

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 11.07.2024

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, ח' בתמוז התשפ"ד - 14 ביולי 2024

(בשעה 12:30 / בתום ישיבת הממשלה - במזכירות הממשלה)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
א. טיוטת חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות (תיקון מס' 7), התשפ"ד-2024 (נוסח מעודכן יופץ בנפרד. תזכיר החוק פתוח להערות הציבור עד ליום 12.7.2024 בשעה 12:00)	חק260	שר התקשורת
ב. טיוטת חוק תרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, (תיקון מס' 49), התשפ"ד-2024 (נוסח מעודכן יופץ בנפרד. תזכיר החוק פתוח להערות הציבור עד ליום 12.7.2024 בשעה 12:00)	חק263	שר התקשורת

ג. הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון - שינוי מספרי סגנים), התשפ"ד-2024 של חה"כ אלי דלל ואחרים (פ/4611)

ד. הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון - אי-מתן אשרה ורישיון ישיבה בישראל), התשפ"ג-2023 של חה"כ זאב אלקין (פ/2455)

ה. הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון - מיתקן אגירת אנרגיה בבניין רב קומות), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוראי לחב הרצנו ואחרים (פ/4354)

ו. הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון - מכירה ישירה של תוצרת חקלאית), התשפ"ג-2023 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1440)

- המשך הדין

ז. הצעת חוק רישוי עסקים (תיקון - פטור מרישוי עסק לקייטנה לתנועות ולארגוני נוער), התשפ"ג-2023 של חה"כ אליהו רביבו (פ/3567)

ח. הצעת חוק הגבלת מכירה של קנביס רפואי בסביבת בתי ספר, התשפ"ד-2024 של חה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (פ/4367)

- המשך הדיון

ט. הצעת חוק אומנה לילדים (תיקון - הזכות לחינוך לילדים בהשמה חוץ-ביתית), התשפ"ג-2022 של חה"כ משה טור פז (פ/992)

- המשך הדיון

י. הצעת חוק הנוער (טיפול והשגחה) (תיקון - תינוקות בודדים), התשפ"ד-2024 של חה"כ דבי ביטון ואחרים (פ/4588)

יא. הצעת חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה) (תיקון - הפיכת הוראת שעה להוראה קבועה), התשפ"ג-2023 של חה"כ מירב כהן (פ/3708)

- המשך הדיון

יב. הצעת חוק דמי הבראה, התשפ"ד-2023 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/4028)

- המשך הדיון

יג. הצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון - הארכת תקופת ההתיישנות), התשפ"ג-2023 של חה"כ עאידה תומא סלימאן (פ/1084)

- דיון נוסף לפני קריאה ראשונה

יד. הצעת חוק עבודת נשים (תיקון - הפרשות לקופת גמל בתקופת שמירת היריון, לידה והורות), התשפ"ג-2023 של חה"כ מירב כהן (פ/3677)

טו. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מימון הסעת יולדת באמבולנס), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה רוט (פ/3729)

טז. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - עבודה במסגרות טיפוליות), התשפ"ג-2023 של חה"כ דבי ביטון ואחרים (פ/3784)

יז. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - עבודה מועדפת ביישובי עוטף הגבול הדרומי והצפוני) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/4207)

יח. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) -
החשבת תקופת מילואים לעניין עבודה
מועדפת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלי
טל מירון ודוד ביטן (פ/4183)

- המשך הדיון

יט. הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה
לעבודה) (תיקון) - הרחבת תקופת הגנה
מפני פיטורים למשרתים במילואים),
התשפ"ד-2024 של חה"כ אלון שוסטר
ואתרים (פ/4339)

- המשך הדיון

כ. הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום)
(תיקון) - העברת תגמולים וזכאויות לבן
משפחה של נכה), התשפ"ד-2024 של
חה"כ מיכאל מרדכי ביטון ופנינה תמנו
(פ/4471)

- המשך הדיון

כא. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו
במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון) -
תגמולי יתומים, אלמנות וגרושות),
התשפ"ד-2024 של חה"כ אופיר כץ
(פ/4708)

כב. הצעת חוק רכזי ביטחון שוטף צבאיים,
התשפ"ג-2023 של חה"כ רם בן ברק
(פ/1246)

- המשך הדיון

כג. הצעת חוק הצמדת תשלומים לחיילים
בודדים למדד המחירים לצרכן,
התשפ"ג-2023 של חה"כ חוה אתי
עטייה (פ/1991)

- המשך הדיון

כד. הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה
לישראל (גמלאות) (תיקון מס'),
התשפ"ד-2024 (ה"ח הכנסת מס' 1022)
(פ/3791) - דיון נוסף לפני קריאה שנייה
ושלישית

כה. הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים
ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד-
2024 של חה"כ דן אילוז (פ/4496)

- המשך הדיון

כו. הצעת חוק ליישוב תחת איום מידי
(הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של
חה"כ ששון ששי גואטה ואחרים
(פ/4710)

- המשך הדיון

כז. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
(הטבות במס ליישוב מאויים באזור),
התשפ"ג-2023 של חה"כ צבי ידידיה
סוכות (פ/3715)

כח. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
(פטור ממס הכנסה לנכים), התשפ"ג-
2023 של חה"כ יאסר חוגיראת
(פ/3441)

כט. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
(ניכוי הוצאות הנפקה), התשפ"ג-2023
של חה"כ משה גפני ויעקב אשר
(פ/1782)

ל. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
(ניכוי הוצאות הנפקה), התשפ"ג-2023
של חה"כ אליהו רביבו (פ/2373)

- המשך הדיון

לא. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)
(תיקון - כללים לעניין שיעורי ריבית
ללקוחות), התשפ"ג-2023 של חה"כ
אורית פרקש הכהן ואתרים (פ/3542)

- המשך הדיון

לב. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)
(תיקון - הודעה ללקוח על אודות יתרה
בחשבון עובר ושב שאינה נושאת
ריבית), התשפ"ד-2024 של חה"כ ארז
מלול (פ/4598)

לג. הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון - מס בשיעור אפס על ספרי לימוד), התשפ"ג-2022 של חה"כ איימן עודה ואחרים (פ/357)

לד. הצעת חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה החרדית ברשויות ובתאגידים ציבוריים (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה גפני ואחרים (פ/1542)

- דיון נוסף לפני קריאה ראשונה

לה. הצעת חוק זיכרון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי (ה-7 באוקטובר) ומלחמת חרבות ברזל, התשפ"ד-2024 של חה"כ יצחק קרויזר ואחרים (פ/4597)

- המשך הדיון

*מצב התייחסות משרד התרבות והספורט

לו. הצעת חוק הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאירועי 7 באוקטובר, התשפ"ד-2024 של חה"כ זאיר כהן ואחרים (פ/4618)

לז. הצעת חוק הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאירועי 7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל, התשפ"ד-2024 של חה"כ אורית פרקש הכהן (פ/4620)

לח. הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון - הזכות להיבחר) של חה"כ ניסים ואטורי (פ/2527)

לט. הצעת חוק מועדי כינוס הכנסת בתקופת מלחמת חרבות ברזל וביטול הפגרה (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ בנימין גנץ ואחרים (פ/4718)

מ. הצעת חוק להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים למי שנבצר ממנו להשלים את שירותו הצבאי ולאמנות צה"ל (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ חמד עמאר ואחרים (פ/2246)

- המשך הדיון

מא. הצעת חוק חכירה הוגנת, התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון ואחרים (פ/4337)

- המשך הדיון

מב. הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 30) (פיצויים שהטיל בית משפט צבאי), התשפ"ד-2024 (ה"ח הכנסת מס' 1040 מיום 10.7.2024) (פ/3384) - דיון נוסף לפני קריאה ראשונה

מג. הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 של תה"כ אליהו ברוכי ואחרים (פ/4659)

- המשך הדיון

מד. הצעת חוק הבעת עמדת נפגע או נפגעת עבירה בנוגע לשחרור מוקדם (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של תה"כ חילי טרופר ואחרים (פ/3735)

- המשך הדיון

מה. הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון - נפגעי עבירות מין), התשפ"ג-2023 של תה"כ מרב מיכאלי (פ/2088)

מו. הצעת חוק העונשין (תיקון - השחתת מודעות על רקע מגדר), התשפ"ג-2022 של תה"כ יוליה מלינובסקי ואחרים (פ/115)

מז. הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות
אכיפה - מעצרים) (תיקון - הגדרת
מסוכנות של פוגעים בבעלי חיים),
התשפ"ג-2023 של חה"כ יסמין פרידמן
ואחרים (פ/1939)

מח. הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר
(סמכות חיפוש על אדם המנסה לחדור
לבית הסוהר), התשפ"ד-2024 של
חה"כ צביקה פוגל (פ/4720)

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות (תיקון מס' 7), התשפ"ד-2024

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

מעריך עידן פלוס הוא מערך שידור ערוצי טלוויזיה ורדיו דיגיטלי קרקעי (DTT) בישראל. קליטת השידורים המופצים על גבי המערך מצריכה אנטנה וממיר דיגיטלי, או מקלט טלוויזיה המותאם לשיטת השידור הדיגיטלית. הפעלת המערך נעשית כיום על ידי הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו והשידורים מופצים באמצעות מספר משדרים שפרוסים במספר אתרים ונקלטים בחינם ברחבי מדינת ישראל. מעריך עידן פלוס הקיים הוא מערך מיושן, יקר ומוגבל ביכולת הנשיאה שלו. על כן, מוצע להעביר את אספקת התכנים שמופצים כיום באמצעות המערך ליישומון שעלות ההפעלה שלו זולה משמעותית, מעניק חווית צפייה איכותית יותר ובעל כושר נשיאה רב יותר. יצויין כי בשנת 2018 נערך מכרז לבחירת גורם מפעיל פרטי למערך ("הפרטה של המערך") ואולם במכרז זה לא התקבלו הצעות ולא נבחר גורם מפעיל פרטי. משעה שכן, בחירת גורם מפעיל פרטי אינה עומדת על הפרק ובשים לב לכוונה להביא להחלפה של המערך ביישומון – מוצע לבטל את ההסדרים שנועדו להוביל להחלפת הגורם המפעיל הציבורי בגורם מפעיל פרטי. בשל המומחיות שצבר תאגיד השידור הישראלי בהפעלת יישומון להפצת תכנים ובשל העובדה כי התאגיד הוא הגורם המממן המרכזי של מעריך עידן פלוס, מוצע להעביר את הפעלת המערך לאחריותו (כלומר – הפיכתו ל"גורם המפעיל" כהגדרתו בחוק) וכן לתקן את חוק השידור הציבורי בהתאם. לבסוף, מוצע לקבוע כי הפצת שידורים מכוח חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, התשע"ב-2012 (להלן – החוק), בין אם באמצעות תחנות שידור ספרתיות ובין אם באמצעות יישומון היא בגדר שירות שאינו כרוך בתשלום דמי הפצה בידי הגורמים המסחריים ששידוריהם מופצים. הצעה זו מתבססת על עקרונות שהוצגו בהצעה להפצת תכנים באמצעות יישומון כפי שנכללה בפרק (י), סימן (ג) לתזכיר חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ג-2023 שהופץ להערות הציבור ביום 24 ביולי 2023, וכן לתזכיר חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות (תיקון מס' 6) (דמי הפצה בתקופת חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 שפורסם להערות הציבור ביום 21 בנובמבר 2023.

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

עלות ההפצה של שידורים באמצעות שני מרבבים של תחנות שידור ספרתיות היא כ-40 מיליון שקלים חדשים בשנה (ללא מע"מ). החלק השירוי של עלות דמי ההפצה ("הקיבולת הפנויה") מוטל על כתפי תאגיד השידור הישראלי וערוץ הכנסת. בהתאם להצעה מוצע להטיל את כלל עלות ההפצה על שני גופים אלה בהיותם משדרים ציבוריים וכן על אוצר המדינה. מעבר להפצת שידורים באמצעות יישומון צפויה להיות זולה משמעותית ובכל מקרה מוצע לתחום את הנשיאה בעלויות של תאגיד השידור הישראלי, כגורם המפעיל, ל-15 מיליון שקלים חדשים בשנה שהם סכום נמוך משמעותית מהסכום בו נושא התאגיד כיום ועומד על כ-31 מיליון שקלים חדשים.

ד. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד התקשורת:

תזכיר חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות (תיקון מס' 7), התשפ"ד-2024

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, התשע"ב-2012 (להלן – החוק העיקרי) -
- (א) ההגדרות "אמצעי שליטה", "בעל עניין", "גורם מפעיל פרטי", "התזקה", "הפקה מקומית", "הפקה מקומית קנויה", "משדר ערוץ נושאי" ו-"נושא משרה" – יימחקו;
- (ב) בהגדרה "הגורם המפעיל", אחרי "תחנות שידור ספרתיות" יבוא "ויישומון";
- (ג) אחרי ההגדרות "זיכיון לשידור טלוויזיה", "זיכיון לשידור רדיו", "ערוץ 2" ו"הערוץ השלישי", "ערוץ הכנסת" ו"רישיון לשידור טלוויזיה" יבוא:
- "זכות לאספקה בישראל" – זכות לביצוע פעולות בתכני צפייה-ושמע בהתאם לרישיון שניתן מכוח חוק זכות יוצרים, לרבות רישיון משנה, ולמעט רישיון שנרכש בהתאם להוראות פרקים ה' ו-ו";
2. תיקון סעיף 2 בסעיף 2 לחוק העיקרי -
- (א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) תאגיד השידור הישראלי ישמש כגורם המפעיל;"
- (ב) סעיפים קטנים (ב) עד (ה) – יימחקו.
3. ביטול סעיף 2א לחוק העיקרי – בטל.
4. תיקון סעיף 3 בסעיף 3(א) לחוק העיקרי המילים "ולעניין גורם מפעיל פרטי – גם בהתאם להיתר ההפעלה שניתן לו," – יימחקו.
5. ביטול סעיף 3א לחוק העיקרי – בטל.
6. החלפת סעיף 4 במקום סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
- "מימון הפעלת תחנות 4. הגורם המפעיל יישא בעלות הקמת והפעלת תחנות השידור השידור הספרתיות ורשאי הוא לגבות לשם כך דמי הפצה בהתאם להוראות סעיף 9";
7. תיקון כותרת פרק ד' בכותרת פרק ד' לחוק העיקרי, בסופה יבוא "ובאמצעות יישומון";
8. תיקון סעיף 6 בסעיף 6 לחוק העיקרי -
- (א) בסעיף קטן (א) -
- (1) פיסקה (1) – תימחק;
- (2) בפיסקה (2) – הקטע, החל במילים "ולעניין בעל רישיון זעיר" ועד הסוף – יימחק;
- (3) בפיסקה (4) – במקום הקטע החל במילים מ"במסגרת שלושה ערוצי טלוויזיה" ועד הסוף יבוא "שלושת ערוצי הטלוויזיה המנויים בסעיף 63(ב) לחוק השידור הציבורי ולא יותר משלושה ערוצים נוספים מטעמו";

(4) פיסקה (7) – תימחק ;

(5) במקום פיסקה (8) יבוא :

”(8) גוף מהגופים המנויים בסעיף קטן זה – רשאי לבחור אם שידוריו יופצו במסגרת טכנולוגיית חדות רגילה, טכנולוגיית חדות גבוהה או טכנולוגיה אחרת בכפוף לתשלום דמי הפצה מתאימים לפי סעיף 9.”

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :

”(ד) הגורם המפעיל יהיה רשאי להפסיק להפיץ שידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות לפי המוקדם מבין אלה :

(1) ביום ט”ז בתמוז התשפ”ו (1 ביולי 2026) ;

(2) במועד שהודיע עליו השר ברשומות לאחר שמצא כי מתקיימת הפצת שידורים סדירה, תקינה ובהקף משמעותי באמצעות יישומון לפי סעיף 6א ;” ;

הוספת סעיפים 6א ו-6ב, 9. אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא :

הפצת שידורים 6א. (א) הגורם המפעיל יפיץ שידורים באמצעות יישומון באמצעות יישומון ; לאספקת תכנים ;

(ב) הצפייה בשידורים ביישומון תהיה פתוחה לכלל הציבור בישראל, ללא תמורה, ותאפשר צפייה באמצעות כל מכשיר או התקן נפוץ ומקובל לצפייה בשידורים באמצעות יישומונים ;

(ג) ביישומון יופצו התכנים בהתאם לאמור בסעיף 6א(א) ו-7 ;

(ד) גורם המנוי בסעיף קטן (ג) לא יתקשר בהסכם שעניינו זכות לאספקה בישראל אלא בכפוף להתרת השימוש בתוכן צפייה ושמיעה שלפי זכות זו ביישומון ;

(ה) הגורם המפעיל יפיץ את תכני הצפייה ושמע ביישומון בזמן אמיתי וכן לצפייה לפי דרישה אם ביקש זאת גורם המנוי בסעיף קטן (ג) כך שאופן ההפצה, איכות ההפצה ואפשרויות הבחירה של כל רכיבי ההפצה יהיו שוויוניים בין מי שתכניו מופצים באמצעות היישומון ;

(ו) הגורם המפעיל רשאי להתנות את הפצת תכני הצפייה ושמע בקבלת אישורים, רישיונות והסכמות לעניין השימוש בזכויות היוצרים והמבצעים בשידורים מידי הגורם ששידוריו מופצים לפי סעיף זה ;

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכות של בעלי זכויות היוצרים והמבצעים בשידורים כאמור לפי כל דין ;

(ח) הגורם המפעיל ינקוט אמצעים טכנולוגיים נאותים ומתקדמים המקובלים בהסכמים המסדירים שימוש בזכויות יוצרים, מבצעים ומשדרים ברשת האינטרנט, למניעת ההפצה של תכני צפיה ושמע ביישומון והגישה אליהם מחוץ לישראל; לעניין זה יראו את הגורם המפעיל כמי שנקט באמצעים טכנולוגיים נאותים ומתקדמים אם נקט באמצעים טכנולוגיים שנקבעו בהסכמה בינו לבין הגוף שתכניו מופצים, או שנקבעו ברישיון שבעלי זכויות היוצרים והמבצעים נתנו לו;

(ט) הגורם המפעיל ינקוט אמצעים טכנולוגיים נאותים ומתקדמים המקובלים בהסכמים המסדירים שימוש בזכויות יוצרים, מבצעים ומשדרים ברשת האינטרנט, למניעת משיכת השידורים, הטמעתם באתר אינטרנט או שימוש אחר בהם בידי גורמים אחרים; לעניין זה יראו את הגורם המפעיל כמי שנקט באמצעים טכנולוגיים נאותים ומתקדמים אם נקט באמצעים טכנולוגיים שנקבעו בהסכמה בינו לבין הגוף המשדר, או שנקבעו ברישיון שבעלי זכויות היוצרים והמבצעים נתנו לו.

תיקון סעיף 7 .10 בסעיף 7 לתוק העיקרי, סעיף קטן (ב1) – בטל;

הוספת סעיף 7 .11 אחרי סעיף 7א יבוא:

הגורם המפעיל יהיה רשאי להפיץ שידורים באמצעות מרבב אחד להפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות החל במועד בו הודיע השר ברשומות כי החלה הפצת השידורים באמצעות יישומון;”

”הפסקת הפצת שידורים באמצעות אחד המרבבים

תיקון סעיף 8 .12 בסעיף 8, אחרי ”בסעיפים 6” יבוא ”6א”.

החלפת סעיף 9 .13 במקום סעיף 9 יבוא:

”תשלום דמי הפצה 9. (א) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) הגורם המפעיל לא יגבה דמי הפצה בעד הפצת תכנים בזמן אמיתי ובסמוך לזמן אמיתי בטכנולוגיית חדות רגילה ואולם רשאי הוא לגבות דמי הפצה בסכום שיקבע השר בהסכמת שר האוצר -

(1) בעד הפצת תכנים בטכנולוגיית חדות גבוהה או טכנולוגיה אחרת וכן בעד הפצת תכנים לצפייה לפי דרישה – סכום כאמור ייקבע בהתאם לעלות הנוספת להפצה בשל הפצת תכנים בטכנולוגיה הנוגעת לעניין;

(2) בעד עלות ההפצה בטכנולוגית חדות רגילה באמצעות יישומון, אם עלות זו עולה על 15 מיליון שקלים חדשים בשנה – סכום כאמור ייקבע בהתאם לחלקם היחסי בתעבורת המידע של מי שתכניהם מופצים לפי חוק זה.

(ב) בסעיף זה עלות ההפצה – כלל התשלומים והעלויות הכרוכים בהפעלתו, בתפעולו ובתחזוקתו של תחנות השידור הספרתיות ואמצעי הפצת התכנים, וכל תשלום שוטף אחר בשל הפצת שידורים כאמור;”

(ג) לעניין סעיף קטן (א) – הפצה בסמוך לזמן אמיתי, הפצה של תכנים בתוך שעתיים ממועד השידור של התוכן כפי שהתרחשה בזמן אמיתי;

14.	פרק ד'1 לחוק – בטל;	ביטול פרק ד'1
15.	פרק ד'3 לחוק – בטל;	ביטול פרק ד'3
16.	פרק ד'4 לחוק – בטל;	ביטול פרק ד'4
17.	(א) בסעיף 9(א) לחוק, בפיסקה (2), בשנת 2026 במקום "15 מיליון שקלים חדשים" יבוא "10 מיליון שקלים חדשים";	הוראת שעה
18.	(ב) עד הפסקת הפעלת תחנות השידור הספרתיות ישלמו הכנסת בעד שידורי ערוץ הכנסת ואוצר המדינה – את דמי ההפצה ששילמו בהתאם לסעיף 6 ערב תחילתו של תיקון _____ (א) הגורם המפעיל ערב חוק זה והגורם המפעיל כאמור בחוק (להלן – הגורם המפעיל החדש) זה יתאמו את אופן ומועד העברת הנכסים, החובות וההתחייבויות ורשאים הם להסכים כי חובות והתחייבויות מסוימות יוסיפו לחול על הגורם המפעיל ערב חוק זה, וזאת מבלי לגרוע מחובות שחלות מכוח חוק זה על הגורם המפעיל החדש. (ב) בתקופה שעד ליום ט"ז בתמוז התשפ"ו (1 ביולי 2026) ייקרא סעיף 6 בנוסחו המוצע בסעיף 9 לחוק זה כאילו אחרי סעיף קטן (י) בא:	הוראת מעבר
19.	"(יא) הגורם המפעיל יסייע לציבור במימון רכישת מזרימי תכנים על פי מבחנים שוויוניים שיקבע הגורם המפעיל באישור השר בהיקף כספי שלא יעלה על שלושה מיליון שקלים חדשים בשנה." בחוק השידור הציבורי, בסעיף 7, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:	תיקון חוק השידור הציבורי
20.	"(1א) תאגיד השידור הישראלי יהיה רשאי להפעיל יישומון ואמצעי שידור והפצת תכני צפייה ושמע אחרים עבור אחרים, בכפוף להוראות כל דין." (א) תחילתו של חוק זה, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), 45 ימים מיום פירסומו; (ב) תחילתו של סעיף 13 ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (6 באוקטובר 2023);	תחילה

(ג) תחילתו של סעיף 9(א) (2) בנוסחו המוצע בסעיף 13 ביום ט"ז בתמוז התשפ"ו (1 ביולי 2026)

דברי הסבר

כללי מערך עידן פלוס הוא מערך שידור ערוצי טלוויזיה ורדיו דיגיטלי קרקעי (DTT) בישראל. קליטת השידורים המופצים על גבי המערך מצריכה אנטנה וממיר דיגיטלי, או מקלט טלוויזיה המותאם לשיטת השידור הדיגיטלית. הפעלת המערך נעשית כיום על ידי הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו והשידורים מופצים באמצעות מספר משדרים שפורסים במספר אתרים ונקלטים בחינם ברחבי מדינת ישראל. מערך עידן פלוס הקיים הוא מערך מיושן, יקר ומגבל ביכולת הנשיאה שלו. על כן, מוצע להעביר את אספקת התכנים שמופצים כיום באמצעות המערך ליישומון שעלות ההפעלה שלו זולה משמעותית, מעניק חווית צפייה איכותית יותר ובעל כושר נשיאה רב יותר. יצויין כי בשנת 2018 נערך מכרז לבחירת גורם מפעיל פרטי למערך ("הפרטה של המערך") ואולם במכרז זה לא התקבלו הצעות ולא נבחר גורם מפעיל פרטי. משעה שכן, בחירת גורם מפעיל פרטי אינה עומדת על הפרק ובשים לב לכוונה להביא להחלפה של המערך ביישומון – מוצע לבטל את החסדרים שנועדו להוביל להחלפת הגורם המפעיל הציבורי בגורם מפעיל פרטי. בשל המומחיות שצבר תאגיד השידור הישראלי ובשל העובדה כי התאגיד הוא הגורם המממן המרכזי של מערך עידן פלוס, מוצע להעביר את הפעלת המערך לאחריותו (כלומר – הפיכתו ל"גורם המפעיל" כהגדרתו בחוק) וכן לתקן את חוק השידור הציבורי בהתאם. לבסוף, מוצע לקבוע כי הפצת שידורים מכוח חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, התשע"ב-2012 (להלן – החוק), בין אם באמצעות תחנות שידור ספרתיות ובין אם באמצעות יישומון היא בגדר שירות שאינו כרוך בתשלום דמי הפצה בידי הגורמים המסחריים ששידוריהם מופצים. הצעה זו מתבססת על עקרונות שהוצגו בהצעה להפצת תכנים באמצעות יישומון כפי שנכללה בפרק (י'), סימן (ג) לתזכיר חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ג-2023 שהופץ להערות הציבור ביום 24 ביולי 2023, וכן לתזכיר חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות (תיקון מס' 6) (דמי הפצה בתקופת חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 שפורסם להערות הציבור ביום 21 בנובמבר 2023.

לסעיף 1

בסעיף ההגדרות מוצע לתקן את ההגדרות הבאות. מוצע למחוק את ההגדרות "אמצעי שליטה", "בעל עניין", "גורם מפעיל פרטי", "החזקה", "הפקה מקומית", "הפקה מקומית קנויה", "משדר ערוץ נושאי" ו"נושא משרה" – מדובר בהגדרות שנועדו לשמש ביחס לגורם מפעיל פרטי, היינו להפעלה של המערך לאחר הפרטות והן אינן רלוונטיות עוד משעה שהפרטות המערך אינה עומדת על הפרק.

בהמשך לשינוי המחייב הפצה של תכנים לא רק באמצעות תחנות שידור ספרתיות אלא גם באמצעות יישומון מוצע להתאים את תיאור התפקיד של הגורם המפעיל כך שיחלוש גם על הפעלת היישומון. להגדרה המוצעת "זכות לאספקה בישראל" – הגדרה זו משמשת לצורך זיהוי זכות היוצרים הכרוכה באספקת תכני צפייה-ושמע, בפרט בתחום הספורט כחלק מהחייב להציע תכנים אלה לספקי תכנים אחרים. מוצע להגדיר את הזכות האמורה בתור זכות לביצוע הפעולות המפורטות בחוק זכות יוצרים (שידור, העמדה לרשות הציבור וכדומה) וזאת מכוח רישיון שניתן לפי חוק זכות יוצרים (להבדיל מהזכות המוקנית לבעלים הראשונים).

לסעיף 2

בסעיף 2 לחוק העיקרי המסדיר את פעילותו של הגורם המפעיל מוצע לקבוע במפורש כי תאגיד השידור הישראלי ישמש כגורם המפעיל וזאת חלף למצב הקיים שאינו מאפשר זאת וקובע הסדרים שונים של ניגוד עניינים הן לעניין גורם מפעיל פרטי (לאחר הפרטה אפשרית) והן לעניין גורם מפעיל שאינו פרטי.

לסעיפים 3-5 ו-10

לאור הקביעה כי תאגיד השידור הישראלי ישמש כגורם המפעיל מוצע לבטל את ההסדרים הנוגעים לגורם מפעיל פרטי הקבועים בסעיפים אלה משעה שחלופת "גורם מפעיל פרטי" בטלה.

לסעיף 6

מוצע להחליף את ההסדר הקיים לעניין מימון הפעלת תחנות השידור הספרתיות בהסדר שלפיו הגורם המפעיל נושא בעצמו בכל העלויות הכרוכות בהפעלת תחנות השידור (עלויות אלה לא יכללו את עלות ההקמה הראשונית של היישומון). בעד עלויות אלו, יורשה הגורם המפעיל לגבות דמי הפצה מגורמים מצומצמים יותר מאלה שהיה מורשה לגבות בעבר כמפורט בסעיף 13.

כמו כן מוצע כי הגורם המפעיל, כלומר תאגיד השידור הישראלי, ישא בעלות ההחלפה של הממירים לקליטת תכנים מזרימי תוכן (סטרימרים). על מנת לתחום את ההוצאה ביחס להחלפת ממירים מוצע לקבוע כי החלפה זו תוגבל בסכום כולל של 6 מיליון שקלים חדשים.

לסעיף 7

מוצע להוסיף לכותרת פרק ד' את המילים המבטאות כי פרק זה מסדיר גם הפצת תכנים באמצעות יישומון.

לסעיף 8

מוצע לתקן את הסדרי ההפצה של שידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות, כדלקמן: ראשית, מוצע לבטל את הסדר ההפצה של בעלי זיכיון לפי חוק הרשות השניה – שאינם קיימים עוד (מחיקת פיסקה 1) ושל משדר ערוץ נושאי שהוא ערוץ שנועד להיות מופעל על ידי גורם מפעיל פרטי (מחיקת פיסקה 7) שבוטל.

שנית, מוצע להתאים בתיקון פיסקה (4) לעניין תאגיד השידור הישראלי ובהחלפת פיסקה (8) את הסדרי ההפצה של שידורים בטכנולוגיות שונות כך בהתאם להסדר טכנולוגיית ההפצה תהיה לפי בחירת הגורם המופץ וזאת בשונה מההסדרים הקיימים המחייבים הפצה בטכנולוגיות מתקדמות בנוסף להפצה בטכנולוגיה של חדות רגילה (Standard Definition – SD). עם זאת, בהתאם להסדרי התשלום המוצעים בסעיף 13, הפצה בטכנולוגיות מתקדמות תהיה כרוכה בתשלום דמי הפצה לעניין זה.

שלישית, מוצע לקבוע כי הפצה של שידורים באמצעות תחנות השידור הספרתיות תפקע לאחר המועד הצפוי להשלמת המעבר להפצת תכנים באמצעות יישומון והסתגלות של הציבור לכך. מוצע להעמיד תקופה זו לפי המוקדם שבין שני אלה – יום 1 ביולי 2026, היינו כשנתיים ממועד פרסום תזכיר זה, או מועד מוקדם יותר שבו השר מצא כי מתקיימת הפצת שידורים סדירה, תקינה ובהקף משמעותי באמצעות יישומון. מועד זה עשוי להיות מוקדם מה-1 ביולי 2026 ולגביו ייבחנו הן האספקטים ההנדסיים והתפעוליים של היישומון והן תפוצתו והקף השימוש בו ככאלו שמבטאים הסתגלות נאותה של הציבור.

לעניין זה יצוין כי בימים אלה מגובשת במשרד התקשורת טיוטת חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ד-2024 שהופצה במקור כתזכיר ביום 24 ביולי 2023 ("חוק השידורים החדשים"). נוסח טיוטת חוק השידורים החדש הסופי עשוי לגרור שינויים בסיווג הגופים הזכאים להיות מופצים באמצעות היישומון וזאת לאור השינויים המשמעותיים שצפויים לחול באסדרת תחום השידורים והפצת תכני הצפייה-ושמע, על כן, הנוסח המוצע אינו מחיל שינוי בסיווג הגופים ששידוריהם יועברו באמצעות מערך ההפצה.

לסעיף 9

מוצע לקבוע בסעיף 6א המוצע, הסדר לעניין הפצת התכנים באמצעות יישומון, בהמשך להסדר דומה שהוצע בתזכיר חוק השידורים החדש (סעיפים 75-72 לתזכיר חוק השידורים). בתוך כך מוצע לקבוע את ההסדרים הבאים:

לסייך (א) – מוצע כי היישומון יופעל על ידי הגורם המפעיל, כלומר על ידי תאגיד השידור הישראלי.
לסייך (ב) – מוצע לקבוע כי היישומון, כאמצעי ההפצה השוטף המחליף את מערך עידן פלוס, יהיה פתוח לשימוש חופשי אצל הציבור בישראל. חובה זו תחול ביחס למכשירים (טלוויזיות, מחשבים, טלפונים ניידים, מזרימי תוכן) שהם נפוצים ומקובלים שכן החובה להפצת השידורים משתרעת על הבטים תפעוליים שונים שלעיתים דורשים התאמה לסוגי מכשירים מרובים.

לס"ק (ג) התכנים שיופצו ביישומון יהיו התכנים המופצים באמצעות מערך עידן פלוס (לפי סעיף 6א) לחוק העיקרי בנוסחו המוצע). לעניין זה יחולו גם ההסדרים המוצעים לגבי הפצת בטכנולוגיית חדות רגילה וחדות גבוהה ובכפוף לאמור בסעיף קטן (ו) המוצע.

לסעיפים קטנים (ד), ו-ז עד (י) המוצעים – מוצע להסדיר מספר סוגיות הנוגעות לזכויות הקניין הרוחני, בפרט לאור החשש מפני פגיעה בזכויות אלה כאשר מדובר בהפצת תכנים מקוונת על גבי רשת האינטרנט. מוצע לקבוע בס"ק (ד) כי התקשרויות צופות פני עתיד של גורמים שתכניהם מופצים ביישומון יסדירו מראש את התרת השימוש ביישומון. בהמשך לכך מוצע לקבוע בסעיף קטן (ז) כי הגורם המפעיל יורשה להתנות את ההפצה בקבלת האישורים וההסכמות לעניין השימוש בזכויות היוצרים וזאת במסגרת הסדרת סוגית האחריות להבטיח אלה שבינו לבין הגורמים המופצים. הגורם המפעיל יחוייב, עם זאת, במסגרת סעיפים (ט) ו-י) לנקוט באמצעים טכנולוגיים הן ביחס למניעת גישה מחוץ לישראל (Geo-restriction) והן ביחס למשיכת התכנים לשימוש בלתי מורשה בדרכים אחרות. הסטנדרט לעניין אמצעים אלה יהיה הסטנדרט המקובל בהסכמים מסוג זה ואם הושגה הסכמה עם הגורם המופץ – בהתאם להסכמה.

לסעיפים קטנים (ה) ו-ו) מוצע לקבוע סטנדרט כללי להפצת התכנים – ראשית כך שיהיה שוויוני ובזמן אמיתי (סעיף קטן ו), שנית לעניין איכות ההפצה כטכנולוגיית חדות רגילה (SD), טכנולוגיית חדות גבוהה (HD) או טכנולוגיית אחרת (כדוגמת 4K – אם יקבע זאת השר בתקנות).

לסעיף 11

מחולל עלות משמעותי בתחנות השידור הספרותיות של מערך עידן פלוס הקיים הוא הפעלת המרבבים. הפעלה זו כרוכה בעלויות תפעול שונות ובתשלום אגרות לפי פקודת הטלגרף האלחוטי (נוסח חדש), התשל"ב-1972. מוצע לקבוע כי סגירה של מרבב אחד בידי הגורם המפעיל תוכל להתבצע לאחר התחלת הפעלה של יישומון (ועוד לפני סגירה מלאה של המערך). החל מתקופה זו יוכל הגורם המפעיל ל"רכז" את השידורים על גבי מרבב אחד ובכך להפחית את עלויות ההפעלה של המערך עוד לפני סגירתו הסופית.

לסעיף 12

בהתאם לסעיף 8 לחוק בנוסחו הקיים הפסקת הפצה של שידורים מצריכה התקנת תקנות המסדירות זאת, שיהיו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת. מוצע לקבוע כי גם הפסקת ההפצה של תכנים ביישומון (מכוח סעיף 6א המוצע) תהיה כפופה לתקנות כאמור.

לסעיף 13

מוצע לבטל את הסדר תשלום דמי ההפצה שבסעיף 9 (לאחר הפסקת השימוש במערך ההפצה בשגרה). את ההסדר הזה מוצע להחליף בהסדר לתשלום דמי הפצה בעד הפצת תכנים במערך הקיים וביישומון. לפי ההסדר המוצע – הגורם המפעיל יורשה לגבות דמי הפצה בעבור אחד מאלה בלבד:

- א. הפצה בטכנולוגיות חדות גבוהה או טכנולוגיית אחרת – המבטאת שירות ברמה טובה מהמקובל.
- ב. הפצה של תכנים לפי דרישה (היינו שלא בזמן אמיתי או בסמוך לזמן אמיתי) – המהווה שירות נוסף עבור הצופה. לצידו שידורים בזמן אמיתי וכן שידור בסמוך לזמן אמיתי (catch up) המאפשר התחלה מאוחרת של צפייה במשרד אך בסמוך למועד שידור המקורי) לא יהיו חייבים בתשלום דמי הפצה. לעניין זה מוצע לאפיין בסעיף קטן (ג) את פרק הזמן "בסמוך לזמן אמיתי" כעומד על שתיים ממועד השידור המקורי המגלים פרק זמן קצר שבו ניתן לשוב ולצפות בתוכן ששידורו החל קודם לכן.
- ג. הפצת תכנים החורגת מתקרה מרבית של עלות בה נושא הגורם המפעיל, תאגיד השידור הישראלי, של 15 מיליון שקלים חדשים לשם הפצה באמצעות היישומון – חריגה מתקרה זו תאפשר חיוב בתשלום בהתאם להיקף התעבורה של כל תוכן. בהתאם להוראת שעה מוצעת, בשנת 2026 יעמוד סכום התקרה על 10 מיליון שקלים חדשים ובהתאם להוראת התחילה המוצעת – התקרה בגובה 15 מיליון שקלים חדשים תהיה בתוקף החל משנת 2027 ואילך.

מוצע לבטל את הפרקים שעניינם הוראות פיקוח ואכיפה שיופעלו ביחס לגורם מפעיל פרטי וזאת בהמשך לביטול אפשרות ההפעלה של המערך באמצעות גורם מפעיל פרטי.

לסעיף 17

מוצע לקבוע שתי הוראות שעה לעניין ההסדרים הכספיים למימון התאגיד. ראשית, לקבוע כי בשנת 2026, תעמוד תקרת ההוצאה שמעליה יחול חיוב על המשדרים באמצעות היישומון על 10 מיליון שקלים חדשים ולא 15 מיליון שקלים חדשים וזאת בשל ההוצאה הנוספת של הגורם המפעיל לטובת חתנות השידור הספרתיות. שנית מוצע לקבוע כי בתקופה זו יוסיפו הגורמים הציבוריים, הכנסת ואוצר המדינה, לשלם את דמי ההפצה בהקף ששילמו ערב תחילתו של התיקון.

לסעיף 18

לסעיף קטן (א) – הסדר ההעברה של הפעלת המערך מהגורם המפעיל הקיים, הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, אל הגורם המפעיל החדש, תאגיד השידור הישראלי תעשה בהסכם ביניהם. הסכם כאמור יחתם בשים לב להסדר הקבוע בסעיפים 21 ו-22 לחוק הפצת שידורים בנוסחו הקיים.

לסעיף קטן (ב) – מעבר להפצת השידורים באמצעות יישומון כרוך בשינוי באמצעי הקליטה של הצופה. על מנת להקל על הצופים להסתגל לאמצעי ההפצה החדש, מוצא לחייב את הגורם המפעיל לסייע במימון מזרימי תכנים (הפועלים על בסיס יישומנים) בהיקף של 3 מיליון שקלים חדשים בכל אחת משתי שנות ההפעלה הראשונות של היישומון. התמיכה תעשה על בסיס מבחנים שווייניים שיגבש הגורם המפעיל ויאשר השר.

לסעיף 19

מוצע לתקן במקביל את חוק השידור הציבורי ולקבוע בין תפקידיו של תאגיד השידור הישראלי שישמש כגורם המפעיל, גם את ההפעלה של מערך עידן פלוס והפעלה של יישומון להפצת שידורים של אחרים.

לסעיף 20

מוצע לקבוע הסדרי תחילה מדורגים להוראות החוק כדלקמן:

ראשית, ככלל המוצע לקבוע כי תחילתו של החוק תהיה בתוך 45 ימים ממועד פרסומו וזאת מכיוון שליישומם של הדברים הכרוכים בו נדרש פרק זמן קצר לשם התארגנות של הגורמים השונים. שנית, לאחר אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ובעקבות פניה של שר התקשורת לרשות השנייה בבקשה לאפשר הפצה במערך עידן פלוס של גופי שידורים נוספים בכפוף למציאת פתרון לסוגיית התשלומים של אותם גופים בהמשך, החלה הפצה של בעלי רישיונות לשידורי טלוויזיה ובעלי זיכיונות לשידורי רדיו ששידוריהם לא הופצו במועד זה. מבוקש להסדיר מחדש את סוגיית התשלום בעד ההפצה של שידורים החל מראשית תקופה ועד סגירת תחנות השידור הספרתיות זו כך שכל בעלי הרישיונות והזיכיונות האמורים שהם גופים פרטיים לא ישלמו דמי הפצה בגין הפצת שידוריהם בתקופה זו. התשלום בעד הפצת השידורים בתקופה זו יהיה על גופים ציבוריים בלבד – תאגיד השידור הישראלי, הכנסת בעד ערוץ הכנסת ואוצר המדינה כאשר שני האחרונים יוסיפו לשאת בתשלומים באותם סכומים ששילמו ערב תיקון החוק. אוצר המדינה יישא בתשלומים בעד השידורים של גלי צה"ל, שירות ההתגוננות האזרחית (סעיף 9(א)(1)(ב) הקיים) והקיבולת הפנויה (סעיפים 9(א)(3) ו-9(ב)(4) הקיימים) וכן את חלקו בתשלומים ששילמו בעלי רישיונות לשידורי טלוויזיה (סעיף 9(ז)(2) הקיים).

שלישית, מוצע לקבוע כי תוקפו של ההסדר לעניין תקרת ההוצאה בגין היישומון יחל במקביל למועד האחרון להפעלת היישומון – 1 ביולי 2026.

מוגש על ידי שר התקשורת

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, (תיקון מס' 49), התשפ"ד-2024

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

ביום י' באדר התשע"ח (25 בפברואר 2018), נחקק חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' 44), התשע"ח-2018 (להלן - תיקון מס' 44) המתקן את חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 (להלן - חוק הרשות השנייה).

טרם תיקון מס' 44, חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן - חוק התקשורת), הסדיר בין היתר, בסימן ט' לפרק ב1, את סמכות מועצת הכבלים והלוויין לתת לערוץ ייעודי כהגדרתו בסעיף 6א לחוק התקשורת (ערוץ שידור בעל מאפיינים ייחודיים כגון, שפה תרבות או מורשת, המיועד בעיקרו למגזר מסוים בציבור או מוקדש לנושא אחד), רישיון משדר ערוץ ייעודי כהגדרתו בסעיף 1ד6 לחוק התקשורת כנוסחו ערב תיקון מס' 44 (להלן - ערוץ ייעודי).

הערוצים הייעודיים נועדו לתת מענה לציבורים ולנושאים אשר לא זכו בדרך כלל לייצוג הולם באמצעי התקשורת המרכזיים. נוכח החשיבות המרכזית שיוחסה לערוצים הייעודיים ובהתאם להוראות חוק התקשורת, ערוץ ייעודי רשאי היה לממן את שידוריו באמצעות שידורי פרסומת וזאת כחריג ליתר הערוצים המופצים על גבי תשתיות הכבלים או הלוויין. בהתאם להוראות חוק התקשורת, חויב בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ובעל רישיון לשידורי לוויין, כהגדרתם בחוק התקשורת, להעביר למנויים את שידורי הערוצים המסחריים וכן את שידורי הערוצים הייעודיים. בחלוף השנים, השתנתה מפת שידורי התקשורת, בין היתר, לאור הגידול ההולך וגובר של תכנים גלובאליים ושגשוגן של הרשתות החברתיות. תמורות אלו כרסמו בהיתכנות הכלכלית של הערוצים הייעודיים (אשר נלחמו על קיומם בקושי רב) ולצידן, נטען כי האסדרה הכבדה אשר הוטלה על ערוצים אלו מכוח חוק התקשורת, הקשתה עליהם לעמוד בתחרות ולשרוד.

על פי חוק הרשות השנייה כפי שתוקן בתיקון מס' 44, על בעלי רישיונות חלות חובות רגולטוריות מסוגים שונים. תיקון מס' 44 סינוג את בעלי הרישיונות לשידורי טלוויזיה בהתאם לנתח השוק שלהם, כך שבעלי רישיונות זעירים ובעלי רישיונות זעירים יעודיים יהיו כפופים לחובות מקלות ביחס לחובות אשר יתולו על יתר בעלי הרישיונות.

בסעיף 14 לתיקון מס' 44 הוספו אל פרק ד' לחוק הרשות השנייה סימנים ח' ו-ט' שעניינם הוראות לעניין בעלי רישיונות זעירים והוראות מעבר מרישיון משדר ערוץ ייעודי לרישיון זעיר או לרישיון זעיר ייעודי. בהתאם לקבוע בהוראות המעבר, על בעל רישיון משדר ערוץ ייעודי, אשר קיבל רישיון זעיר או רישיון זעיר ייעודי כהגדרתם בחוק הרשות השנייה לאחר כניסת תיקון מס' 44 לתוקף, יחולו מספר הקלות ביחס לאסדרה התלה על בעלי רישיון לשידורי טלוויזיה מכוח חוק הרשות השנייה, וזאת לתקופה קצובה בת 5 שנים (להלן - תקופת המעבר).

מטרת ההסדר שנקבע לתקופת המעבר הייתה לאפשר לערוצים אלו להיערך לאסדרה החדשה שנקבעה בתיקון מס' 44, באופן המצמצם את האסדרה החלה על בעלי רישיונות אלו בתקופת המעבר, בשל היותם בעלי היקף הכנסה מצומצם או בשל ייעודם הציבורי, לפי העניין, ובכך להמשיך לשמור על הפלורליזם והגיוון בתחום שידורי הטלוויזיה בישראל.

ביום ד' באדר התשפ"ג (25 בפברואר 2023), הסתיימה תקופת המעבר כפי שנקבעה בתיקון מס' 44, ואולם ביום ל' בשבט התשפ"ג (21 בפברואר 2023) הוארכה תקופת המעבר בשנה וחצי - עד ליום כ"א באב התשפ"ד (25 באוגוסט 2024). פרק הזמן נקבע מתוך שאיפה כי עד יום זה תושלם החקיקה בעניין אסדרת תחום השידורים.

כיום פועלים שני ערוצים במתכונת של "רישיון זעיר" ושני ערוצים הם בעלי "רישיון זעיר ייעודי"

כהגדרתם בחוק הרשות השנייה. בימים אלו הצוות המקצועי במשרד התקשורת שוקד על גיבוש חקיקה עדכנית לאסדרת תחום השידורים בהמשך לתזכיר חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ג-2023 שפרסם משרד התקשורת ביום ז' באב התשפ"ג (24 ביולי 2023). ככל שלא תוארך התקופה, יחולו על בעלי הרישיונות הזעירים והזעירים הייעודיים חובות רגולטוריות בדומה לחובות החלות על בעל רישיון לשידורי טלוויזיה מכוח חוק הרשות השנייה. חובות אלו, לדעת גורמי המקצוע במשרד התקשורת, עלולות להכביד ולחקשות על המשך קיומם של בעלי רישיונות כאמור. על מנת לאפשר בינתיים את המשך פעילותם של ערוצים בעלי רישיון זעיר וזעיר ייעודי בעת הזו במתכונת בה פעלו עד כה, מוצע בהצעת חוק זו להאריך את תקופת המעבר הקבועה בסעיף 171 לחוק הרשות השנייה, ב-12 חודשים נוספים. לפיכך מוצע לתקן את ההגדרה "תקופת המעבר" שבסעיף 171 לחוק הרשות השנייה ולקבוע כי תוקפה יהיה למשך שבע וחצי שנים מיום תחילתו של תיקון מס' 44, היינו, עד יום א' באלול התשפ"ה (25 באוגוסט 2025).

ג. השפעת הצעת החוק המוצע על תקציב המדינה ועל התקן המנהלי

בהתאם למוצע, בין היתר, במהלך התקופה לא תחול על הערוצים הזעירים החובה לשלם דמי רישיון לרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו. עם זאת, גובה דמי הרישיון הקבוע כיום בתקנות הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (כספים), התשנ"ב-1992 מותאם להקף התקציבי הנתון לפעילותה של הרשות השנייה ולכן הדבר לא צפוי להשפיע על תקציב הרשות.

ד. השפעה על אסדרה

קיים פטור מחובת הליך הערכת השפעות רגולציה, הואיל ומדובר בדחיית מועדי תחולה לכללים רגולטוריים שכבר נקבעו.

ה. הערות היועצת המשפטית לממשלה

ו. להלן נוסח החוק המוצע:

מטעם הממשלה:

הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' 49), התשפ"ד-2024

תיקון סעיף 171 .1 בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990¹, בסעיף 171, בהגדרה "תקופת המעבר", במקום "שש שנים" יבוא "שבע שנים".

דברי הסבר

סעיף 1 ביום י' באדר התשע"ח (25 בפברואר 2018), נחקק חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' 44), התשע"ח-2018 (להלן - תיקון מס' 44) המתקן את חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 (להלן - חוק הרשות השנייה).

טרם תיקון מס' 44, חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן - חוק התקשורת), הסדיר בין השאר, בסימן ט' לפרק ב'¹, את סמכות מועצת הכבלים והלוויין לתת לערוץ ייעודי כהגדרתו בסעיף 6א לחוק התקשורת (ערוץ שידור בעל מאפיינים ייחודיים כגון: שפה, תרבות או מורשת, המיועד בעיקרו למגזר מסוים בציבור או מוקדש לנושא אחד), רישיון משדר ערוץ ייעודי כהגדרתו בסעיף 171 לחוק התקשורת כנוסחו ערב תיקון מס' 44 (להלן - רישיון משדר ערוץ ייעודי).

¹ ס"ח התש"ן, עמ' 59; התשפ"ג, עמ' 60.

הערוצים הייעודיים נועדו לתת מענה למגורים ולנושאים אשר לא זכו בדרך כלל לייצוג הולם באמצעי התקשורת המרכזיים. לנוכח החשיבות המרכזית שיוחסה לערוצים הייעודיים ובהתאם להוראות חוק התקשורת, ערוץ ייעודי רשאי היה לממן את שידוריו באמצעות שידורי פרסומת וזאת כחריג לשאר הערוצים המופצים על גבי תשתיות הכבלים או הלוויין. בהתאם להוראות חוק התקשורת, חויבו בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ובעל רישיון לשידורי לוויין, כהגדרתם בחוק התקשורת, להעביר למנויים את שידורי הערוצים המסחריים וכן את שידורי הערוצים הייעודיים. בתלוף השנים השתנתה מפת שידורי התקשורת, בין השאר, בשל הגידול ההולך וגובר של תכנים גלובליים ושגשוגן של הרשתות החברתיות. תמורות אלה כרסמו בהתכנות הכלכלית של הערוצים הייעודיים להמשיך בפעילותם ולצידן, האסדרה הכבדה אשר הוטלה על ערוצים אלה מכוח חוק התקשורת, הקשתה עליהם לעמוד בתחרות ולשרוד.

לפי חוק הרשות השנייה על בעלי רישיונות חלות חובות רגולטוריות מסוגים שונים. תיקון מס' 44 סיווג את בעלי הרישיונות לשידורי טלוויזיה בהתאם לנתח השוק שלהם, כך שבעלי רישיונות זעירים ובעלי רישיונות זעירים יעודיים יהיו כפופים לחובות מקילות ביחס לחובות שיחולו על שאר בעלי הרישיונות. בסעיף 14 לתיקון מס' 44 הוספו אל פרק ד' לחוק הרשות השנייה סימנים ת' ו-ט' שעניינם הוראות לעניין בעלי רישיונות זעירים והוראות מעבר מרישיון משדר ערוץ ייעודי לרישיון זעיר או לרישיון זעיר ייעודי. בהתאם לקבוע בהוראות המעבר, על בעל רישיון משדר ערוץ ייעודי אשר קיבל רישיון זעיר או רישיון זעיר ייעודי כהגדרתם בחוק הרשות השנייה לאחר כניסת תיקון מס' 44 לתוקף, יחולו כמה הקלות ביחס לאסדרה החלה על בעלי רישיון לשידורי טלוויזיה מכוח חוק הרשות השנייה, וזאת לתקופה קצובה בת 5 שנים (להלן - תקופת המעבר).

מטרת ההסדר שנקבע לתקופת המעבר הייתה לאפשר לערוצים אלה להיערך לאסדרה החדשה שנקבעה בתיקון מס' 44, באופן המצמצם את האסדרה החלה על בעלי רישיונות אלה בתקופת המעבר, בשל היותם בעלי היקף הכנסה מצומצם או בשל ייעודם הציבורי, לפי העניין, ובכך להמשיך לשמור על הפלורליזם והגיוון בתחום שידורי הטלוויזיה בישראל.

ביום ד' באדר התשפ"ג (25 בפברואר 2023), הייתה אמורה להסתיים תקופת המעבר כפי שנקבעה בתיקון מס' 44, ואולם ביום ל' בשבט התשפ"ג (21 בפברואר 2023) הוארכה תקופת המעבר בשנה וחצי – עד ליום כ"א באב התשפ"ד (25 באוגוסט 2024). פרק הזמן האמור נקבע מתוך כוונה כי עד יום זה תושלם החקיקה בעניין אסדרת תחום השידורים.

בימים אלה שוקד הצוות המקצועי במשרד התקשורת על גיבוש חקיקה עדכנית לאסדרת תחום השידורים, בהמשך לתזכיר חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ג-2023 שפרסם משרד התקשורת ביום ו' באב התשפ"ג (24 ביולי 2023). אם לא תוארך תקופת המעבר, יחולו על בעלי הרישיונות הזעירים והזעירים הייעודיים חובות רגולטוריות בדומה לחובות החלות על בעל רישיון לשידורי טלוויזיה מכוח חוק הרשות השנייה. חובות אלה, לדעת גורמי המקצוע במשרד התקשורת, עלולות להכביד ולהקשות על המשך קיומם של בעלי רישיונות כאמור.

כיום פועלים שני ערוצים במתכונת של "רישיון זעיר" ושני ערוצים שהם "בעלי רישיון זעיר ייעודי" כהגדרתם בחוק הרשות השנייה. כדי לאפשר את המשך פעילותם של ערוצים בעלי רישיון זעיר וזעיר ייעודי בעת הזו במתכונת בה פעלו עד כה, מוצע בהצעת חוק זו להאריך את תקופת המעבר הקבועה בסעיף 171 לחוק הרשות השנייה, בשנה נוספת. לפיכך מוצע לתקן את ההגדרה "תקופת המעבר" שבסעיף 171 לחוק הרשות השנייה ולקבוע כי תוקפה יהיה למשך שבע שנים וחצי מיום תחילתו של תיקון מס' 44, כלומר, עד יום א' באלול התשפ"ה (25 באוגוסט 2025).

מוגש על ידי שר התקשורת

ד' בתמוז התשפ"ד
10 ביולי 2024

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת אלי דלל
קטי קטרין שטרית
אופיר כץ
אושר שקלים
בועז ביסמוט
צגה מלקו
שלום דינו

פ/25/4611

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון – שינוי מספרי סגנים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 14 בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה–1975¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 14(א)(1), במקום "150,000" יבוא "100,000".
2. תיקון סעיף 15א1 בחוק העיקרי, אחרי "כהגדרתו בסעיף 140 לפקודת העיריות" יבוא "שעלה על 2% מתקציב הרשות המקומית, וסך הגירעון המצטבר, כהגדרתו באותו סעיף, לא עלה על 10% מתקציב הרשות המקומית".

דברי הסבר

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה–1975 (להלן – החוק), קובע הוראות בנוגע לאפשרויות מינוי סגנים לראש הרשות. סעיף 1 בסעיף 14(א)(1) לחוק נקבע, בין היתר, כי ברשות מקומית שבה למעלה מ-150,000 תושבים וכן ברשות מקומית הנמצאת בנגב או בגליל, שמספר תושביה עולה על 45,000 ושהוכרה על ידי שר הפנים כרשות מקומית קולטת עליה יכול שיהיו, על פי הצעת ראש הרשות, שני סגנים. בסעיפים אחרים לאותו חוק, הוסמכו הרשויות המקומיות למנות סגנים נוספים, בשכר ושלא בשכר, בהתאם למנגנונים הקבועים שם. בהתאם לכך, התאפשר גם לרשות מקומית שבה למעלה מ-100,000 תושבים (אך פחות מ-150,000 תושבים) למנות 2 סגנים מכח סעיף 14, אך ורק אם הן מצויות בנגב או בגליל, והוכרו על ידי השר כרשויות קולטות עליית. אין לכך שום הצדקה. אין בנגב ובגליל אף רשות שבה למעלה מ-100,000 תושבים ושקיבלה הכרה

כאמור. מן הראוי להכיר ברשות מקומית שבה למעלה מ-100,000 תושבים כרשות שבה מספר תושבים המצדיק השוואתה לרשות שבה למעלה מ-150,000 תושבים.

סעיף 2 בסעיף 15א(ב) לחוק נקבע, כי שר הפנים רשאי לאשר, על פי הצעת ראש הרשות שאושרה בידי המועצה, כי סגן ראש רשות נוסף על המספר המנוי בסעיף קטן (א), יהיה רשאי לקבל שכר ותנאי שירות כאמור בסעיף קטן (א). בסעיף מפורטות הדרישות לפיהם רשאי שר הפנים לאשר מינוי כאמור.

סעיף קטן (ב) נועד לאפשר מינויו של סגן נוסף בשכר, על מספר הסגנים בשכר שאושרו לפי סעיף קטן (א), כאשר עולה הצורך במינוי זה על מנת לאפשר לרשות להתנהל באופן ראוי ומיטבי, לעמוד בחובותיה ולמלא סמכויותיה.

התנאים שבסעיף קטן (ב) נועדו להצביע על אפשרות כלכלית למימון שכרו של סגן נוסף. ואולם, הקביעה לפיה כל גרעון שוטף שנתי בתקציב הרשות על פי דוח כספי מבוקר שהיה בשנה מתוך השנתיים האחרונות, מונע, הלכה למעשה, את האפשרות למינוי סגן נוסף בשכר לפי סעיף קטן (ב), וזאת גם כאשר קיים גירעון מינורי ושולי ביחס לתקציב הרשות. מדובר בתנאי אשר אינו מביא בחשבון את מורכבות ניהול התקציב ברשות מקומית ואת השינויים שיכולים לחול בו בשנה נתונה, גם אם תוכנן בקפידה. כך, אפילו גרעון זעיר של פחות מאחוז אחד בתקציב הרשות המקומית, או אירועי קיצוץ חד פעמיים היכולים לקרות ולהפר באופן לא מתמשך את איזון תקציב הרשות המקומית (כגון: מגפה, מלחמה, משבר כלכלי לא צפוי במשק, התייקרויות לא צפויות ועוד), אינו מאפשר מינוי סגן לפי סעיף קטן (ב).

בכל התנהלות כלכלית נכונה, גם ארוכת טווח, יכולים לקרות מקרים אשר יביאו לכדי גרעון חד פעמי, ולא אירוע מתמשך. מכאן שדרישה המקישה מאירוע חד פעמי כאילו הוא מעיד על התנהלות הרשות באופן כללי, אינה משקפת את תכלית הוראת החוק שנועדה לוודא כי מדובר ברשות שמתנהלת באופן מאוזן ובאחריות תקציבית.

למעשה, הנוסח הנוכחי עלול להביא את הרשות המקומית לשמור רזרבות גדולות ורחבות מדי, רק מתוך החשש שמא ייפול גרעון לא צפוי, זאת כאשר ניהול תקציב רשות אחראי צריך להביא לידי ביטוי ניצול מיטבי של משאבי הרשות על מנת לתת שירות מיטבי לתושביה ולבאים בשעריה, ואין בו מקום לשמור רזרבות שכאלו.

לפיכך, מוצע לתקן את הדרישות באופן שישקפו באופן אמיתי את אופן ניהול הרשות המקומית לאורך זמן. כך, מוצע לצמצם הדרישה להיעדר גירעון שוטף כהגדרתו בסעיף 140ג לפקודת העיריות להיעדר גירעון שוטף שעלה על 2%, וכן להוסיף דרישה נוספת, לפיה סך הגירעון המצטבר בשנתיים שקדמו לבקשה לא עלה על 10% מתקציב הרשות המקומית.

תיקון התנאים שבסעיף קטן (ב) בנושא הגירעון לפי המוצע, יביא בחשבון גם מגבלה סבירה לגובה של גרעון שנתי שוטף, ככל שקיים, וגם תקרה של היקף הגרעון שנצבר מסך התקציב הכולל, באופן שישקף ויביא לידי ביטוי את מצבה הכלכלי של הרשות באופן מאוזן יותר, בהתעלם מאירועים חד פעמיים שאינם משקפים את ההתנהלות האמיתית של הרשות ואת יכולתה הכלכלית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו באייר התשפ"ד (03.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת זאב אלקין

פ/25/2455

הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון – אי-מתן אשרה ורישיון ישיבה בישראל), התשפ"ג–2023

תיקון סעיף 2 1. בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב–1952¹, בסעיף 2, במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) לא יינתנו אשרה ורישיון מכל סוג שהוא, לאדם שאינו אזרח ישראלי או בעל רישיון לישיבת קבע במדינת ישראל, אם הוא, הארגון או הגוף שהוא פועל בעבורם פרסם ביודעין אחד מאלה –

(1) קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, כהגדרתו בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א–2011, או התחייב להשתתף בחרם כאמור;

(2) דברי הכחשת שואה כמשמעותה בחוק איסור הכחשת שואה, התשמ"ו–1986;

(3) תמיכה בהעמדה לדין בינלאומי של אזרחים ישראלים בשל פעולות שעשו במסגרת תפקידם בצבא ההגנה לישראל או באחת מזרועות הביטחון של מדינת ישראל."

דברי הסבר

מטרת הצעת חוק זו היא לחזק את הכלים העומדים בידי המדינה להתמודד עם פעילותם של גורמים עוינים, הפועלים מתוך השטח שבשליטת מדינת ישראל ומחוצה לה, אשר מנסים לפגוע במדינה, באזרחיה, בנושאי תפקידים מטעמה, בביטחונה, ביחסי החוץ שלה, ובקשרי המסחר שלה. המצב החוקי הקיים היום מאפשר למנוע קבלת אשרה ורישיון ישיבה מכל סוג שהוא לאדם שפרסם ביודעין קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל. עם זאת, כלים אלה הינם מוגבלים ואינם מספיקים לשם התמודדות עם שתי פעולות נוספות שמבצעים גורמים עוינים. לפיכך, מוצע לקבוע בחוק כי לא יינתנו אשרה ורישיון ישיבה בישראל גם במקרי דברי הכחשת שואה כמשמעותה בחוק איסור הכחשת שואה וכן במקרי תמיכה בהעמדה לדין בינלאומי של אזרחים ישראלים בשל פעולות שעשו במסגרת תפקידם בצה"ל או באחת מזרועות הביטחון של מדינת ישראל.

¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

מימרה ידועה היא ממקורותינו העתיקים, כי "בכל דור ודור קמים עלינו לילותינו" (מתוך ההגדה של פסח), וכמדינת ישראל – מדינתו של העם היהודי, מוטל עלינו לפעול ולעשות ככל אשר לאל ידינו כדי למנוע ולמגר תופעות אלו בארץ ובעולם.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/24/2596).
הצעת החוק זהה לפ/24/2596 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יוראי להב הרצנו
יסמין פרידמן
מטי צרפתי הרכבי
נאור שירי
שלי טל מירון
ירון לוי
נעמה לזימי

4354/25/פ

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון – מיתקן אגירת אנרגיה בבניין רב קומות), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 158 א. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965¹, בסעיף 158 א, בכל מקום, במקום "גנרטור" יבוא "מיתקן לאגירת אנרגיה".

דברי הסבר

בבניינים רבי קומות ישנה חובה להתקין גנרטורים להספקת זרם חשמל למקרה של הפסקת החשמל מרשת החשמל. גנרטורים אלו, הפועלים על בנזין או על סולר, מהווים מקור לזיהום אוויר, מפגע בריאותי ומטרד של רעש וריח. מזהמי אוויר הנפלטים מגנרטורים כוללים חלקיקים ותחמוצות חנקן אשר עלולים לגרום לשלל נזקים בריאותיים, לרבות נזקים אקוטיים ונזקים כרוניים. עשן דיזל אשר נפלט מגנרטורים הפועלים על סולר, מוגדר כמסרטן בבני אדם על ידי הארגון הבינלאומי לחקר הסרטן (IARC). מוצע להחליף את חובת השימוש בגנרטורים בבנייני רבי קומות במיתקני אגירת אנרגיה אשר אינם מזהמים או מרעישים ומשפרים את איכות חייהם של הדיירים. יתרה מכך, מיתקני אגירה חיוניים לצמצום פליטות של גזי חממה. עם המעבר של ישראל לשימוש רווח באנרגיות מתחדשות, נדרש לייצר פתרונות של אגירת אנרגיה גם בבניינים רבי קומות, על מנת שיוכלו לספק אנרגיה רציפה ונקייה לדיירים ללא פליטת מזהמים לאוויר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז באדר א' התשפ"ד (26.02.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

פ/1440/25

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון – מכירה ישירה של תוצרת חקלאית), התשפ"ג–2023

1. תיקון התוספת הראשונה
בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965¹, בסעיף 7(ב) לתוספת הראשונה
במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
"ב) בסעיף זה –

"החקלאי" – בעל הזכות בקרקע חקלאית המגדל בקרקע תוצרת חקלאית;

"מטרה לא חקלאית" – בניה או שימוש בקרקע שאינם דרושים במישרין לייצור חקלאי לעיבוד חקלאי של האדמה, לגידול בעלי חיים או למכירת מלאי תוצרת חקלאית;

"מכירת תוצרת חקלאית" – מכירת תוצרת חקלאית גולמית וטרייה של פירות וירקות מגידוליו של החקלאי בקרקע חקלאית שהוא בעל הזכויות בה או מגידוליהם של החקלאים האחרים מאותו היישוב או מיישובים סמוכים, איתם התאגד לצורך מכירת התוצרת החקלאית כאמור, ובלבד שהשטח שבו נעשה שימוש לצורך המכירה לא יעלה על 50 מ"ר או על אחוז וחצי משטחה הרשום של הקרקע החקלאית בה מבוצעת המכירה, הגדול מבניהם."

דברי הסבר

מטרתו של תיקון זה היא לתת עיגון חוקי למכירה ישירה של תוצרת חקלאית טרייה של פירות וירקות אשר גודלו בחלקה החקלאית שהיא בחזקת החקלאי, וכן לאפשר מכירה משותפת של תוצרת חקלאית טרייה בחזקה האמורה של החקלאי יחד עם חקלאים נוספים שהתאגדו לצורך המכירה. התופעה של מכירות ישירות מהחקלאי לצרכן התרחבה בשנים האחרונות כתגובת נגד שיווקית לפערי

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

הכוחות ההולכים וגדלים של החקלאים מול הגורמים השונים הפועלים בשרשרת האספקה והשיווק של תוצרת חקלאית, ובפרט כתגובה למחירי התיווך המשמעותיים שהאחרונים לוקחים. נחיתותם היחסית של החקלאים בתמחור התוצרת החקלאית עליה הם עמלים יום וליל מותירה את תחום החקלאות הישראלית לתחום הולך ונכחד, וזאת לצד עליה ניכרת ביוקר המחיה של הצרכן הישראלי שרוכש תוצרת חקלאית ברשתות השיווק.

לפיכך, מוצע לתקן סעיף 7 לתוספת הראשונה לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 אשר מגדיר את התנאים לשימוש בקרקע חקלאית למטרה לא חקלאית. הוספת ההגדרות החדשות תאפשר להחריג את המכירה של התוצרת החקלאית, על ידי חקלאי בודד או על ידי איגוד חקלאים, מן ההגדרה "מטרה לא חקלאית". בכך תתאפשר מכירת התוצרת בשטחו של החקלאי עד לתחום של 50 מ"ר או עד אחוז וחצי משטחה הרשום של הקרקע בה מבוצעת המכירה, הגדול מבניהם.

בשל המגוון המוגבל של התוצרת החקלאית של כל חקלאי, יוכלו חקלאים להתאגד לצורכי מכירת התוצרת המשותפת בשטח החקלאי של אחד מהם, כדי שהמכירה המגוונת במקום תהיה כדאית לצרכן. באופן זה, אופציית המכירה הישירה תוכל להגביר את התחרות בענף באופן משמעותי, שייטיב הן עם החקלאי והן עם הצרכן.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת מיכאל ביטון ומופיד מרעי (פ/3185/24).

הצעת החוק זהה לפ/3185/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת וחסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בטבת התשפ"ג (09.01.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/531 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 09.07.2023.

חק/531. הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון - מכירה ישירה של תוצרת חקלאית),
התשפ"ג-2023 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1440)

השר יואב קיש פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בארבעה חודשים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אליהו רביבו

פ/3567/25

הצעת חוק רישוי עסקים (תיקון – פטור מרישוי עסק לקייטנה לתנועות ולארגוני נוער),

התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 2ג בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968¹, בסעיף 2ג, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :
" (1) (1ב) מבלי לגרוע מסמכות השר לפי סעיף קטן (ב), גופים אלו פטורים מחובת רישוי לפי סעיף זה :

(א) גוף העומד במבחנים לצורך תמיכה של משרד החינוך בתנועות נוער בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985² (להלן – חוק יסודות התקציב) ;

(ב) גוף העומד במבחנים לתמיכה של משרד החינוך בפעילות ארגוני ילדים ונוער בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב ;

(ג) גוף המקבל תמיכה כחוג סיור לפי המבחנים הנוספים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות ציבור.

(2) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מכל חובה המוטלת על גוף מהגופים המנויים בפסקה (1) לפי כל דין."

דברי הסבר

במדינת ישראל פועלות 13 תנועות נוער ו-24 ארגוני נוער שבפעילותם לוקחים חלק מאות אלפי ילדים ובני נוער במדינת ישראל. תנועות וארגוני הנוער עוסקים רבות גם בפעילויות חוץ כגון טיולים, מחנות, סמינרים וקורסי הדרכה כחלק מהפעילות השוטפת שלהם, בין היתר כאמצעי לחבר את החניכים לארץ ישראל דרך הרגליים, ובאמצעות העברת תכנים בצורה חווייתית בשטח.

תנועות וארגוני הנוער פועלים בכפוף לחוזרי מנכ"ל משרד החינוך ומחויבים כי כל פעילות חוץ תנאם באופן ממוכן דרך מוקד טבע, אשר הוא הגוף האתראי על תיאום הטיולים בהתאם לכל הכללים

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.
² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

של משרד החינוך ושל משרדי ממשלה נוספים. דרך אמצעי זה מוודאים כיום כי יש בקרה על כל החניכים הנמצאים בשטח, וכי כל הכללים באשר לתכנון אותה פעילות חוץ אכן מתקיימים, אחרת מראש לא תאושר הפעילות.

לפי הכללים הנוהגים כיום, בכל פעילות חוץ אשר כוללת לינה של 3 לילות ומעלה, הפעילות עונה על ההגדרה של קייטנה, ולפיכך על מנת לקיים אירוע כזה, יש צורך היום להוציא רישוי עסק מתאים. כך, כמעט כל מחנה או סמינר, שהם עניין שבשגרה לתנועות וארגוני הנוער, הופכים למשימה בירוקרטית קשה ומורכבת, אשר מייקרת גם את עלות ההרשמה לאותה פעילות בעבור החניך.

כיום, מוחרגות תנועות הנוער בלבד בצו של שר הפנים מההכרח להוציא רישוי עסק לפעילות כאמור. מוצע להשוות את הכללים החלים כיום על תנועות הנוער כך שיתולו גם על ארגוני הנוער. די בחובות וברגולציות הרבות הקיימות במילא והחלות על כל פעילות חוץ שארגון או תנועת נוער מקיימים. מובהר בהצעת החוק כי אין בה כדי לגרוע מכל חובה חוקית אחרת שחלה על ארגון או תנועת נוער, כמו החובה לתיאום טיולים, לעמוד בכללי חוזרי מנכ"ל משרד החינוך וכו'.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בתמוז התשפ"ג (26.06.2023)

הכנסת העשרים וחמש

קטי קטרין שטרית צגה מלקו	חברות הכנסת	יוזמות:
יעקב אשר נאור שירי	מצטרפים: חברי הכנסת	
פ/4367/25		

הצעת חוק הגבלת מכירה של קנביס רפואי בסביבת בית ספר, התשפ"ד-2024

- מטרה 1. מטרת חוק זה להגן על שלומם ובריאותם של תלמידי בית ספר ולמנוע חשיפה שלהם לקנביס ומוצריו או למקומות לממכר קנביס בסביבת בית הספר.
- הגדרות 2. בחוק זה –
 "בית ספר" – כהגדרתו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969;
 "נקודת מכירה של קנביס רפואי" – בית מרקחת שבו נמכר קנביס רפואי או כל עסק או מקום אחר בו נמכר קנביס רפואי;
 "קנביס" – כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;
 "קנביס רפואי" – מוצר המיועד לשימוש רפואי ומכיל קנביס, העומד באמות מידה מקצועיות שגיבש משרד הבריאות לעניין התצורה וריכוז החומרים הפעילים, למעט תכשיר רשום בפנקס התכשירים כהגדרתו בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981;
 "תלמיד" – מי שלומד בבית ספר.
3. הגבלת מרחק של נקודות מכירה של קנביס רפואי לא יוקמו ולא יפעלו נקודות מכירה של קנביס רפואי בטווח של 250 מטר בקו אווירי מבית ספר.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.
³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

4. הוראת מעבר נקודות מכירה של קנביס רפואי אשר פעלו ערב תחילתו של חוק זה, ימשיכו לפעול ולמכור קנביס רפואי באופן אינטרנטי או טלפוני בלבד ויספקו את הקנביס באמצעות שילוח, ככל שהדבר מותר לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, ובלבד שהקנביס לא יוצג בנקודת המכירה ודבר מכירתו של הקנביס לא יפורסם לעוברים ולשבים ולבאי נקודת המכירה.

דברי הסבר

כידוע, קנביס מוגדר כ"סם מסוכן" בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, וגם באמנה היחידה בדבר סמים נרקוטיים של האו"ם משנת 1961 שישראל התומה עליה. מטרתה של הצעת חוק זו היא להגביל את החשיפה של תלמידי בתי ספר (לרבות ילדים ובני נוער בגיל ההתבגרות) לקנביס, וזאת בדרך של מניעת הקמה של בתי מרקחת או נקודות ממכר אחרות של קנביס רפואי בקרבת בתי ספר.

לפי דוח הצוות הבין-משרדי בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט פלילי), גבי עמית מררי (נובמבר 2020), בעניין בחינת המדיניות בנוגע לאיסור על צריכת קנביס בישראל, אחד הנושאים החשובים שיש לתת עליהם את הדעת בבחינת המדיניות הנוהגת והראויה בנוגע לצריכת הקנביס הוא ההשפעה על קטינים וצעירים.

מנתוני הדוח עולה כי קיימת עלייה בהיקף השימוש בקנביס בקרב בני נוער לצד ירידה בגיל ההתנסות. זאת ועוד, הדוח דן בכך שישנם נזקים בריאותיים כבדים שצעירים עלולים להיחשף אליהם בעקבות השימוש בקנביס, בהשוואה למבוגרים, זאת לצד ההשלכות שיכולות להיות למפגש של צעירים וקטינים עם מערכת אכיפת החוק.

כמו כן, בני נוער וילדים מועדים מלכתחילה לסיכון מיוחד להתמכרויות ולהשפעה שלילית.

בראייה השוואתית, ניכר שמדינות רבות הסדירו רגולציה מקומית הקובעת מרחק מסוים בין מקום למכר קנביס לבין בתי ספר או מוסדות חינוך. בארה"ב, כל מדינה רשאית לקבוע בעצמה רגולציה בנדון ומגוון מדינות קבעו מרחק בין בתי ממכר לקנביס במרחקים הנעים בין 150-300 מטר. בווינגטון, ממכר קנביס צריך להיות ממוקם לפחות 1,000 רגל (כ-300 מטרים) מבתי ספר ומקומות רלוונטיים נוספים כגון: גינות שעשועים, מרכז טיפול בילד, פארק ציבורי, ספריות ועוד. בניו יורק, נקבע מרחק של 500 רגל (כ-150 מטרים). באריזונה וקולורדו נקבע מרחק של 300 מטר.

בקנדה נקבע מרחק מינימלי של 150 מטר בין חנויות למכירת קנביס לבתי ספר ומקומות ציבוריים (מגרשי משחקים ומרכזים קהילתיים). באוסטרליה יש מדינות שקבעו מרחק מינימלי בין בתי ממכר קנביס לבתי ספר.

גם במדינות בהן הקנביס חוקי קיימות הגבלות על המרחק בין בתי מרקחת לבתי ספר. באורוגוואי, בה קנביס הוא חוקי, החוק המקומי מטיל מגבלת מרחק של 300 מטרים בין בתי מרקחת בהם מוכרים קנביס לבית ספר.

בקולומביה, בה קנביס הוא סם חוקי למטרות רפואיות ולמחקר, החוק המקומי מטיל מגבלת מרחק של 150 מטרים בין בית מרקחת המוכר קנביס לבתי ספר.

הצעת חוק זו מבקשת לקבוע בחקיקה הישראלית הסדר דומה להסדרים אחרים קיימים בעולם, המטילים מגבלת מרחק בין בית מרקחת למכירת קנביס רפואי לבין בית ספר. לפיכך מוצע לקבוע כי לא תותר הפעלה של נקודת מכירה לקנביס במרחק של עד 250 מטר מבית ספר.

הצעת החוק תאפשר לבתי מרקחת אשר מוכרים קנאביס ופועלים טרם כניסתו לתוקף של חוק זה, להמשיך לעסוק בממכר קנביס, זאת באמצעות מכירה "מרחוק" בטלפון או אונליין ובמשלוח בלבד, מבלי שתתבצע מכירה במקום וללא שיתרו פרסומות ותצוגת קנביס בבית המרקחת תוך מטרה לצמצם ככל הניתן את חשיפת הילדים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר א' התשפ"ד (04.03.2024)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1199 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1199. הצעת חוק הגבלת מכירה של קנביס רפואי בסביבת בתי ספר, התשפ"ד-
2024 של תה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (4367/פ)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב קיש, גבי מירה רווח ונציגת משרד
המשפטים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה טור פז

פ/25/992

הצעת חוק אומנה לילדים (תיקון – הזכות לחינוך לילדים בהשמה חוץ-ביתית), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 15 בחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016¹, בסעיף 15(ב), אחרי "בשל השמתו במשפחת אומנה" יבוא "או במסגרת השמה חוץ-ביתית אחרת".

דברי הסבר

ילדים המוצאים מבתי הוריהם בשל הצורך להבטיח להם מסגרת מוגנת, שוהים במסגרות חוץ-ביתיות כגון פנימיות או מסגרות לינה אחרות. ילדים אלו מנותקים מביתם, לעיתים בתוך זמן קצר מאד, ועומדים בפני אתגרים רבים הנובעים מניתוק חלקי או מלא מהמסגרת הביתית. לאתגר זה נוסף הצורך למצוא מוסד חינוכי חדש עבורם, שכן תלמידים המושמים במסגרת חוץ-ביתית לומדים בדרך כלל ברשות מקומית שאיננה מקום מגוריהם המקורי. בשל כך מתעוררים קשיים בשיבוצם במוסד חינוכי במקום מגוריהם החדש ולעתים חולף זמן עד שנמצא להם מוסד חינוכי מתאים.

סעיף 15 לחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016 (להלן – חוק אומנה לילדים), קובע את זכותם של ילדים באומנה לחינוך, ובין היתר, את זכותו של ילד שלא להיות מופלה בשל השמתו במשפחת אומנה, לרבות בכל הנוגע לרישומו למוסד חינוך וקבלתו למוסד חינוך.

מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק אומנה לילדים כך שהזכות לחינוך כאמור תחול גם לעניין מסגרות השמה חוץ-ביתיות. הצעת החוק נועדה למנוע מצב שבו בשל נתק בין המוסד הפנימייתי לבין מחלקת החינוך המקומית או מסיבות אחרות, נשארים התלמידים שהוצאו מביתם ללא מסגרת חינוכית למשך תקופה ארוכה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה טור פז (פ/3832/24).

הצעת החוק זהה לפ/3832/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1198 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1198. הצעת חוק אומנה לילדים (תיקון - הזכות לחינוך לילדים בהשמה חוץ-ביתית), התשפ"ג-2022 של חה"כ משה טור פז (פ/992)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב קיש ונציגי משרדי המשפטים, החינוך והרווחה והביטחון החברתי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
דבי ביטון
מאיר כהן
בועז ביסמוט
חנוך דב מלביצקי
שלום דנינו
אוהד טל

פ/25/4588

הצעת חוק הנוער (טיפול והשגחה) (תיקון – תינוקות בודדים), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 2 1. בחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך–1960¹ בסעיף 2, בסופו יבוא:
"8) לקטין טרם מלאו שלוש שנים, הוא נזקק לאשפוז לתקופה העולה על 14 ימים רצופים והאחראי עליו אינו מסוגל לטפל בו."

דברי הסבר

סעיף 2 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך–1960, מגדיר מי הוא קטין נזקק. בין היתר קובע החוק כי קטין נזקק הוא קטין שלא נמצא אחראי עליו, או קטין שהאחראי עליו אינו מסוגל לטפל בו או להשגיח עליו או שהוא מזניח את הטיפול או ההשגחה, או קטין שנולד כשהוא סובל מתסמונת חסר בסם (סינדרום גמילה).

החוק אינו נותן מענה למקרים שבהם תינוקות סובלים מקשיים רפואיים המחייבים אשפוז ממושך והוריהם אינם מסוגלים לטפל בהם ולשהות לצדם.

מוצע לתקן את חוק הנוער כך שגם תינוקות בודדים יוגדרו כקטינים נזקקים ויוכלו, בעת הצורך, לקבל את המענה הדרוש להם על מנת להבטיח את רווחתם והתפתחותם הפיזית והנפשית התקינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשפ"ד (20.05.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

פ/25/3708

הצעת חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה) (תיקון – הפיכת הוראת שעה להוראה קבועה), התשפ"ג–2023

- שם החוק 1. בתוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה), התשע"ח–2017: (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, המילים "(הוראת שעה)" – יימחקו.
- תיקון סעיף 7 2. בסעיף 7 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "והוא יעמוד בתוקפו שש שנים מיום תחילתו" – יימחקו;
- (2) סעיף קטן (ב) – בטל.

דברי הסבר

בהתאם לחוק גיל פרישה, התשס"ד–2004 (להלן – החוק), החל מגיל 67 רשאי מעסיק לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו. חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה), התשע"ח–2017, קובע כי מעסיק של למעלה מ-25 עובדים, לא יחייב עובד שילדו נפטר ומועסק במשך שבע שנים לפחות בתכופ לפני הגיעו לגיל פרישת חובה לפרוש מעבודתו בשל גילו, למשך ארבע שנים מהגיעו לגיל הפרישה. החוק קובע מספר מקצועות שעליהם לא תחול הוראה זו.

החוק נקבע כהוראת שעה שהארכה כך שיחול למשך שש שנים בסך הכל מכניסתו לתוקף. הצעת חוק זו מציעה להפוך את הוראת השעה להוראה קבועה. במסגרת הוראות סעיף 7(ב) לחוק, המשרד לשוויון חברתי ערך מחקר לבחינת יישומו והשפעתו של החוק על סוגיות הנובעות מהעסקת הורים שילדם נפטר. המחקר הורכב מסקר בקרב ההורים ומראיונות עם מעסיקים, שהשיבו לו 133 הורים ושבעה מעסיקים. ממצאי הסקר הראו כי כ-70% מההורים נשארו או מעוניינים להישאר במקום עבודתם לאחר גיל פרישת חובה. הסיבות שהוזכרו לכך הן מגוונות, וביניהן תחושת משמעות (75%), סיבה לצאת מהבית (66%), העבודה סייעה לחשוב פחות על האובדן (56%), וכן רצון להמשיך לעבוד מסיבות כלכליות (54%). לפי הערכות המשרד לשוויון חברתי, בשנים 2020 ו-2021, הקבוצה עליה חל החוק עמד על כ-5,300 אזרחים ותיקים. משהושלמה תקופת בחינת היישום של החוק, בחינה שהצביעה על משמעותו הרבה בקרב האזרחים הוותיקים, מוצע כעת להפוך את הוראות החוק להוראה קבועה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א בתמוז התשפ"ג (10.07.2023)

מוכירות הממשלה

החלטה מספר חק/950 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 26.03.2024.

חק/950. הצעת חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה) (תיקון - הפיכת הוראת שעה להוראה קבועה), התשפ"ג-2023 של חה"כ מירב כהן (פ/3708)

יושב ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ויואב בן צור.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים לצורך קבלת נתונים בנושא.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

4028/25/פ

הצעת חוק דמי הבראה, התשפ"ד-2023

1. הגדרות בחוק זה –
- "מפקח עבודה" – מפקח כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954¹;
- "קצובת הבראה" – קצובת הבראה המגיעה לעובד על פי חוק זה;
- "שנת עבודה" – פרק זמן של 12 חודשים שתחילתו ב-1 בינואר של כל שנה;
- "השר" – שר העבודה.
2. הזכות לקצובת הבראה
- (א) כל עובד שהשלים את שנת עבודתו הראשונה במקום העבודה זכאי לקצובת הבראה שתינתן לפי הוראות חוק זה.
- (ב) עובד לא יידרש להוכיח כי שהה בבית הבראה או השתתף בכל צורת נופש אחרת כתנאי לזכאות לקצובת הבראה.
3. חישוב קצובת הבראה
- קצובת הבראה תחושב לפי הסכום ליום הבראה לפי סעיף 5, כשהוא מוכפל במספר ימי ההבראה כמפורט להלן, בהתאם לוותק של העובד אצל המעסיק או במקום העבודה:
- (1) בעד השנה הראשונה – חמישה ימי הבראה;
 - (2) בעד השנה השנייה ועד השנה השלישית – שישה ימי הבראה;
 - (3) בעד השנה הרביעית ועד השנה העשירית – שבעה ימי הבראה;
 - (4) בעד השנה ה-11 ועד השנה ה-15 – שמונה ימי הבראה;
 - (5) בעד השנה ה-16 עד השנה ה-19 – תשעה ימי הבראה;

(6) בעד השנה ה-20 ואילך – עשרה ימי הבראה.

- חישוב הוותק לעניין 4. קצבות הבראה
- חישוב הוותק לשל חופשה ללא תשלום ואולם תובא בחשבון תקופת לידה והורות.
- הסכום ליום 5. הבראה
- (א) סכום יום הבראה יהיה 471.4 שקלים חדשים לעובד במשרה מלאה; סכום יום הבראה לעובד במשרה חלקית יחושב יחסית לחלקיות משרתו.
- (ב) הסכום האמור בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 במאי בכל שנה לפי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בתודש אפריל של השנה שבה משולמת קצובת הבראה לעומת מדד המחירים לצרכן שפרסמה כאמור בתודש אפריל 2023.
- (ג) תשלום הבראה יהיה זהה לכלל העובדים במשק, לרבות עובדי המדינה ועובדי המגזר הציבורי.
- המועד לתשלום 6. קצובת הבראה
- קצובת הבראה תשולם לעובד באחד מהחודשים יוני עד ספטמבר שבאותה שנה, אלא אם כן הוסכם או נהוג מועד אחר במקום העבודה.
- פדיון הבראה 7. חדל עובד לעבוד במהלך שנת עבודה שלאחר השנה הראשונה לעבודתו אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה, יהיה זכאי בעד אותה שנה לקצובת הבראה חלקית בגין החלק היחסי של השנה שבו עבד.
- סמכות שיפוט 8. לבית הדין האזורי לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בהליך לפי חוק זה ובכלל זה לעניין דרך חישובה של קצובת הבראה או של פדיון הבראה.
- דין התשלומים 9. דין קצובת הבראה ופדיון הבראה כדין שכר עבודה לכל דבר.
- פנקס הבראה 10. (א) מעסיק חייב לנהל פנקס הבראה שבו יירשמו ביחס לכל עובד הפרטים שייקבעו שר העבודה בתקנות.
- (ב) בתקנות כאמור בסעיף קטן (א) רשאי שר העבודה לקבוע –
- (1) את סוגי המעסיקים שעליהם יחול סעיף זה
- (2) כי פנקס הבראה יהיה חלק מפנקס אחר שהמעסיק חייב לנהלו על פי חוק ששר העבודה ממונה על ביצועו.
- עונשין 11. (א) מעסיק שעשה אחת מאלה – דינו הקנס הקבוע בסעיף 71(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:
- (1) לא שילם לעובדו קצובת הבראה לפי חוק זה;
- (2) לא שילם לעובדו פדיון הבראה;

(3) לא ניהל פנקס הבראה לפי סעיף 10;

(4) לא רשם את הפרטים שיש לרשם בפנקס הבראה או רשם פרטים לא נכונים או לא מלאים;

12. אחריות נושא משרדה בתאגיד (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירה לפי סעיף 11 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
- (ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד, האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.
13. הבראה בשעת חירום על אף האמור בסעיף 6, בשעה שלדעת שר העבודה צרכי ההספקה במדינה מחייבים זאת, רשאי שר העבודה, בצו כללי או מיוחד, לדחות את מועד תשלום קצובת ההבראה, לגבי כל העובדים או לגבי סוג מסוים של עובדים; נתן שר העבודה צו כאמור, יקבע הוא מתוך איזה מועד תינתן קצובת ההבראה או באיזו דרך יפצו את העובד על קצובת ההבראה.
14. שמירת זכויות חוק זה אינו בא למעט מכל זכות הנתונה לעובד לפי דין, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או נוהג.
15. ביצוע ותקנות (א) שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
- (ב) שר העבודה לא יתקין תקנות לפי חוק זה, להוציא תקנות על פי סעיף 10(א), ולא ישתמש בסמכויותיו לפי הסעיפים 10(ב) ו-13, אלא לאחר התייעצות עם ארגוני העובדים ועם ארגוני המעבידים שלדעת השר הם נוגעים בדבר.

דברי הסבר

בהתאם לסעיף 2 לצו ההרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות הבראה ונופש 1998, מעסיק ישתתף בהוצאות ההבראה והנופש של עובדיו לכל יום הבראה. העובד זכאי, לפיכך, לדמי הבראה, כשם שהוא זכאי לתנאי עבודה אחרים כגון הזכות לדמי מחלה וימי חופשה. ואולם, במצב הקיים רק הזכויות למחלה ולחופשה מעוגנות בחוק, בעוד שהזכות להבראה מעוגנת בצווי הרחבה בלבד. מוצע איפוא להכיר גם בזכות לדמי הבראה במסגרת חוק.

עקב אי ההסדרה בחוק, הזכות להבראה מוקנית למגזרים שונים ובתעריפים שונים. כיום, עובדים שכירים במגזר הציבורי זכאים לתעריף יום הבראה הגבוה משמעותית מהתעריף לו זכאים העובדים השכירים במגזר הפרטי, אלא אם כן נקבע אחרת במסגרת חוזה העסקתם או שחל עליהם הסכם קיבוצי המחיל תנאים מטיבים יותר.

כך נוצר פער גדול בין הזכויות הכספיות המגיעות לעובדים שכירים במגזר הציבורי לעומת אלה המגיעות לעובדים במגזר הפרטי. השוואת התעריף ליום הבראה במגזרים השונים מכוח חוק תסייע במניעת אפליית העובדים השכירים במגזר הפרטי ותקל משמעותית בפגיעה הכלכלית שחווים עובדים אלו. ראוי לציין כי עלויות השוואת ההפרש בין התעריפים במגזר הציבורי לבין המגזר הפרטי הן מידתיות והתועלת מכך תעלה על העלות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בחשוון התשפ"ד (23.10.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1156 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1156. הצעת חוק דמי הבראה, התשפ"ד-2023 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/4028)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדין.

מניין קולות

המשך הדין נדחה בשבועיים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן

1084/25/פ

הצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון – הארכת תקופת ההתיישנות), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 14 בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח–1988¹, בסעיף 14, במקום "שלוש שנים" יבוא "חמש שנים".

דברי הסבר

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח–1988 (להלן – החוק), מעגן בחקיקה את איסור ההפליה במקום העבודה מחמת מין, נטייה מינית, מעמד אישי, גיל, גזע ועוד. סעיף 9 לחוק שהופך את נטל ההוכחה, ומטיל על המעסיק להוכיח שלא הפר את איסור ההפליה לפי החוק, מעיד כי המחוקק מכיר בקשיים הרבים שעומדים בפני עובד התובע בשל הפליה, ואף התכוון לייצר מנגנונים מקלים שיקדמו את מיצוי זכויותיו. בהפליה יש יסוד פוגעני של השפלה שמכרסם בכבודו של האדם. על כך נאמר בבית המשפט העליון: "אין לך גורם הרסני יותר לחברה מאשר תחושת בניה ובנותיה, כי נוהגים בהם איפה ואיפה. תחושת חוסר השוויון היא מהקשה שבתחושות. היא פוגעת בכוחות המאחדים את החברה. היא פוגעת בזכותו העצמית של האדם" (בג"ץ 953/87 פורז נ' ראש עיריית תל-אביב-יפו).

רבות נכתב על השלבים שהפרט צריך לצלוח כדי לממש את זכותו לפנייה לערכאות בהליך השיפוטי: זיהוי העוול – naming (מתן שם); ייחוס אשמה לגורם העוול – blaming (הטלת אשם); ותביעה לסעד בגין העוול – claiming (עמידה על זכות).¹ (William L.F. Felstiner et. al., The Emergence and Transformation of Dispute: Naming, Blaming, and Claiming) זיהוי עוול כהפליה הוא מורכב בגלל שלרוב הפליה היא סמויה מן העין. כך למשל במקרים של הפליה על ידי מעסיק, המעסיק לרוב אינו אומר במפורש למועמד שהוא אינו מעסיק אותו מפאת מוצאו, או לעובד שפיטר כי הסיבה לכך היא גילו המבוגר. יוצא אפוא שפעמים רבות עובד או דורש עבודה שחוו הפליה, מתבססים בעיקר על "תחושת הבטן" שלהם, דבר שעלול להקשות עליהם לפעול על מנת לדרוש באופן מידי תרופה לעוול שהיה מנת חלקם. סיבה נוספת שבגללה עובדים אינם ממהרים לתבוע מעסיק בשל הפליה, היא שלעתים עובד ממשיך לעבוד אצל אותו המעסיק שהפלה אותו וחושש שתביעה כזו תעכיר את היחסים ביניהם.

כיום, לעובדים ולדורשי עבודה שהופלו יש שלוש שנים בלבד, מרגע היווצרות עילת ההפליה, על מנת לממש את זכותם לתבוע את המעסיק. פרק זמן זה אינו מספיק על מנת לעבד את חוויית ההפליה הסמויה,

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

להמשיג אותה ואף לברר את עילת התביעה ואת סיכוייה.

על כן, הצעת חוק זו מבקשת להאריך את תקופת ההתיישנות להגשת תביעה מכוח חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה לחמש שנים, באופן שיסייע לנפגעי ההפליה לעמוד על זכויותיהם, למצות את הדין ולקבל סעד. אף האינטרס הציבורי שבמיגור מופעי הפליה, מצדיק את הארכת תקופת ההתיישנות לחמש שנים.

תקופת ההתיישנות לתביעה מכוח חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו-1996, הוארכה לחמש שנים בשנת 2012 מתוך ההבנה שהפליית שכר בין גברים לנשים היא תופעה חמורה ויש להקל עם הפרט נפגע תהפליה ככל האפשר תוך איזון עם הקשיים הראייתיים של הנתבע. כעת מוצע בדומה לכך, להאריך את תקופת ההתיישנות גם בחוק זה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מיכל רוזין וקבוצת חברי הכנסת (פ/2734/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/1082/25). הצעת החוק זהה לפ/2734/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ג (02.01.2023)

מוזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/526 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 09.07.2023 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 20.07.2023 ומספרה הוא (חק/526)796.

796(חק/526). הצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון - הארכת תקופת ההתיישנות), התשפ"ג-2023 של חה"כ עאידה תומא סלימאן (פ/1084)

השר יואב קיש פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יואב קיש וה"ח דן אורן, שרון קהלני ונציגת משרד העבודה.

(פה אחד)

מחליטים, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הטרומית בהצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון - הארכת תקופת ההתיישנות), התשפ"ג-2023 של חה"כ עאידה תומא סלימאן (פ/1084).

הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

פ/25/3677

הצעת חוק עבודת נשים (תיקון – הפרשות לקופת גמל בתקופת שמירת היריון, לידה והורות),

התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 7א 1. בחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954¹, בסעיף 7א –

(1) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במלים "מעסיק שהעובדת או העובד עבדו אצלו שישה חודשים" יבוא "עובדת או עובד הזכאים לתשלומים פנסיוניים בהתאם לצו הרחבה [נוסח משולב] לפנסיה חובה 2011."

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) המעסיק ימסור לעובדת או לעובד הודעה בדבר חובתו להמשיך לשלם תשלומים פנסיוניים ואופן ביצוע התשלום, בהתאם לתקנות עבודת נשים (מועדים וכללים לתשלומים לקופת גמל), תשס"ח–2008; הודעה כאמור תימסר לעובדת בתוך זמן סביר מיום שנודע לו על דבר הריונה ולעובד בתוך זמן סביר מיום שהעובד הודיע למעסיק כי בכוונתו לצאת לתקופת לידה והורות."

דברי הסבר

בהתאם לסעיף 7א לחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954, כיום עובדת הנמצאת בשמירת היריון או בתקופת לידה והורות זכאית להפרשות לקופת הפנסיה בתקופות אלה, בתנאי שהיא עומדת בתנאים הבאים:

1. מעסיקה נהג לשלם לה תשלומים לקופת גמל (קופת גמל, קרן פנסיה, ביטוח מנהלים, קרן השתלמות).
2. היא זכאית לדמי לידה או לגמלה לשמירת היריון לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1955.
3. היא עבדה אצל המעסיק במשך שישה חודשים לפחות לפני כניסתה להיריון.

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 154.

4. העובדת או העובד שילמו בעד התקופה האמורה את התשלומים החלים עליהם.

עובדות הנאלצות לצאת לשמירת היריון, אינן מקבלות שכר מהמעסיק, אלא גמלה לשמירת היריון מהמוסד לביטוח לאומי. כך גם בתקופת לידה והורות, העובדת או העובד אינם מקבלים משכורת מהמעסיק אלא מקבלים דמי לידה מהמוסד לביטוח הלאומי. מטרת סעיף 7א לחוק עבודת נשים להבטיח כי, המעסיק ימשיך להפריש לקופת הגמל גם בתקופה בה העובדת אינה מקבלת שכר, אך זכאית לגמלה לשמירת היריון או לדמי לידה לפי העניין. על המעסיק לבצע הפרשות פנסיה עבור העובדת או העובד בזמן תקופת לידה והורות המוגדרת בחוק עבודת נשים ובהתאם לזכאותה לדמי לידה או לגמלה לשמירת היריון לפי חוק הביטוח הלאומי.

בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק עבודת נשים, אחד מהתנאים הנדרשים על מנת שהעובדת תהיה זכאית להמשך הפרשות לקופת הגמל בתקופה בה היא זכאית לגמלה לשמירת היריון או לדמי לידה, הוא שעל העובדת לעבוד לפחות שישה חודשים לפני כניסתה להיריון, תנאי הפוגע בצו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק, מפלה נשים ופוגע בפרטיותן.

פגיעה בעקרון הפנסיה חובה: בהתאם לצו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק, אשר פורסם לראשונה ב-01.01.2008 והוחלף בשנת 2011, החל משנת 2008 חלה על המעסיק החובה לבטח כל עובדת בביטוח פנסיוני המתבצע באמצעות הפרשות, גם של העובדת וגם של המעסיק, לביטוח הפנסיוני של העובדת. חובת ההפרשה חלה על המעסיק בנוגע לעובדת/חדשה/לאחר 6 חודשים במקום העבודה ולגבי עובדת/שיש לווה קרן פנסיה פעילה ממקום עבודה קודם לאחר שלושה חודשים כאשר ההפרשות יהיו רטרואקטיבית החל מחודש העבודה הראשון. צו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק, מתייחס לוותק במקום העבודה. אך סעיף 7א(ב) לחוק עבודת נשים דורש כי נשים יעבדו 6 חודשים טרם כניסתן להיריון, על מנת להיות זכאיות להפרשות לקופת גמל בתקופת בהן הן נאלצות לא לעבוד. במצב הקיים, ישנן עובדות שהמעסיק פעל בהתאם לצו הרחבה לביטוח פנסיוני והפריש בתקופת עבודתן הפרשות פנסיוניות, אך הפסיק את ההפרשות הפנסיוניות בתקופה בה העובדת נאלצה להיות בשמירת היריון או העובדת נעדרו מהעבודה בשל תקופת לידה והורות. נציין כי סעיף 7א לחוק עבודת נשים שמטרתו הייתה להטיב עם נשים ולהגן על זכויותיהן בעבודה בתקופת שמירת היריון ולידה נחקק ב-2004 טרם כניסת צו ההרחבה פנסיה חובה אשר נכנס לתוקף ב-2008.

פגיעה בביטוח הפנסיוני ובזכויות בקרן הפנסיה: אי הפרשות לקופת הפנסיה בזמן שמירת היריון ותקופת לידה והורות, הינו מצב הפוגע בביטוח הפנסיוני ובזכויות בקרן הפנסיה של עובדות המתמודדות עם תקופת היריון ולידה. כאשר המעסיק אינו ממשיך להפריש את הפרשות לקופת הפנסיה בתקופות אלה, הכיסוי הביטוחי של העובדות בקופת הפנסיה עלול להפסק.

פגיעה ואפליה כלפי נשים: נשים הינן היחידות שנאלצות להתמודד עם תקופה של שמירת היריון ומצב דומה גם בנוגע לתקופת לידה והורות, לפי נתונים של מרכז המידע והמחקר של הכנסת, פחות מאחוז ממנצלי תקופת ההורות הינם גברים כך שהתנאי לעבוד שישה חודשים לפני הכניסה להיריון, הינו תנאי המפלה ופוגע בעיקר בנשים.

פגיעה בפרטיות: לפי סעיף 7א(ב) על העובדת לעבוד לפחות שישה חודשים לפני כניסתה להיריון. תנאי זה מוביל לשאלות אישיות ואינטימיות מצד המעסיקים בנוגע למועד הכניסה להיריון ומועד הווסת

האחרון של העובדת. כמו כן, יש קושי לחשב באופן מדויק האם העובדת עבדה שישה חודשים לפני כניסתה להיריון, מאחר ומועד הלידה הינו מועד משוער.

חוק עבודת נשים חוקק טרם כניסתו לתוקף של צו ההרחבה לביטוח פנסיוני חובה ולמעשה בא להיטיב עם נשים בתקופת לידה והורות ושמירת היריון, ולחייב מעסיק שהפריש לנשים אלה, בתקופה בה עדיין לא היה מחויב לעשות זאת לפי חוק, להמשיך ולעשות זאת בתקופה המיוחדת בה שוהה האישה – בשמירת היריון ו/או בתקופת היריון ולידה. אך כעת, לאחר כניסתו לתוקף של צו ההרחבה לביטוח הפנסיוני והחובה להפריש פנסיה לאחר 6 חודשי עבודה (אם העובדת מגיעה ללא קרן פנסיה) או מהיום הראשון לעבודה (אם יש לה קרן פנסיה קודמת), הסעיף הזה, שבמקור בא להגן על נשים בתקופות כאלה, למעשה פוגע בהן, כאשר הדרישה ל-6 חודשי עבודה קודמים לכניסה להיריון היא דרישה שלא קיימת במצב הרגיל.

מטרת הצעת החוק היא למנוע לקונה בחוק שייצרה פגיעה בקופת הפנסיה של נשים הנמצאות בשמירת היריון ותקופת לידה והורות ולייצר שוק תעסוקה שוויוני יותר עבור נשים וגברים. זכויות נשים אינן צריכות להיפגע בעקבות כניסתן להיריון ועל המדינה להגן על זכויותיהן בדרך ליצירת שוק תעסוקה שוויוני מגדרית. על כן הצעת החוק מבקשת לשנות את הדרישה כי עליהן לעבוד שישה חודשים טרם כניסתן להיריון בכדי להיות זכאיות להפרשות פנסיוניות בתקופת שמירת היריון ותקופת הלידה וההורות.

הוספת סעיף 7א(ד) נועדה לעגן בלשון החוק את החובה על המעסיקים לידוע העובדת או העובדת על הפרשות פנסיה שבוצעו בתקופת שמירת היריון וחופשת הלידה. מפניות רבות אשר הגיעו לקו הפתוח של שדולת הנשים בישראל, נשים דיווחו על כך, שלאחר חזרתן לעבודה קיבלו תלוש שכר עם ניכוי גבוה מאוד משכרן בשל החזר הפרשות לפנסיה שהמעסיק הפריש עבורן בתקופת שמירת היריון ו/או תקופת הלידה וההורות. במקרים בהם נשים התפטרו בסיום תקופת הלידה וההורות הן קיבלו מהמעסיק דרישה להחזר הכספים שהמעסיק הפריש עבורן והופתעו מהסכום הגבוה שהן נדרשות להחזיר באופן מידי וזאת בניגוד לתקנות עבודת נשים (מועדים וכללים לתשלומים לקופת גמל), התשס"ח-2008. אשר על כן, מוצע להוסיף סעיף 7א(ד) לחוק עבודת נשים ולעגן את חובת המעסיקים בדבר יידוע העובדת או העובד על הפרשות בתקופת אלה ואופן ביצוע ההפרשות וזאת זמן סביר טרם ביצוע ההפרשות, כך שהעובדת/ יוכלו להיערך בהתאם מבחינה כלכלית.

הצעת חוק זו נכתבה בסיוע שדולת הנשים בישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א בתמוז התשפ"ג (10.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה רוט

פ/25/3729

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – מימון הסעת יולדת באמבולנס), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 47 . בתוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, בסעיף 47, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) הוראות שנקבעו בהסכם כאמור בסעיף קטן (א) לעניין מימון הוצאות הסעה של יולדת שהוסעה באמבולנס של מגן דוד אדום, יחולו גם לגבי מימון הוצאות הסעה של יולדת שהוסעה באמבולנס המופעל כאמבולנס ביטחון."

דברי הסבר

לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, זכאית מבוטחת שהזדקקה לאשפוז בקשר ללידה, לקבל החזר נסיעה לבית החולים באמבולנס של מגן דוד אדום בישראל וזאת בהתאם להסכם שנערך בין המוסד לביטוח לאומי לבין מגן דוד אדום בישראל לפי סעיף 47 לחוק. כוחות החירום של מגן דוד אדום פרוסים במרבית היישובים ומוזנקים לאירועי חירום באמבולנסים המאוישים לרוב במתנדבים; מתנדבים אלו עושים לילות כימים מתוך דבקות במטרה של הצלת חיים, תוך הקרבה אישית מזמנם, מרצם וכספם. ביישובים רבים, המערך של מגן דוד אדום מוגבל ומונה אמבולנס אחד או שניים. בעת הזנקת האמבולנס והמתנדבים שבו לצורך הסעת יולדת לבית חולים, נוצר מצב מסוכן בהיעדר אמבולנס ביישוב, ובעת אירוע חירום נאלץ מגן דוד אדום להזניק כוחות מיישובים סמוכים, ללא אפשרות למתן מענה דחוף לזקוק לו.

הצעת חוק זו באה לאפשר לחברות אמבולנסים נוספות לבצע נסיעות אלו, באותם תנאים שנקבעו בהסדר הקיים בין מגן דוד אדום למוסד לביטוח לאומי.

הצעת חוק זו אינה כרוכה בעלות תקציבית והיא תקל על המתנדבים הרבים, אשר ימשיכו את התנדבותם במקרי חירום.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אורי מקלב וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2275) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אורי מקלב וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1050) ועל ידי חבר הכנסת יונתן מישרקי (פ/25/3026).

הצעת החוק זהה לפ/24/2275 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח בתמוז התשפ"ג (17.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת דבי ביטון
נעמה לזימי
יונתן מישרקי
אלי זלל
קטי קטרין שטרית

פ/25/3784

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – עבודה במסגרות טיפוליות), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) אחרי "בחוק זה" – יבוא:
- "בן משפחה" – אח, אחות, ילד, ילדה, נכד, נכדה, דוד, דודה ובני זוגם של כל אחד מאלה;" ;
- (2) אחרי ההגדרה "חוק תגמול לחייל" יבוא:
- "טיפול וסיוע אישי" – שירותים המיועדים להשגחה או לסיוע בביצוע פעולות יום-יום, כהגדרתם בסעיף 223, למעט עבודות משק בית;" .
2. תיקון סעיף 174 בחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "לעניין מי שעבד בעבודה כמפורט בפרט (ז) ללוח ח' – עבודה מועדפת במשרה חלקית תזכה במענק באופן יחסי לשיעור המשרה."
3. תיקון לוח ח' בחוק העיקרי, במקום פרט (ז) יבוא:
- "(ז) (1) טיפול וסיוע אישי לאדם עם מוגבלות, לרבות ליווי והדרכה שלא בידי בן משפחה; לעניין זה, "אדם עם מוגבלות" – כל אחד מאלה:
- (א) מבוסס הזכאי לגמלת שירותים מיוחדים לפי פרק ט';

(ב) ילד נכה כהגדרתו בתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה),
התשי"ע-2010²;

(ג) מבוטח הזכאי לגמלת סיעוד לפי פרק י' ;

(ד) מבוטח הזכאי לגמלת ניידות לפי הסכם שנערך לפי סעיף
9 לחוק הביטוח הלאומי או הזכאי לסיוע בניידות ;

(ה) נכה הזכאי לתגמול לפי חוק הנכים שרופא מוסמך ראשי
שנתמנה לפי תקנה 2(א) לתקנות הנכים (טיפול רפואי), התשי"ד
-1954³, קבע כי הוא זכאי לליווי לאנשים עם מוגבלות קשה, לפי
אמות מידה שיקבע שר הביטחון ;

(2) טיפול וסיוע אישי שלא בידי בן משפחה למי ששוהה בכל אחד
מאלה, לרבות ליווי בהסעה :

(א) בית החולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם
1940⁴, המיועד לפי תעודת הרישום שלו לאשפוז תולים
סיעודיים, סיעודיים מורכבים, תשושי נפש או שיקומיים בלבד ;

(ב) מעון או חלק ממעון המיועד לאנשים עם מוגבלות שקיבל
רישיון לפי חוק מעונות יום שיקומיים, התשי"ס-2000⁵ ;

(ג) מרכז יום או מפעל מוגן המיועד לאנשים עם מוגבלות
המופעלים על ידי רשויות המדינה או תחת פיקוחן ;

(ד) מוסד לטיפול סוציאלי, מוסד לטיפול רפואי או מוסד
לטיפול משולב, כמשמעותם בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול
במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993⁶, שקיבלו רישיון לפי אותו
חוק ;

(ה) מעון המופעל על ידי משרד הביטחון, המיועד לאנשים עם
מוגבלות נפשית הזכאים לתגמול לפי חוק הנכים ;

² ק"ת התשי"ע, עמ' 810.

³ ק"ת התשי"ד, עמ' 500.

⁴ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

⁵ ס"ח התשי"ס, עמ' 169.

⁶ ס"ח התשנ"ג, עמ' 126.

(ו) טיפול וסיוע אישי, חברתי או שיקומי, לרבות ליווי והדרכה, במסגרות חינוכיות, סיעודיות, טיפוליות או שיקומיות המתקצבות או מפוקחות על ידי משרדי הממשלה או הרשויות המקומיות."

דברי הסבר

חיילים משוחררים אשר עובדים ב"עבודה מועדפת" המנויה בלוח ח' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי), זכאים לקבל מהמדינה מענק כספי, אם התמידו בעבודה מעל לפרק זמן מסוים הקבוע בחוק. רשימת העבודות המועדפות לפי החוק כוללות עבודה בתחנות דלק, באתרי בנייה, בבתי מלון, עבודות חקלאיות, עבודות שונות במגזר התעשייתי וכן עבודות סיעוד.

מטרת המענק היא לעודד עבודה במקצועות לא מבוקשים או מקצועות שהמדינה מעוניינת לקדם. חוק הביטוח הלאומי בנוסחו כיום אינו כולל במסגרת העבודות המועדפות עבודה בטיפול וסיוע לאדם עם מוגבלות השוהה במוסדות חינוך מגיל 3 ועד גיל 21, במסגרות יום ותעסוקה לבוגרים מעל גיל 21 ובפעילויות הפוגה ופנאי (במסגרת מועדוניות). כמו כן, רשימת העבודות המועדפות אינה כוללת עבודות שעניינן ליווי והדרכת אנשים עם מוגבלות או עבודות טיפול וסיוע אישי לאדם עם מוגבלות שאינו מחזיק בהיתר להעסקת עובד זר.

בשנים האחרונות ישנו מחסור בכוח אדם במסגרות ובמקצועות לטיפול וליווי של אנשים עם מוגבלות. המטרה המקורית בבסיס הסדר העבודה המועדפת היא לעודד תעסוקה בתחומים הסובלים מבעיית כוח אדם מובהקת, לכן, על המדינה לעודד חיילים משוחררים לפנות לעבודות אלו בהן קיימת מצוקת כוח אדם, וזאת באמצעות הרחבת התנאים המזכים במענק. לפיכך, מוצע לקבוע כי עבודות שעניינן ליווי והדרכת אנשים עם מוגבלות (לא רק סיוע וטיפול אישי) יוכרו כעבודות מועדפות.

בנוסף, מוצע לבטל את התנאי שעבודה מסוג סיוע וטיפול אישי תתבצע מול אדם עם מוגבלות המחזיק בהיתר להעסקת עובד זר. ממילא, בשל פערי תרבות ושפה, העסקת עובד זר אינה אופציה רלבנטית עבור חלק גדול מהאנשים עם מוגבלות או אנשים עם אוטיזם ועם קשיי תקשורת הנזקקים לסיוע.

כמו כן מוצע לכלול גם עבודות טיפול וסיוע אישי, חברתי או שיקומי במסגרות סיעודיות, טיפוליות ושיקומיות המתקצבות או המפוקחות על ידי משרדי הממשלה או הרשויות המקומיות, לרבות במסגרות משלבות (כגון ביחס לסייעות שילוב של תלמידים עם מוגבלות שלא במסגרת החינוך המיוחד). כך ניתן יהיה לעבוד בעבודה מועדפת גם בעבודות חינוכיות עם ילדים עם מוגבלות בגיל 3 ומעלה, במרכזי יום, במרכזי הכשרה ותעסוקה, במסגרות פנאי, במועדוניות והארכות יום.

בנוסף, מוצע להעניק זכאות למענק כספי יחסי גם עבור מי שעובד בעבודה מועדפת במשרה חלקית, וזאת כדי לעודד תעסוקה במשרות שמטבען הן חלקיות, למשל במסגרות פנאי ותעסוקה לאנשים עם מוגבלות שבהגדרה מתאפיינות במספר מצומצם של שעות עבודה יומיות ולכן כרוכות בקשיי גיוס.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

פ/25/4207

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – עבודה מועדפת ביישובי עוטף הגבול הדרומי והצפוני) (הוראת שעה), התשפ"ד–2024

1. תיקון לוח ח' – הוראת שעה
- בתקופה של שנה מיום תחילתו של חוק זה (להלן – תקופת הוראת השעה), יקראו את חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק העיקרי), כך שכלוח ח', אחרי פרט (ז) יבוא:
- "(ח) עבודה במקום עבודה המצוי במרחק של עד עשרה קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה או מגדר המערכת של גבול ישראל עם לבנון ועם סוריה."
2. תחולה
- הזכאות למענק האמור בסעיף 174 לחוק העיקרי לפי הוראת פרט (ח) ללוח ח' בחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, תחול לגבי מי שהחל בתקופת הוראת השעה לעבוד בעבודה מועדפת או בעבודה נדרשת, לפי העניין.
3. הארכת תקופת הוראת השעה
- שר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את תקופת הוראת השעה בתקופות נוספות כל עוד ההכרזה על מצב מיוחד בעורף עומדת בתוקפה, ורשאי הוא לקבוע כאמור כי ההארכה תחול רק לגבי מקומות עבודה המצויים בחלק מהאזורים האמורים בפרט (ח) ללוח ח' לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה; לעניין זה –
- "ההכרזה על מצב מיוחד בעורף" – ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951², מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ס"ח התשי"א, עמ' 78.

דברי הסבר

נוכח מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ושיגור הרקטות המסיבי לעורף מדינת ישראל, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023, לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נפגעה למשך תקופה ממושכת הפעילות הכלכלית הסדירה של אחוז גדול מעסקי ישראל שמצויים בטווח של עשרה קילומטרים מגבול עזה, וכן בטווח של עשרה קילומטרים מקו הגבול הצפוני, זאת בשל מגבלות והנחיות פיקוד העורף, בשל סגירת מערכת החינוך ובשל התגייסותם של מאות אלפים למילואים. כתוצאה מכך, ישנם עסקים וענפים רבים שחוו ירידה במחזוריים במסגרת ההתמודדות עם המצב המיוחד בעורף החל מחודש אוקטובר 2023.

העסקים המקומיים מתמודדים עם בעיות רבות ארוכות טווח בנושאים שונים, אשר פוגעות בפרנסתם, בשליחותם ובעבודתם, הפגיעה המתמשכת באוכלוסייה שחיה באזור עוטף עזה ובקו הגבול הצפוני היא קשה ועל המדינה להתגייס ולהציע מגוון פתרונות. אחת הדרכים שתסייע לבעלי העסקים בבעיה האמורה היא עידוד צעירים לעבוד בעסקים שמצויים בטווח של עשרה קילומטרים מגבול עזה או מקו הגבול הצפוני, ובכך לקחת חלק בשליחות ערכית וציונית, מתוך אהבת הארץ ולמען החזרת הביטחון בעלי העסקים והתושבים באזור.

מטרת הצעת החוק היא לעודד חיילים וחיילות שהשתחררו מהצבא, וכן מי שסיימו שירות לאומי, שירות קהילתי או שירות לאומי-אזרחי, לעבוד בעסקים באזור שנפגע קשות. על כן, מוצע להעניק מענק עבודה מועדפת לצעירים כאמור, אשר יבחרו לעבוד בעסקים שמצויים בטווח של עשרה קילומטרים מגבול עזה או מקו הגבול הצפוני. זאת באמצעות הוספה לרשימת העבודות המועדפות והנדרשות, המזכות במענק לפי סעיף 174 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, שמפורטת בלוח ח' לחוק האמור, כל עבודה באזורים אלו. יש בכך כדי לקדם את העסקים והתעשייה המקומית האזורית ואת המשק בכללותו. לפיכך

מוצע כי הצעת החוק תחול כחוראת שעה לתקופה של שנה מעת אישור החוק, ולהסמיך את ושר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להאריך את תקופת הוראת השעה כולה, או רק לגבי מקומות עבודה בחלק מהאזורים האמורים בה, לתקופות נוספות, אך רק כל עוד ההכרזה על מצב מיוחד בעורף בשל מלחמת חרבות ברזל עומדת בתוקפה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב בשבט התשפ"ד (22.01.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת שלי טל מירון
דוד ביטן

4183/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – החשבת תקופת מילואים לעניין עבודה מועדפת), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 174 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה–1995¹, בסעיף 174(ב)(2), המילה "לא" – תימחק, ובסופו יבוא "אם המבוטח עבד לפחות חודש בעבודה מועדפת".

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים לעבר מדינת ישראל וכן חדירות מתבלים ליישובים ישראליים וגבתה מספר קורבנות רב. בעקבות המתקפה הרצחנית החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט), מכוח סעיפים 40(א) ו-40(א1) לחוק יסוד: הממשלה, כי בשל המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל יינקטו פעולות צבאיות משמעותיות וראש הממשלה מסר הודעה לכנסת בהתאם לסעיף 40(ג) חוק יסוד: הממשלה, כאמור. בכל שטח המדינה הוכרו על מצב מיוחד בעורף והוחלט על גיוס מילואים נרחב לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008.

כיום, ניתן מענק לחיילים משוחררים שעבדו בעבודה מועדפת שישה חודשים לפחות, מתוך שנתיים מיום שחרורם משירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון. לפי הוראות חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, במניין השנתיים האמורות לא יובאו בחשבון ימים שבהם שירת המבוטח בשירות מילואים. בעקבות גיוס המילואים הנרחב לתקופות ארוכות במלחמת חרבות ברזל, נוצר מצב שבו חיילים משוחררים שעבדו בעבודה מועדפת ויצאו לשירות מילואים, עלולים לאבד את הזכאות למענק שיכלו לקבל בתום תקופה של שישה חודשי עבודה.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולקבוע כי תקופת המילואים תובא בחשבון לעניין תקופת העבודה המועדפת, וזאת כדי שחיילים משוחררים שמשרתים במילואים ועבדו לפחות חודש בעבודה מועדפת יוכלו לקבל את המענק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בשבט התשפ"ד (15.01.2024)

מוזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1208 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1208. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החשבת תקופת מילואים לעניין עבודה מועדפת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלי טל מירון ודוד ביטן (פ/4183)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אלון שוסטר
משה סולומון
משה טור פז

4339/25/פ

הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון – הרחבת תקופת הגנה מפני פיטורים למשרתים במילואים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 41א בחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט–1949¹, בסעיף 41א(ב), במקום "שלושים" יבוא "תשעים".

דברי הסבר

חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט–1949, קובע תקופת הגנה מפני פיטורים במשך שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים.

מלחמת "חרבות ברזל" הביאה לגיוס נרחב וממושך בצו 8 של משרתי מילואים ולהיעדרותם ממקום עבודתם. מעסיקים שנדרשו למצוא פתרונות חלופיים לתקופת ההיעדרות, מצאו במקרים מסוימים כוח אדם זול יותר או יצרו שינויים ארגוניים שהפכו כדאיים כלכלית יותר עבורם ללא העובדים שנקראו בצו 8 לשירות מילואים.

לעניין זה מתווספת התחזית שמשרתי המילואים צפויים להיקרא בעתיד הקרוב לתקופות שירות נוספות, אשר יקטעו שוב את הרציפות התפקודית של העסק.

יוצא אפוא שבשיקולי עלות מול תועלת עבור מעסיקים מסוימים, תקופה של שלושים ימים לא מהווה הרתעה דיה עבור המעסיק, והעובד המשרת במילואים מפוטר מיד עם תום תקופת ההגנה. מדובר בתופעה מדאיגה שהולכת וגוברת ומחלישה את משרתי המילואים ופוגעת בשוויון כלפיהם בשוק התעסוקה.

נוסף על כך, משרתי המילואים ששבים לעבודה, לעיתים לאחר שירות מורכב ומתיש, נדרשים להסתגל חזרה ולהשלים את הפערים, דבר שמעמיד אותם בעמדת נחיתות.

הצעת חוק זו מבקשת להרחיב את ההגנה על עובדים המשרתים במילואים, ולקבוע כי תקופת ההגנה מפני פיטורים הקבועה בחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט–1949, תוארך משלושים ימים לתשעים ימים לאחר תום שירות המילואים.

הארכה זו תסייע לשמר את היציבות עבור אותם עובדים ותאפשר להם לצאת לשירות המילואים

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 13.

בידיעה שיש להם טווח וודאות שמקום עבודתם לא יפגע, ואורך נשימה בשובם.
יש לציין שמרבית המעסיקים נוהגים בהוגנות כלפי עובדיהם המשרתים במילואים ומוקירים את פועלם, וכן גם מעסיקים מתמודדים עם קשיים בהיעדרות עובדיהם וביתר שאת בתקופת מלחמה. אולם בהתבוננות רחבה על האיזונים הנדרשים, יש צורך להבטיח עוגנים שישמרו על חוסנם הכלכלי של המשרתים.

למדינה ולחברה יש אחריות מוסרית ולאומית למזער את הפגיעה במשרתי המילואים, שעוזבים בית, משפחה, עבודה ומשלמים מחירים אישיים לטובת ההגנה על ביטחוננו ולאפשר להם את התנאים לשוב למשק ולחיייהם על הצד הטוב ביותר.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת רם בן ברק וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4254).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלון שוסטר (פ/25/4276).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר א' התשפ"ד (19.02.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1160 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1160. הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון - הרחבת תקופת הגנה מפני פיטורים למשרתים במילואים), התשפ"ד-2024 של חה"כ אלון שוסטר ואחרים (פ/4339)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשלושה חודשים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת מיכאל מרדכי ביטון
פנינה תמנו

4471/25/פ

הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון – העברת תגמולים וזכויות לבן משפחה של נכה), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 20 בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959¹ [נוסח משולב], בסעיף 20, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא :

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תגמול המשולם בעד בן משפחה של נכה המוכר בשל פגיעת ראש או פגימה נפשית ובכלל זה הפרעה בתר-חבלתית, או זכאות נוספת המשתלמת לפי חוק זה או לפי הוראות אגף שיקום בעד בן משפחה של נכה כאמור, ישולמו לאותו בן משפחה, או לאדם שאותו בן משפחה נמצא בהשגחתו; לעניין סעיף קטן זה, "בן משפחה" – לרבות מי שהתגרש מהנכה."

דבר ה ס בר

במסגרת רפורמת נפש אחת יש התייחסות למעגל הנפגעים המשניים לפגיעת הפוסט-טראומה - אישה וילדים, להם מוענקות זכויות וסל שיקום שאמור לסייע ולהקל עליהם. כיום בני זוג של נכים אינם זכאים לממש את זכויותיהם ואת הזכויות של ילדיהם באופן עצמאי משום שמימוש הזכויות תלוי בנכה עצמו אליו מועברים התשלומים, שלעיתים סובל בעצמו ממצוקות נפשיות והוא נדרש לסיוע ולליווי במימוש זכויותיו.

לעיתים קרובות נכה המוכר בשל פגיעת ראש או פגימה נפשית ובכלל זה פוסט-טראומה, לוקה בנבצרות תפקודית, תוסר איזון, התפרצויות והתקפים, ולעיתים בין הנכה ובין בן זוגו יש נתק או קושי בתקשורת, או שהם נמצאים בהליכי גירושין, ולפיכך בני הזוג של הנכים אינם יכולים לממש את זכויותיהם ואת זכויות ילדיהם.

על כן, מטרת הצעת החוק היא להבטיח שתגמול וזכאות נוספת המשתלמים בעד בן משפחה של נכה המוכר בשל פגיעת ראש או פגימה נפשית ובכלל זה פוסט-טראומה יגיעו ישירות לבן המשפחה הזכאי להם או למי שבן המשפחה נמצא בהשגחתו, ללא תלות בנכה, ככלל ולא בשיקול דעת של קצין תגמולים. ככל שמדובר בילדים מעל גיל 18 הזכויות שלהם יוכלו להיות מועברות ישירות אליהם.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/999 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 19.05.2024 .

חק/999. הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון - העברת תגמולים וזכאויות לבן משפחה של נכה), התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון ופנינה תמנו (פ/4471)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשלושה שבועות.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אופיר כץ

4708/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון – תגמולי יתומים, אלמנות וגרושות), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 1 בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י–1950¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "בן משפחה", בסעיף קטן (ב), בכל מקום, במקום "21" יבוא "24".
2. תיקון סעיף 13ב בסעיף 13 לחוק העיקרי, במקום "5,535.71" יבוא "8,000".
3. הוספת סעיף 14א אחרי סעיף 14 לחוק העיקרי, יבוא:
"תגמול הסתגלות 14א. לאלמנה של נספה ישולם, בנוסף לתגמוליה, ראשוני לאלמנה בשלוש השנים הראשונות להתאלמותה, מענק חודשי נוסף בגובה התגמול החודשי שהיא זכאית לו לפי סעיפים 7 עד 8, לפי העניין."
4. תיקון סעיף 15 לחוק העיקרי, אחרי סעיף (ג) יבוא:
"15ג) לגרושת הנספה, סיוע במימון טיפול נפשי, כל עוד היא זקוקה לסיוע זה."

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה שבמסגרתה חדרו מאות מחבלים ליישובים בדרום הארץ מהיבשה מהאוויר ומהים, וכן התבצע ירי מסיבי של אלפי רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת טרור זו נרצחו מעל אלף אזרחים ומאות מאנשי כוחות הביטחון. ממשלת ישראל הכריזה על מצב חירום ועל התחלת מלחמת "חרבות ברזל". במהלך המלחמה משפחות רבות איבדו את יקיריהן, בטבת ובקרבות שלאחר מכן, וכל עולמן חרב עליהן. המשפחות הללו נפגעו אנושות בכל מעגלי החיים, ובין העיקריים בהם, במעגל הכלכלי והתעסוקתי. על כן

¹ ס"ח התש"י, עמ' 162.

מוצע להביא את התיקונים הבאים :

סעיף 1 חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א-1950 (להלן – החוק) נחקק לפני 74 שנים. בתקופה זו אורת החיים היה שונה, וגיל 21 היה הגיל בו ילד מתנתק ממעגל חייו של הורה, ותופך לעצמאי, בעל הכנסה קבועה, בעל תא משפחתי ובעל בית משלו. עם השנים, המציאות השתנתה, והגיל בו ילדים נעזרים כלכלית בהוריהם עלה. על כן, מוצע לשנות את הגדרת ילדו של נספה שנחשב כבן משפחה של חייל שנספה במערכה אשר יהיה זכאי להטבות לפי החוק ושהאלמנה זכאית להטבות ותגמולים בעדו מגיל 21 לגיל 24.

סעיף 2 גרושה של נספה, שיש לה יתומים הסמוכים על שולחנה, הופכת גם היא להורה היחיד עליו מוטל העול הכלכלי של הילדים המשותפים שלה ושל הגרוש שלה. ממצב בו היה מפרנס נוסף לילדיהם המשותפים אשר, בין היתר, אפשר לה לעבוד בימים בהם הוא משגיח על הילדים, הפכה הגרושה להורה היחיד, והיא אינה יכולה לעבוד בשל הצורך להשגיח על ילדיה. בשל כך קבע החוק בסעיף 13ב כי אישה שהנספה התגרש ממנה ויש לה יתומים של הנספה שסמוכים על שולחנה תהיה זכאית לתגמול חודשי בעד הילדים. יתומים של נספה שהתגרש אינם צריכים לקבל פחות מיתומים בהם הנספה היה נשוי. ועל כן, בסעיף 2 להצעת החוק מוצע להגדיל את התגמול בעד יתומים של גרושה מסכום של 5,535.71 שקלים חדשים ל-8,000 שקלים חדשים עבור גרושה עם ילד אחד, ועל כל ילד נוסף תקבל 24% מסכום התגמול, כפי שקבוע היום בחוק.

סעיף 3 אלמנה אשר מאבדת את בעלה, בנוסף לשכול האישי הנוראי, הופכת להורה היחיד בבית, מוטל עליה לבד העול הכלכלי של הבית וגם הטיפול בילדים. מכיוון שהחוק נחקק לפני שנים רבות, התגמול בא לכסות על משכורתו של הנספה בלבד, מתוך תפיסה כי ברב המקרים לא הייתה לאלמנה הכנסה. אך במציאות של היום, שני ההורים עובדים ומפרנסים את התא המשפחתי. מרגע מותו הנספה הכנסת משק הבית יורדת משמעותית, מכיוון שהאלמנה אינה יכולה לעבוד, ועליה לטפל בילדים. לפי תפיסת אגף השיקום במשרד הביטחון על שלבי האבל, משפחה שלא חלפו שנתיים או שלוש שנים ממות הנספה, נחשבת עדיין משפחה שכולה חדשה והיא בשלבים הראשוניים של ההתמודדות עם האבל. בשלבים אלו מרבית האלמנות לא יכולות לצאת לעבוד בשל הקושי הרגשי, ובשל ההסתגלות למצב החדש. על כן, מוצע להעניק לאלמנה בשלוש השנים שלאחר מות הנספה תגמול הסתגלות ראשוני, בנוסף לתגמוליה הקיימים, בגובה התגמול לו היא זכאית. משמע, בשנים אלו, התגמול החודשי אותו היא מקבלת יוכפל וכך הכנסתה החודשית תוכפל.

סעיף 4 מוצע להעניק לגרושה של הנספה סיוע במימון טיפול נפשי כל עוד תזדקק לסיוע זה, זאת בדומה לסיוע שניתן לבני משפחתו של חייל שנספה במערכה ובהם אלמנה, הורה שכול, אחי הנספה והיתומים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת רם בן ברק

פ/25/1246

הצעת חוק רכזי ביטחון שוטף צבאיים, התשפ"ג–2023

הגדרות

1. בתוק זה –

"חוק הסדרת השמירה" – חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א–1961¹;

"חוק להסדרת הביטחון" – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח–1998²;

"מפקד צבאי" – קצין בדרגת אלוף שמינה הרמטכ"ל לעניין זה, לגבי אזור מסוים.

"רכז ביטחון", "רכז ביטחון שוטף צבאי" – מי שמונה לפי הוראות סעיף 2.

מינוי רכז ביטחון שוטף צבאי

2.

(א) מפקד צבאי רשאי להורות על מינוי רכז ביטחון שוטף צבאי ביישוב באזור שלגביו הוא אחראי, אם מצא כי צורכי הביטחון של היישוב מחייבים זאת.

(ב) רכז ביטחון ימונה, ככל האפשר, מבין תושבי היישוב בו הוא משמש רכז ביטחון, בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 3;

(ג) מינוי רכז ביטחון ייעשה לאחר התייעצות עם ראש הרשות המקומית שבתחום שיפוטה של היישוב.

כשירות והסמכה

3.

כשיר לשמש כרכז ביטחון הוא מי שהתקיימו לגביו כל אלה:

(1) התקיימו בו התנאים המפורטים בסעיף 18(1) עד (5) לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה–2005³;

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 169.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

³ ס"ח התשס"ה, עמ' 758.

(2) בעל רקע וניסיון פיקודי בצבא הגנה לישראל, במשטרת ישראל, בשירות הביטחון הכללי, במוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים או בשירות בתי הסוהר;

(3) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שהורה הרמטכ"ל או מי שהסמיך לעניין זה.

תפקידי רכז ביטחון 4. רכז ביטחון יבצע, בין היתר, את המשימות הבאות: שוטף צבאי

(1) ירכז את פעילות הביטחון השוטף ביישובו, בהתאם להנחיית המפקד הצבאי;

(2) יפעל להכנת היישוב לחירום;

(3) ישמש כממונה על השמירה לפי חוק הסדרת השמירה;

(4) יפעיל את כיתת הכוננות היישובית בשעת חירום;

(5) ירכז את הקשר בין גורמי ביטחון החירום וההצלה לגורמי היישוב.

5. סמכויות לרכז ביטחון יהיו הסמכויות הנתונות לממונה ביטחון לפי חוק להסדרת הביטחון.

6. כפיפות ותנאי העסקה (א) רכז הביטחון יהיה עובד משרד הביטחון.

(ב) רכז הביטחון יהיה כפוף פיקודית ומקצועית למפקד הצבאי שבתחומו נמצא היישוב ויפעל בהתאם להנחיותיו ותוך תיאום עמו.

(ג) תנאי שכרו ותנאי העסקתו של רכז ביטחון יהיו כשל ממונה ביטחון כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון, בשינויים המחויבים מאופיו, ממהותו ומדרישותיו של התפקיד.

(ד) עלות שכרו של רכז ביטחון ועלות הציוד הדרוש לשם מילוי תפקידו, לרבות תפעולו ואחזקתו, ימומנו מסעיף תקציב הוצאות חירום אזרחיות בתקציב המדינה.

(ה) שר הביטחון יקבע הוראות לעניין זה, ורשאי הוא לקבוע מעת לעת הוראות שונות ליישובים שונים, בהתאם לגודלם ולהיקף האיומים הביטחוניים עליהם.

7. יישוב מחלוקות שר הביטחון יקבע, בהסכמת שר הפנים, נוהל ליישוב מחלוקות בין המפקד הצבאי לבין הרשות המקומית בכל הנוגע ליישום הוראות חוק זה.

תיקון חוק הרשויות.8. בתוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961 – המקומיות (הסדרת השמירה)

(1) בסעיף 1, בהגדרה "הממונה על השמירה", בסופה יבוא "או רכז ביטחון שוטף צבאי כהגדרתו בתוק רכזי ביטחון שוטפים צבאיים, התשפ"א-2021";

(2) בסעיף 2(ב) הרישה עד המילים "שבאחריות המשטרה" – תימחק, ובסופו יבוא "בשטח שבאחריות המשטרה".

תחילה והוראות מעבר 9. (א) נוהל יישוב מחלוקות לפי סעיף 7 ייקבע בתוך שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

(ב) רכז ביטחון שוטף צבאי ששימש בתפקידו ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו מונה לפי חוק זה, ובלבד שאם לא ניתנה לו הכשרה כאמור בסעיף 3(3) ערב תחילת החוק, תינתן לו הכשרה כאמור בתוך שנה מיום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת חוק זו, להסדיר את נהלי המינוי, ההכשרה, הסמכות והאחריות של רכזי הביטחון שוטף צבאי (להלן – רבש"ץ).

תפקיד רבש"ץ קיים כבר עשרות שנים אך מעולם לא הוגדר התפקיד באופן מסודר. תפקידו, פעולותיו, סמכויותיו, הכשרתו ותנאי העסקתו לא נכתבו באופן ברור ולכן נוצר חוסר אחידות וחוסר התאמה בין התפקיד למציאות בשטח.

כיום, יש בארץ כ-420 רכזי ביטחון שאחראיים באופן ישיר על ביטחונם של כ-900 אלף אזרחי מדינת ישראל. רכזי הביטחון נמצאים לאורך גבולות המדינה ביהודה ושומרון ובקו התפר ומגנים על התושבים ביישובים. רכזי הביטחון לקחו חלק פעיל בעצירת ומניעת פעולות טרור במהלך השנים, חלקם אף שילמו בחייהם בגין פעולות אלו.

הרבש"ץ אחראי על אבטחת הישוב בשגרה ובחירום עד להגעת כוחות צה"ל או המשטרה לשטח, וכן משמש תוליית קישור בין גורמי ביטחון אזוריים וחירום כלליים לבין ראשי היישוב ותושביו. בפקודות צה"ל נקבע, כי הרבש"ץ ישמש כמפקד היישוב בשגרה וכממונה על השמירה, הוא אחראי בין היתר על הטיפול בחיילי הגנת יישובים, במרכיבי הביטחון ובכיתת הכוננות. ביהודה ושומרון תפקיד הרבש"ץ מקיף ומורכב יותר בהשוואה למילוי התפקיד בשאר חלקי הארץ. זאת, בין היתר בשל פעילותו בתחום ביטחון פנים מחוץ לתחום היישוב.

⁴ סייח התשכ"א, עמ' 169.

מרבית הרבשצי"ים ביישובים – כפופים מנהלית לרשות המקומית, ומבחינה צבאית – לצה"ל. לעיתים, כפיפות כפולה זו יוצרת קשיים במילוי תפקיד הרבש"ץ, לאור ניגודי עניינים בין צורכי הביטחון של היישוב לבין צרכי הרשות המקומית. כמו כן, משרד הביטחון מעביר את שכר הרבש"צים באמצעות הרשויות המקומיות, אך אינו מקיים פיקוח על השכר שמשולם להם בפועל.

הפיקוח של רכזי הביטחון לעובדי משרד הביטחון, תסדיר בעיה נוספת הדורשת הסדרה, היא אחראית לטיפול בנפגעים ומשפחותיהם, במידת הצורך. בדומה ללוחמי אש, שהיו כפופים לאיגוד הערים עד להתרחשות אסון הכרמל, והוכנסו תחת המשרד לביטחון פנים.

נוכח החשיבות שבתפקיד הרבש"ץ ובחיוניות תפקידם לשם שמירה על ביטחון היישובים וסביבתם, וכדי להבטיח את בהירות מעמדם, תפקידם וסמכויותיהם, מוצע להסדיר את נהלי המינוי, ההכשרה והתפקוד של רכזי הביטחון השוטפים צבאיים.

רכז הביטחון הוא נקודת הקצה ביישוב עבור הצבא ועבור גורמי הביטחון, החירום וההצלה השונים. חשיבותו וחיוניותו של התפקיד היא קריטית לשם שמירה על ביטחונם הפיזי של התושבים, רכושם וסביבתם, לכן יש להסדיר את נהלי המינוי, ההכשרה, הגדרת התפקיד, הסמכות והאחריות של רכזי ביטחון בחוק, כל זאת תחת גורם מנהלי ומקצועי אחד.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/24/1520), על ידי חבר הכנסת רם בן ברק (פ/24/1836) ועל ידי חברת הכנסת נירה שפק (פ/24/2236) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/25/214) ועל ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/25/216).

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת שרון רופא אופיר וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2866).

הצעת החוק זחה לפ/25/216 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ג (02.01.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר תק/1116 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.06.2024 .

תצעת חוק רכזי ביטחון שוטף צבאיים, התשפ"ג-2023 של חה"כ רם בן ברק חק/1116.
(פ/1246)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וגבי פיית תדהר.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש שבמהלכו משרדי הביטחון הלאומי, האוצר והביטחון יבואו בדברים ויבחנו אם ניתן להסדיר הנושא לא באמצעות חקיקה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/25/1991

הצעת חוק הצמדת תשלומים לחיילים בודדים למדד המחירים לצרכן, התשפ"ג-2023

הגדרות

1. בחוק זה –

"חייל בודד" – חייל שהתייתם משני הוריו, חייל שהוריו מתגוררים בחו"ל דרך קבע, בין אם עלה לארץ בגפו, ובין אם הוריו היגרו לחו"ל או שיצאו לשליחות בחו"ל לתקופה של חצי שנה ויותר או חייל שמתקיים בו לפחות אחד מאלה:

(1) הוא אינו מקיים כל קשר עם הוריו;

(2) הוא נמצא בקשר עם הוריו, או אחד מהם, אולם אין לו כל אפשרות להתגורר עמם הוא אינו נתמך על ידם והם אינם מהווים עבורו תא משפחתי מתפקד;

(3) עד הגיעו לגיל 18 התגורר אצל משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016¹ בין אם הוא ממשיך להתגורר אצלה ובין אם לאו.

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"תשלומים לחיילים בודדים" – הטבות כספיות הניתנות לחייל בודד בהיותו כזה, בין בכסף ובין בשווה כסף, לרבות השתתפות בהוצאות אחזקת דירה וכיוצא באלה.

הצמדה למדד

2.

תשלומים לחיילים בודדים יעודכנו ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנה (להלן – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד הידוע ביום העדכון הקודם; הסכום האמור יעוגל כדי השקל הקרוב.

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לאפשר לחיילים בודדים רמת חיים סבירה והולמת. השירות הצבאי הוא תקופה הכרוכה בקשיים פיזיים ונפשיים שונים, בשל מגוון רחב של גורמים הקשורים לשירות. חיילים בודדים שמשפחתם אינה נמצאת בישראל או שהם מנותקים ממשפחתם לא רק נדרשים להתמודד עם קשיים אלה ללא תמיכת ההורים, אלא עליהם לדאוג לעצמם למקום מגורים ולכלכל עצמם בתקופת השירות. לפיכך, יש חשיבות מרובה במתן סיוע כלכלי לחיילים בודדים.

על רקע עליית מחירי הדיור והמזון בישראל בשנים האחרונות, יש לעדכן את הסיוע הכלכלי הניתן לחיילים בודדים בהתאם לעלייה במחירים אלה. כך, למשל, בין השנים 2005–2013 השינוי הריאלי במדד מחירי המזון (כולל ירקות ופירות) עלה ב-13.5% והשינוי במחירי הדיור ב-12.2%. בכלל האזורים בישראל עלו מחירי השכירות הממוצעים של דירות בשוק הפרטי בשנים 2012–2003 בשיעור של 36%. למרות זאת, לא נעשתה התאמה של סכום הסיוע לשינויים במחירי הדיור והמזון למעלה מעשור שנים. לפיכך, יש לבצע התאמות והצמדה למדד למחירי המזון והדיור, ובהתאם ל"יוקר המחיה" בישראל, ולאפשר לחיילים בודדים רמת חיים סבירה ואף הולמת.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/20/3606).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת מיכאל אורן וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/2269), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חבר הכנסת רועי פולקמן (פ/21/116), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/22/272), על ידי חבר הכנסת איציק שמולי (פ/22/721), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/23/266) ועל ידי חבר הכנסת איציק שמולי (פ/23/705) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/24/902) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/24/1349).

הצעת החוק זהה לפ/24/1349 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ג (30.01.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1163 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 30.06.2024 .

חק/1163. הצעת חוק הצמדת תשלומים לחיילים בודדים למדד המחירים לצרכן, התשפ"ג-2023 של חה"כ חוה אתי עטייה (פ/1991)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

נוסח לדיון לקריאה השנייה והשלישית בוועדת העבודה ומרווחה ביום 9.7.2024

מספר פנימי : 2208574
מספר סימוכין : 2024-000951
**נספח מס' כ-1022/א'
(פ/25/3791)**

חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) (תיקון מס' [א.]) התשפ"ד-2024

1. תיקון סעיף 33 בחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985¹, בסעיף 33(ב), המילים "או שהוא עובד בשירות צבא ההגנה לישראל" – יימחקו.

[לדיון : סוגיית ההשלכות לעניין פנסיית גישור]

2. תחולה הוראות סעיף 33(ב) כנוסחן בחוק זה יחולו לעניין קצבה המשולמת לעובד בשירות צבא הגנה לישראל בעד התקופה שהחל ב-1 בחודש שלאחר תחילתו של חוק זה.

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 142; התשפ"ג, עמ' 165.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/697 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 21.01.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 30.01.2024 ומספרה הוא 1346(חק/697).

1346(חק/697). הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) (תיקון - ביטול מס קופה ציבורית על אזרחים עובדי צה"ל), התשפ"ג-2023 של חה"כ שלום דנינו ואחרים (פ/3791)

יושב ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ושלמה קרעי.

(פה אחד)

מ ת ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך בקריאה הטרוםית בהצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) (תיקון - ביטול מס קופה ציבורית על אזרחים עובדי צה"ל), התשפ"ג-2023 של חה"כ שלום דנינו ואחרים (פ/3791) בכפוף לכך שהצעת החוק לא תקודם לקריאה ראשונה עד לסיומו של המשא ומתן המתקיים בין משרדי האוצר והביטחון בנושא הפנסיות או, עד לתחילת חודש מאי 2024 (לאחר פגרת הכנסת), המוקדם מביניהם.

הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה השנייה והשלישית.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת דן אילוז

4496/25/פ

הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד–2024

- מטרה
1. חוק זה מטרתו להגביל את אספקת השירותים לגורמי הביטחון ומתקניהם על מנת להפחית את הסיכון לריגול ופגיעה בביטחון המדינה.
- הגדרות
2. בחוק זה –
- "גורמי ביטחון" – צבא הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, שירות בתי הסוחר;
"מדינה עם סיכון ביטחוני" – מדינה המנויה בתוספת;
"מתקן ביטחוני" – בסיס צה"ל, קבע או ארעי, תחנת משטרה או מבנה השייך לגורמי ביטחון;
"שירות אזרחי" – כמשמעותו בחוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017;
"שירות ביטחוני" – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון, התשמ"ו–1986;
"שירות לאומי-אזרחי" – כמשמעותו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד–2014.
- בעלים של חברה
3. על אף האמור בכל דין, לא יתקשרו גורמי הביטחון בחוזה לביצוע עסקה לרכישת שירותים או לביצוע עבודה אם בעל השליטה בחברה לא שירת שירות ביטחון, שירות לאומי-אזרחי או שירות אזרחי; בסעיף זה, "בעל שליטה" – כמשמעותו בחוק החברות, התשנ"ט–1999.

¹ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

³ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

4. כניסה למתקן של גורם ביטחון אדם אשר לא שירת בשירות ביטחון, שירות לאומי-אזרחי או שירות אזרחי, לא יכנס למתקן של אחד מגורמי הביטחון לצורך אספקת שירותים או ביצוע עבודה כאמור.

5. על אף האמור בסעיף 4, מנהל או מפקד מתקן של גורם ביטחון יכול לאשר באופן פרטני כניסה של אדם לצורך אספקת שירותים או ביצוע עבודה בתנאי שאותו אדם אינו אחד מאלה:

(1) תושב הרשות הפלסטינית;

(2) תושב או אזרח של מדינה עם סיכון ביטחוני.

תוספת

(סעיף 1)

מדינה עם סיכון ביטחוני

(1) איראן;

(2) לבנון;

(3) סוריה;

(4) עיראק;

(5) ערב הסעודית;

(6) תימן.

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת הטרור הרצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטחה של רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים במקביל לשיגור רקטות לשטחה של מדינת ישראל. במתקפת הטרור נרצחו מעל 1,200 אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, נפצעו אלפים ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לרצועת עזה.

אופייה של המתקפה מעלה את החשש כי בוצעה על סמך קבלת מידע מודיעיני מדויק על מתקנים של גורמי הביטחון, החל מהאופן שבו הם בנויים, דרכי הגישה והכניסה, הנקודות הרגישות וכלה באופן פריסת הכוחות בשטח. מתן אפשרות להתקשרות גופים ביטחוניים עם ספקי שירותים וכן מתן אפשרות לכניסה של אותם ספקי שירותים למתקנים הביטחוניים עלולה לאפשר חשיפת מידע לגורמים עוינים,

ובכך לסכן את ביטחונה של מדינת ישראל.

על כן, הצעת החוק מבקשת להגביל את היכולת של גורמי הביטחון להתקשר עם ספקים שבעלי השליטה בהם לא שירתו בצה"ל, גוף ביטחוני אחר, או שירתו שירות לאומי. כן מוצע להגביל את כניסתם למתקנים הביטחוניים כאמור. יובהר כי הצעת החוק מאפשרת למנהל או מפקד של מתקן ביטחוני לאשר באופן פרטני את כניסתו של אדם לשטחי המתקן ולצורך אספקת שירותים, בתנאי שאותו אדם אינו תושב הרשות הפלסטינית או תושב או אזרח של מדינה עם סיכון ביטחוני.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

מוזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1215 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1215. הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד-
2024 של תה"כ דן אילון (פ/4496)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	ששון ששי גואטה	רון כץ
		אביגדור ליברמן	יבגני סובה
		יאיר לפיד	דן אילוז
		גדעון סער	אושר שקלים
		דוד ביטן	גלעד קריב
		יעקב אשר	ולדימיר בליאק
		יצחק פינדרוס	נאור שירי
		אליהו רביבו	מטי צרפתי הרכבי
		עודד פורר	מיכאל מרדכי ביטון
		מאיר כהן	חנוך זב מלביצקי
		פנינה תמנו	מתן כהנא
		משה סעדה	שלי טל מירון
		צביקה פוגל	סימון דוידסון
		קטי קטרין שטרית	דבי ביטון
		משה פסל	שרן מרים השכל
		שלום דנינו	חווה אתי עטייה
		יצחק קרויזר	טטיאנה מזרסקי
		ניסים ואטורי	צגה מלקו
		אריאל קלנר	יוליה מלינובסקי
		אלי דלל	חמד עמאר
		יפעת שאשא ביטון	אפרת רייטן מרום
		זאב אלקין	שרון ניר
		אלמוג כהן	

4710/25/פ

הצעת חוק ליישוב תחת איום מיידי (הוראת שעה), התשפ"ד-2024

1. יישוב תחת איום מיידי
- מי שהיה במשך כל שנת המס 2024 עד 2026 תושב ביישוב תחת איום מיידי זכאי באותן שנות מס לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה

אישית עד לתקרת הכנסה של 259,080 שקלים חדשים, ובלבד שאם הוא זכאי לזיכוי כאמור וכן לזיכוי אחר לפי הוראות סעיף 11 לפקודת מס הכנסה¹, הברירה ביזו לבחור באחד מהם; לעניין זה –

”יישוב תחת איום מידי” – יישוב המשוך לאשכול 5 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי ואשר משוך לאשכול 1 עד 6 בממדד הפריפריאליות לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שבו זמן הכניסה למרחב מוגן בהתאם להוראות פיקוד העורף אינו עולה על 30 שניות;

”תושב” – יחיד שמרכז חייו באותו יישוב.

2. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה כך שתחול לגבי שנות מס נוספות.

דברי הסבר

למעלה מעשור נורים טילים מרצועת עזה לעבר ערי ישראל. העיר אשקלון וסביבתה נמצאות תחת איום מתמיד וירי בלתי פוסק. תכליתה של הצעת חוק זו היא ליתן מענה לאותם יישובים הנמצאים תחת איום מידי.

נוכח מתקפת הטרור שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 על ידי ארגון הטרור חמאס, שכללה ירי אינטנסיבי בהיקפים משמעותיים באופן חסר תקדים, חלה החמרה משמעותית בחומרת האיום על יישובים תחת איום מידי.

בהצעת החוק מוצע לקבוע כי מי שהיה במשך שנות המס 2024 עד 2026, תושב ביישוב תחת איום מידי לפי ההגדרות, המשוך לאשכול 5 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי והמשוך לאשכול 1-6 בממדד הפריפריאליות, שבו זמן הכניסה למרחב מוגן בהתאם להוראות פיקוד העורף אינו עולה על 30 שניות יהיה זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לתקרת הכנסה של 259,080 אלף שקלים חדשים.

אם אותו תושב זכאי להטבה גם לפי סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, שקובע הטבות מס ליישובים, הוא יוכל לבחור בין זיכוי כמוצע בהצעה זו לבין זיכוי לפי סעיף 11 לפקודה כאמור.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/60/23; פ/2359/23), על ידי חברת הכנסת מאי גולן (פ/2226/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/239/24), על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/1877/24; פ/2337/24), על ידי חבר הכנסת אלי כהן (פ/1878/24; פ/3975/24), על ידי חבר הכנסת ישראל כץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/2015/24), על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3061/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלי דלל (פ/1511/25), על ידי חבר הכנסת דני דנון וקבוצת חברי הכנסת (פ/2570/25), על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2618/25) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/2815/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1214 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1214. הצעת חוק ליישוב תחת איום מייד (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ
ששון ששי גואטה ואחרים (פ/4710)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, שלמה קרעי, יואב בן צור וה"ח ברוך
משולם, ברק קרונפלד ונציגת משרד המשפטים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע שבמהלכו תיערך פגישה עם ראש עיריית אשקלון.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת צבי ידידיה סוכות

3715/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הטבות במס ליישוב מאוים באזור), התשפ"ג-2023

- תיקון סעיף 11 1. בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 11(א) –
- (1) בהגדרה "יישוב מוטב" בפסקאות (1) ו-(3), אחרי "הוא יישוב סמוך לגבול" יבוא "או שהוא יישוב מאוים באזור".
- (2) אחרי ההגדרה "יישוב סמוך לגבול" יבוא:
- "יישוב מאוים באזור" – יישוב המצוי באזור כהגדרתו בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשס"ז-2007², אשר נמצא תחת רמת איום 2, 3, 4 או 5, שנקבעה על ידי משרד הביטחון לפי הדירוג האחרון של פיקוד המרכז, הידוע ב-31 בדצמבר שלפני שנת המס שלגביה ניתן הזיכוי";
- (3) בהגדרה "ניקוד כולל", אחרי "וניקוד הסמיכות לגבול" יבוא "וניקוד היישוב המאויים באזור";
- (4) אחרי ההגדרה "ניקוד סמיכות לגבול" יבוא:
- "וניקוד יישוב מאוים באזור" – 25% ממספר הנקודות כמפורט להלן, לפי העניין:
- (1) לעניין יישוב מאוים באזור – 100 נקודות;
- (2) לעניין יישוב אחר – 0 נקודות."

דברי הסבר

ביום 30 בנובמבר 2015 התקבל חוק הטבות במס ויעוץ במס תיקוני חקיקה, התשע"ו-2015 (להלן – החוק). החוק מקנה הטבה במס ליישובים מרוחקים פריפריאלית וסמוכי גבול בינלאומי ובהתאם גם

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
² ס"ח התשס"ז, עמ' 364.

למדרג החברתי-כלכלי של כל אחד מהם, לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. למרות שמפת אזורי העדיפות הלאומית של ממשלת ישראל שנקבעה בהחלטת הממשלה מספר 667 מיום 4 באוגוסט 2013 כוללת גם ישובים מאויימים ביטחונית ביהודה והשומרון, קריטריון של איום ביטחוני כאמור אינו כלול בחוק.

הטבות המס נועדו לעודד מגורים של אוכלוסיות חזקות באזורים בהם המדינה רואה אינטרס לאומי ובהם ישנם קשיי מגורים הדורשים סיוע כדי להתגבר עליהם. יישובים מאויימים ביטחונית עונים על תכלית זו ולראיה החלטת הממשלה בעניינם.

כאמור בהצעת חוק זו מוצע להוסיף קריטריון של איום ביטחוני ברמת איום 2-5 בדומה לקריטריון הקיים של סמיכות לגבול. קריטריון זה יקנה 25 נקודות שיחושבו במסגרת הניקוד הכולל למתן הטבות במס לפי החוק. הקריטריון מתבסס על קביעת משרד הביטחון בהתאם לסיווג שקובע פיקוד המרכז לאיום ביטחוני. על היישובים הללו יחולו אותם קריטריונים פריפריאליים וסוציו-אקונומיים החלים על יישובים סמוכי גבול מה שישווה את מפת הטבות המס למפת אזורי העדיפות הלאומית. ההתיישבות ביהודה והשומרון עומדת במשך שנים רבות בגבורה מול טרור מתמשך ביישובים ובצירים ויש לעודד אותה, בין היתר באמצעות מתן הטבות מס.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח בתמוז התשפ"ג (17.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יאסר חוג'יראת

פ/25/3441

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (פטור ממס הכנסה לנכים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 9 בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 9(5) –

(1) בפסקת משנה (א), במקום הקטע החל במילים "ונקבעה לו נכות של 100%" עד המילים "נכות של 100% לפחות" יבוא "ונקבעה לו נכות של 40% לפחות בשל ליקוי אחד";

(2) בפסקת משנה (א1), במקום הקטע החל במילים "שנקבעה לו נכות של 90% לפחות" עד המילים "בשל ליקוי אחד" יבוא "שנקבעה לו נכות של 40% לפחות בשל ליקוי אחד";

(3) אחרי פסקת משנה (א1) יבוא :

"(2א) לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקאות משנה (א) או (א1), שיעור הפטור יהיה זהה לשיעור הנכות שנקבעה לו; לגבי נכה שלקה באיברים שונים, שיעור הפטור יהיה זהה לשיעור שנקבע כתוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 9(5) לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה) קובע פטור ממס להכנסתו מיגיעה אישית של עיוור או של נכה שנקבעה לו נכות בשיעור העולה על 90%.

אזרחים רבים, שלגביהם נקבעה נכות שאינה מגיעה לשיעור של 90%, אינם זכאים לפטור או הקלה בתשלום מס הכנסה לפי הסעיף האמור על אף היותם מוגבלים בתפקוד היומיומי בשל נכותם הרפואית. מצב זה גורם לכך שאזרחים אשר מתמודדים עם חיים מורכבים בשל מגבלותיהם ונאלצים לשאת בהוצאות הנובעות ממגבלות אלה מבלי שזוכים לפטור ממס.

הצבת רף גבוה של דרגת נכות משוקללת בשיעור של 90% אינה מגשימה באופן מספק את התכלית שבבסיס סעיף 9(5) האמור, והיא לסייע ללוקים בנכות אשר גורלם לא שפר עליהם, באמצעות פטור או הקלה בתשלום מס הכנסה, בהתאם לגובה ההכנסות הקבוע בחוק.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

נכויות בשיעורים פחותים מ-90% הינן משמעותיות ועלולות להביא להוצאות נלוות ואף לפגיעה בהכנסות. לכן, הזכאות צריכה להינתן לכל נכה באשר הוא לפי גובה אחוזי הנכות שלו, ובלבד שנקבעה לו נכות בשיעור של 40% לפחות בשל ליקוי אחד. זאת, כדי לוודא כי הנכות אכן משמעותית דיה על מנת שתכלית הפטור תתממש.

לפיכך, מוצע לקבוע כי הפטור לעיוור או נכה יינתן באופן יחסי לשיעור הנכות שנקבעה לו, כך ששיעור הנכות יהיה זהה לשיעור הפטור ממס הכנסה מיגיעה אישית, ובלבד שנקבעה לו נכות בשיעור של 40% לפחות בשל ליקוי אחד.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אוריאל בוסו וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/2982) ועל ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/25/3294).

הצעת החוק זהה לפ/25/3294 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בסיוון התשפ"ג (05.06.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת משה גפני
יעקב אשר

1782/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות הנפקה), התשפ"ג–2023

- תיקון סעיף 17 .1 בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 17, אחרי פסקה (11) יבוא:
- "ניכוי הוצאות (11א) הוצאות שהיו לחברה או שותפות בקשר להנפקת הנפקה מניות או יחידות השתתפות, לפי העניין, הנרשמות למסחר בבורסה בישראל, בשנה שבה בוצעה ההנפקה."
- תיקון חוק עידוד התעשייה (מסים) .2 בחוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט–1969², סעיף 35 – בטל.
- תחילה .3 חוק זה יחול על הנפקה של מניות ושל יחידות השתתפות שהונפקו בבורסה בישראל מיום ח' בטבת התשפ"ג (1 בינואר 2023), ואילך.

דברי הסבר

חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט–1969, מתיר ניכוי הוצאות שהוצאו לשם הנפקת מניות חברה בבורסה בישראל רק לחברה תעשייתית, שהיא חברה תושבת ישראל אשר 90% לפחות מהכנסותיה הם ממפעל תעשייתי, כלומר, ממפעל שעיקר פעילותו בשנת המס היא ייצורית. מצבה של הבורסה בתל-אביב משתקף בהיקפי המסחר הפותחים ובהיקפי ההנפקות או בשווי ההנפקות שפוחתים בשנים האחרונות בבורסה. בצמצום היקפי המסחר בבורסה יש כדי להשפיע על שוק ההון בישראל, כמו גם על כדאיות רישומן למסחר של מניות בבורסה בישראל בעיני חברות – בין אם מדובר בחברות ישראליות ובין אם מדובר בחברות זרות. בהצעת חוק זו מוצע להרחיב את ההכרה בהוצאות שהוציאה חברה או שותפות בקשר להנפקת מניות או יחידות השתתפות שנרשמות למסחר בבורסה בישראל, ובכך לעודד חברות שטרם הנפיקו מניות להביא בחשבון הטבה זו במסגרת שיקוליהן לרישום מניותיהן למסחר בבורסה בתל-אביב. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת משה גפני וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/4275).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בשבט התשפ"ג (23.01.2023)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
² ס"ח התשכ"ט, עמ' 232.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אליהו רביבו

2373/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות הנפקה), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 17 בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 17, אחרי פסקה (11) יבוא:
- "ניכוי הוצאות (א11) הוצאות שהיו לחברה או שותפות בקשר להנפקת הנפקה מניות או יחידות השתתפות, לפי העניין, הנרשמות למסחר בבורסה בישראל, בשנה שבה בוצעה ההנפקה."
2. תיקון חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969², סעיף 5ב – בטל.
3. תחילה חוק זה יחול על הנפקה של מניות ושל יחידות השתתפות שהונפקו בבורסה בישראל מיום ח' בטבת התשפ"ג (1 בינואר 2023), ואילך.

דברי הסבר

חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969, מתיר ניכוי הוצאות שהוצאו לשם הנפקת מניות חברה בבורסה בישראל רק לחברה תעשייתית, שהיא חברה תושבת ישראל אשר 90% לפחות מהכנסותיה הם ממפעל תעשייתי, כלומר, ממפעל שעיקר פעילותו בשנת המס היא ייצורית. מצבה של הבורסה בתל-אביב משתקף בהיקפי המסחר הפוחתים ובהיקפי ההנפקות או בשווי ההנפקות שפוחתים בשנים האחרונות בבורסה. בצמצום היקפי המסחר בבורסה יש כדי להשפיע על שוק ההון בישראל, כמו גם על כדאיות רישומן למסחר של מניות בבורסה בישראל בעיני חברות – בין אם מדובר בחברות ישראליות ובין אם מדובר בחברות זרות. בהצעת חוק זו מוצע להרחיב את ההכרה בהוצאות שהוציאה חברה או שותפות בקשר להנפקת מניות או יחידות השתתפות שנרשמות למסחר בבורסה בישראל, ובכך לעודד חברות שטרם הנפיקו מניות להביא בחשבון הטבה זו במסגרת שיקוליהן לרישום מניותיהן למסחר בבורסה בתל-אביב. הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת משה גפני ויעקב אשר (פ/1782).

הצעת החוק זהה לפ/1782/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בשבט התשפ"ג (13.02.2023)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
² ס"ח התשכ"ט, עמ' 232.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/977 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 27.03.2024.

חק/977. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות הנפקה), התשפ"ג-
2023 של חה"כ אליהו רביבו (פ/2373)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ה עופרי אשל, ברוך משולם, שי
אזולאי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אורית פרקש הכהן
דוד ביטן
משה גפני
אוהד טל
ינון אזולאי

פ/25/3542

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – כללים לעניין שיעורי ריבית ללקוחות), התשפ"ג–2023

הוספת סעיף 2א9 .1 בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹, אחרי סעיף 1א9 יבוא :

"כללים לעניין 2א9. (א) הנגיד רשאי לקבוע, לאחר התייעצות שיעורי ריבית ללקוחות הרבייות המשולמות על ידי תאגידים בנקאיים ללקוחותיהם, לרבות בשל פיקדונות או בשל יתרת לקוח בחשבון העובר ושב.

(2) כללים כאמור בסעיף קטן זה ייקבעו בהתחשב בשיעורי הריביות שנגבו בפועל על ידי התאגידים הבנקאיים מלקוחות בעד מתן אשראי ויכול שיחולו על סוגי לקוחות מסוימים בלבד או בתנאי שוק מסוימים.

(ב) (1) הנגיד יקבע כללים לעניין שיעור הכספים בחשבונות לקוחות, למקרה שבו סך שיעור הכספים בחשבונות עובר ושב שאינם בפיקדונות יעלה על שיעור שיקבע הנגיד מסך הפיקדונות בתאגידים הבנקאיים.

¹ ס"ח תשמ"א, עמ' 258.

(2) מטרת הכללים כאמור בסעיף קטן זה תהיה להפחית את שיעור הכספים של הלקוחות שאינם נושאים ריבית או לתשלום ריבית והכול לטובת ציבור הלקוחות, והם יכללו בין היתר יעדים ומנגנוני תמריצים כספיים, חיוביים או שליליים, כלפי התאגידים הבנקאיים.

(ג) המפקח יפרסם לציבור, אחת לרבעון –

(1) נתונים אודות פערי הריבית והמרווח המתקיים בין שיעורי הריבית המשולמת על ידי תאגידים בנקאיים ללקוחותיהם בעד פיקדונות שקליים, לבין שיעורי הריביות הנגבות על ידי התאגידים הבנקאיים מלקוחות בעד מתן אשראי;

(2) שיעור סך כספי יתרת הלקוחות בחשבונות העובר ושב ביחס לשיעור הפיקדונות שתחת ניהולם.

(ד) הנגיד יגיש אחת לשנה לוועדת הכלכלה של הכנסת דיווח בדבר שיעורי ריביות הפיקדונות המשולמות על ידי תאגידים בנקאיים ללקוחותיהם, לפי מגזרי פעילות וסוגי לקוחות וכן לפי סוגי חשבונות ופיקדונות ובהתייחס לשירות שנותנים תאגידים בנקאיים ללקוחות המערכת הבנקאית ובדבר שיעור התמסורת של עליית ריבית בנק ישראל; הדיווח יתייחס גם לתחרותיות במערכת הבנקאית כלפי צרכני השירותים הבנקאיים לעניין הנושאים המוסדרים בכללים לפי סעיף זה, ובכלל זה לטיב החלופות המוצעות ללקוחות בעניין שיעורי הריבית, והכול בפירוט לפי רבעונים.

(ה) הנגיד יופיע אחת לשנה בוועדת הכלכלה של הכנסת לשם הצגת הדיווח כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) בסעיף זה –

"אשראי" – מתן הלוואה מכל סוג וכן

העמדת מסגרת אשראי שוטפת

בחשבונות של לקוחות;

"תמסורת" – השפעת השינוי בריבית בנק

ישראל על השינוי בריבית על

הפיקדונות."

דברי הסבר

עניינה של הצעת חוק זו בסוגיה הנוגעת לכלל אזרחי ישראל וליוקר המחיה בישראל, ונועדה להסדיר את האיזון העדין הראוי בין טובת הלקוחות לבין פעילות כלכלית יציבה של המערכת הבנקאית בישראל. הסך המצטבר של כספי לקוחות הבנקים בפיקדונות ובחשבונות העובר ושב עומד על סכומי עתק. למשל, בחודש מאי בשנת 2023, לפי נתוני בנק ישראל, סך החשבונות ופיקדונות ציבור הלקוחות בבנקים הגיעו לשיא של כ-1.4 טריליון שקלים, מתוכם למעלה מ-500 מיליארד שקלים בחשבונות העובר ושב (למעלה מ-35%), כסף אשר לא נושא כל ערך ללקוחות הבנקים. תופעה זו מתקיימת כאשר כספים אלו מהווים מקור מימון עבור הבנקים למתן הלוואות מטעמם, ובנוסף מקור להפקדת כספים מדי יום בבנק ישראל תמורת קבלת ריבית. במצב דברים זה, משיאים התאגידים הבנקאיים רווחים רבים, ואלה לא תמיד מועברים בשיעור ראוי לציבור הלקוחות כולו.

בעוד שעל-פי הכללים המוניטריים, העלאות ריבית בנק ישראל משיקולים מקצועיים שונים גוררת באופן אוטומטי העלאה של ריביות בגין הלוואות וריביות החובה, הרי מהצד השני, הגדלת הריבית שניתנת לציבור הלקוחות, גם במקרים של העלאות ריבית גבוהות על ידי בנק ישראל - נעשית באיחור, בשיעור נמוך בהרבה יותר מהגידול בריבית על הלוואות. ציבור הלקוחות שנחשף לכך, מצוי למעשה בפערי מידע וכוח מיקוח מוחלש מול המערכת הבנקאית. בנוסף, על-פי נתונים שעולים מדו"ח שהכין מרכז המחקר והמידע של הכנסת בחודש מאי 2023 בנושא ניתוח עלות מקורות ההון של בנקים ושל גופים חוץ בנקאיים, עולה כי משקי הבית ועסקים קטנים הם סוג הלקוחות, לגביהם מתקיימים פערים אל מול לקוחות אחרים.

הבעיה המוצגת כאן מחריפה בשל הריכוזיות במערכת הבנקאית הקיימת בישראל. מכאן שבהיעדר תחרות אמיתית על ליבו של הלקוח ובהינתן שמתקיים כשל שוק בהיעדר הטיפול של הגורמים המקצועיים, נדרשת התערבות ממשלתית.

הצעת החוק נועדה ליתן מענה לקשיים שתוארו לעיל, באופן מאוזן ומדוד. לפיכך, מוצע להסמיך את הגורם המקצועי האמון על הסוגיה, נגיד בנק ישראל, לקבוע את האופן הראוי והמקצועי לטפל בסוגיה מורכבת זו, באופן שיאזן בין טובת ציבור הלקוחות לבין האינטרס החשוב של שמירת יציבות, רווחיות וחוסן המערכת הבנקאית במדינת ישראל.

לפי המוצע, נגיד בנק ישראל יקבע כללים לעניין שיעור הריבית שמשלם תאגיד בנקאי ללקוחותיו, לרבות בשל פיקדונות ויתרת כספים בחשבון העובר ושב. כללים כאמור יכול שיתייחסו לעניין לציבור לקוחות מסוים כגון משקי הבית ועסקים קטנים או רק בהתקיים תנאי ריבית או תנאי שוק מסוימים, לפי שיקול דעתו של הנגיד.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
לי בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/585 של ועדת השרים לענייני תיקיה מיום 16.07.2023 .

חק/585. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - כללים לעניין שיעורי ריבית ללקוחות), התשפ"ג-2023 של חה"כ אורית פרקש תכהן ואחרים (פ/3542)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בארבעה חודשים.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת ארז מלול

פ/25/4598

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – הודעה ללקוח על אודות יתרה בחשבון עובר ושב שאינה נושאת ריבית), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 4א5. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹, אחרי סעיף 3א5 יבוא:

א) הודעה ללקוח על 4א5. היה חשבון עובר ושב של לקוח ביתרת זכות אודות יתרה בחשבון עובר ושב שאינה נושאת ריבית, יודיע תאגיד בנקאי ללקוח על אודות יתרת הזכות בחשבונו, יבהיר כי יתרת הזכות האמורה אינה נושאת ריבית וכי באפשרות הלקוח לבחון חלופות השקעה.

ב) הודעה כאמור בסעיף קטן (א) תימסר ללקוח בהתאם להוראות סעיף 1א5א(ג).

דברי הסבר

מנתונים של בנק ישראל נמצא כי נכון לרבעון הראשון של שנת 2023 נמצא סכום של כ-535 מיליארד שקלים חדשים בחשבונות עובר ושב של לקוחות תאגידיים בנקאיים שאינם מניבים ללקוחותיהם ריבית. כאשר הכסף נח בחשבון ואינו נמצא בפיקדון או בחלופת השקעה אחרת – הוא אינו מייצר ללקוח רווח. מנגד רווחי התאגידיים הבנקאיים מזנקים בזכות אותו כסף שהציבור מחזיק בחשבונות העובר ושב שאינו צובר ריבית. תאגידיים בנקאיים יכולים להפקיד את כספי העובר ושב של לקוחותיהם בבנק המרכזי, ולקבל את הכספים המושקעים בתוספת ריבית בנק ישראל בקירוב. הרווח לפני מס שנובע לתאגידיים הבנקאיים מהכסף שנמצא בחשבונות העובר ושב ואינו צובר ריבית, הוא ריבית בנק ישראל הממוצעת באותה תקופה כפול כמות סכום הכסף שהוחזק בעובר ושב. לחלופין התאגידיים הבנקאיים יכולים להלוות את אותו סכום ולקבל ריבית גבוהה עוד יותר. דוחות רבעון ראשון לשנת 2023 שפורסמו על ידי התאגידיים הבנקאיים חשפו כי רווחיהם הגיעו

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

לסכום של כ-6.3 מיליארד שקלים חדשים. סכום זה הגיע, בין היתר, לאור זינוק של עשרות אחוזים בריבית בנק ישראל בשנה החולפת.

אחת הסיבות שסכומים אלו נגישים לתאגידי בנקאיים לצורך הפקדתם והנבת רווחים גדולים בזכותם, היא נוכח העובדה שחלק מציבור הלקוחות אינו מודע לסכום היתרה הקיימת בחשבון העובר ושב, ואינו מודע לאפיקים אחרים ויתרונות הגלומים בחלופות השקעה המניבות ריבית.

הצעת חוק זו באה להיטיב עם ציבור הלקוחות. לפיכך מוצע לקבוע כי תאגידי בנקאיים יחויבו להודיע לציבור לקוחותיהם על אודות סכומי יתרה בחשבון עובר ושב העולים על 15,000 שקלים חדשים ואינם נושאים ריבית, במשך תקופה רצופה של רבעון קלנדרי לפחות. עוד מוצע כי בעת מתן הודעה כאמור, התאגיד הבנקאי יידע את הלקוח כי באפשרותו לבחון חלופות השקעה. לעניין אופן מסירת ההודעה ללקוח בסעיף 4א5(ב) המוצע, יצוין כי ביום כ"ב בתמוז התשפ"ד (28 ביולי 2024) ייכנס לתוקף חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 37), התשפ"ד–2024 (ס"ח התשפ"ד, עמ' 496).

בסעיף 1א5 לחוק שהוסף במסגרת תיקון מס' 37 האמור נקבע, בין השאר, כי הודעה על סיום הטבה בנקאית או על סיום תקופה בהטבה בנקאית מדורגת, תימסר על ידי תאגיד בנקאי ללקוח בכתב, בדרך שמאפשר תקשורת מיידית ונגישה ככל האפשר, כמו גם באופן שבו התאגיד הבנקאי מוסר הודעות לאותו לקוח כפי שהוסכם ביניהם. מוצע לקבוע כי הודעה ללקוח על אודות יתרה בחשבון עובר ושב שאינה נושאת ריבית כאמור תימסר באותו אופן, בהתאם להוראות סעיף 1א5 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו באייר התשפ"ד (03.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת איימן עודה
עאידה תומא סלימאן
עופר כסיף
יוסף עטאונה

פ/25/357

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון – מס בשיעור אפס על ספרי לימוד), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 30 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975¹, בסעיף 30(א), אחרי פסקה (19) יבוא:
"20) מכירת ספרי לימוד כהגדרתם בחוק השאלת ספרי לימוד, התשס"א–
2000²."

דברי הסבר

עלות רכישת ספרי לימוד מדי שנת לימודים לתלמיד אחד היא בין כ-600 שקלים חדשים ל-1,000 שקלים חדשים, בהתאם לכיתת הלימוד. כיוון ש-20% מהתלמידים באים ממשפחות אשר כלכלתן מתחת לקו העוני, אין יד משפחות אלה משגת לרכוש ספרי לימוד ויש להקל עליהן. גם יתר העשירונים (4-8) מתקשים מאוד עם רכישת ספרי לימוד. במדינות רבות בעולם יש פטור מלא או חלקי ממס ערך מוסף על ספרים בכלל.

בהצעת חוק זו, מוצע לקבוע כי על ספרי לימוד וחברות עבודה שאושרו על פי דין, יוטל מס בשיעור 0%, זאת מתוך כוונה להקל בראש ובראשונה על הורי התלמידים ולצמצם את העלויות הכרוכות ברכישת ספרי לימוד.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת מוחמד ברכה וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1106; הוסרה מסדר היום ביום כי' בסיוון התשע"ד (18 ביוני 2014); פ/19/2587), ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/23/2712).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/901) ועל ידי חבר הכנסת עבדאללה אבו מערוף וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/4110), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן וקבוצת חברי הכנסת (פ/22/1350; פ/23/1066), ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת איימן עודה (פ/24/1516).

הצעת החוק זהה לפ/24/1516 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

² ס"ח התשס"א, עמ' 12.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת משה גפני
יעקב אשר
יצחק פינדרוס

1542/25/פ

הצעת חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה החרדית ברשויות ובתאגידים ציבוריים (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2023

תיקון חוק החברות 1. בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה–1975 –
הממשלתיות

(1) אחרי סעיף 50א יבוא:

”ייצוג הולם
לאוכלוסייה
החרדית
1א50. (א) בקרב העובדים בחברות הממשלתיות,
בכלל המשרות והדירוגים, יינתן ביטוי הולם,
בנסיבות העניין, לייצוגם של בני האוכלוסייה
החרדית; לעניין זה, ”בן האוכלוסייה החרדית” –
כהגדרתו בסעיף 15א לחוק שירות המדינה
(מינויים), התשי”ט–1959² (להלן – חוק שירות
המדינה).

(ב) הדירקטוריון יפעל לקידום ייצוג הולם
בקרב העובדים בחברה בהתאם ליעד שיקבע,
ולשם כך ינקוט אמצעים הנדרשים בנסיבות העניין
אשר יש בהם כדי לאפשר ולעודד ייצוג הולם,
לרבות אלה:

(1) ביצוע התאמות במבדקי הקבלה
לעבודה, ההכשרה וההזרחה לעבודה ותכל
בלי שהדבר יטיל על המעביד נטל כבד מדי;

(2) (א) ייעוד משרות אשר יועסקו
בהן רק מועמדים מקרב בני

¹ סייח התשל"ה, עמ' 132.
² סייח התשי"ט, עמ' 86.

האוכלוסייה החרדית, בהתאם ליחס בין בני האוכלוסייה החרדית לכלל האוכלוסייה לפי הערכות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), במשך חמש השנים הראשונות מיום התחילה, ייעודו משרות כאמור בכפל היחס בין בני האוכלוסייה החרדית לכלל האוכלוסייה;

(ג) המשרות הייעודיות כאמור בפסקת משנה (א) יוקצו באופן יחסי לכל סוגי המשרות והדרגות.

(3) מתן הוראה בדבר מתן עדיפות למועמדים מקרב בני האוכלוסייה החרדית אם הם בעלי כישורים דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים, לעניין משרה או קבוצת משרות או לעניין דרגה או קבוצת דרגות שיפורטו בהוראה, ולתקופה שתיקבע בה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו על חברה ממשלתית המעסיקה יותר מ-50 עובדים.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו על כל דרכי הקבלה לעבודה והקידום בעבודה בחברה ממשלתית, לרבות מינוי בדרך מכרז, העסקה שלא במכרז ומינוי בפועל."

(2) בסעיף 50(ב)(2), אחרי "העדה הדרונית" יבוא "ובני האוכלוסייה החרדית";

(3) בסעיף 54(7), במקום "בסעיף 50" יבוא "בסעיפים 50 ו-1א50";

(4) בסעיף 60 –

(א) בסעיף קטן (א)(1), אחרי "בסעיף 50(ב)" יבוא "ובסעיף 50(1)(ב)";

(ב) בסעיף 60(ב) –

(1) בהגדרה "מועצה", אחרי "סעיף 50א(ב)" יבוא "וסעיף 50א1(ב)";

(2) בהגדרה "השר הממונה", בסופה יבוא "ולעניין בנק ישראל – ראש הממשלה.".

תיקון פקודת העיריות
2. בפקודת העיריות³, אחרי סעיף 173ב יבוא:

"ייצוג הולם לבני 173ג. (א) בקרב עובדי עירייה, בכלל המשרות האוכלוסייה והדירוגים, יינתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין, לייצוגם של בני האוכלוסייה החרדית; לעניין זה, "בן האוכלוסייה החרדית" – כהגדרתו בסעיף 15א לחוק שירות המדינה.

(ב) נדרשת העדפת מועמד לשם ביצוע הוראות סעיף קטן (א), תינתן העדפה כאמור אם המועמד הוא בעל כישורים דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים.

(ג) נוסף על סעיף קטן (ב), עירייה תייעד משרות אשר יועסקו בהן רק מועמדים שהם כשירים לתפקיד מקרב בני האוכלוסייה החרדית.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), במשך חמש השנים הראשונות מיום התחילה, עירייה תייעד משרות כאמור, בכפל היחס בין בני האוכלוסייה החרדית תושבי הרשות המקומית לכלל תושבי הרשות המקומית.

(ה) שר הפנים יקבע את אחוז בני האוכלוסייה החרדית בכל רשות מקומית לעניין סעיף קטן (ד); בקביעת אחוז בני האוכלוסייה החרדית יתחשב השר בין היתר בנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ובאחוז התלמידים תושבי הרשות הלומדים במוסדות המגזר החרדי בהתאם לנתוני משרד החינוך בכל הנוגע למוסדות הלימוד ברשות; שר הפנים יעדכן בכל 3 שנים את

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

הרשימה.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ד), מספר המשרות הייעודיות לא יעלה על 30 אחוזים מכלל המשרות.

(ז) הוראות סעיף זה יחולו על כל דרכי הקבלה לעבודה בעירייה והקידום בעבודה לפי פקודה זו, לרבות מינוי בדרך מכרז, העסקה שלא במכרז ומינוי בפועל.

(ח) העירייה תגיש לשר הפנים, אחת לשנה, דין וחשבון לגבי ביצוע ההוראות לפי סעיף זה, ובו יפורטו, בין השאר, נתונים באשר לפעולות שננקטו לפי סעיף זה באותה שנה ונתונים באשר לייצוג הולם בקרב עובדיה.

(ט) שר הפנים יגיש, אחת לשנה, לממשלה ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, דין וחשבון באשר לפעולות שננקטו באותה שנה לשם ביצוע הוראות סעיף זה וכן נתונים שנתקבלו באותה שנה לפי סעיף קטן (ח), באשר לייצוג בני האוכלוסייה החרדית בקרב עובדי העיריות.

(י) הוראות סעיף זה יחולו בשינויים המחויבים על חברה עירונית וחברת בת עירונית כהגדרתם בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁴, וכן על כל חברה שהוקמה לפי סעיף 249(30)."

תיקון פקודת המועצות המקומיות 3. בפקודת המועצות המקומיות⁵, בסעיף 34א(א), אחרי "173ב" יבוא "173ג".

תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988⁶, בתוספת – ההזדמנויות

⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.
⁶ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

(1) בפרט 10, אחרי "א50" יבוא "1א50";

(2) בפרט 11, במקום "סעיף 173ב" יבוא "סעיפים 173ב ו-173ג", ובמקום "שהחל" יבוא "שהחלו".

דברי הסבר

לפי הערכות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מונה המגזר החרדי בישראל למעלה מ-600,000 נפש, אולם גופי מחקר אחרים אומדים את אוכלוסיית המגזר החרדי ביותר ממליון נפש. למרות האחוז הגבוה של בני המגזר החרדי מכלל האוכלוסייה, מספר העובדים החרדיים בגופים ממשלתיים נמוך ביותר.

בשנת 2016 התקבל חוק ייצוג הולם של בני האוכלוסייה החרדית ושל עולים חדשים בשירות הציבורי (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2016. החוק קובע העדפה מתקנת לבני המגזר החרדי במשרדי הממשלה ובדירקטוריונים של חברות ממשלתיות, אך אינו חל על רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות ועוד. בקרב עובדי הרשויות המקומיות והחברות העירוניות בערים שבהן מתגוררים תושבים הנמנים עם המגזר החרדי, פעמים רבות מספר העובדים הנמנים עם המגזר החרדי נמוך ביחס למספר החרדים המתגוררים באותה רשות.

כך לדוגמה בירושלים, שבה מהווה המגזר החרדי למעלה מ-40% מכלל תושבי העיר היהודים, מספר העובדים בעיריית ירושלים הנמנים עם המגזר החרדי נמוך משמעותית, ומוערך בכ-2% בלבד, בעוד רבים מהם עובדים במשרות זוטרות.

כך גם בחברות הממשלתיות ובתאגידים שהוקמו בחוק, דוגמת בנק ישראל, חברת הדואר, חברת החשמל, חברות נמל אשדוד וחיפה, רכבת ישראל, חברת דירה להשכיר, קופות החולים, תאגידי מים ועוד, בהם אחוז העובדים מבני המגזר החרדי נמוך ביותר, ובחלק מהחברות אין כלל ייצוג לעובדים הנמנים עם המגזר החרדי.

על כן מוצע לקבוע שבכל חברה ממשלתית ייועדו משרות למגזר החרדי, בהתאם לחלקם היחסי בכלל האוכלוסייה. עוד מוצע לקבוע, שבכל רשות מקומית, לרבות חברות עירוניות, ייועדו משרות לבני המגזר החרדי בהתאם ליחסם של בני המגזר החרדי מכלל תושבי הרשות המקומית.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה גפני וקבוצת חברי הכנסת (1510/24/9; 2625/24/9).

הצעת החוק זהה לפ/2625/24 ולא לפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בטבת התשפ"ג (16.01.2023)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/147 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 12.03.2023 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 23.03.2023 ומספרה הוא 381(חק/147).

381(חק/147). הצעת חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה החרדית ברשויות ובתאגידים ציבוריים (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה גפני ואחרים (פ/1542)

ממלא מקום יו"ר ועדת השרים, השר איתמר בן גביר, פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים איתמר בן גביר, יואב קיש, יואב בן צור, סגן השר אורי מקלב ומר דן אורן.

(פה אחד)

מ ת ל י ט י ם , בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הטרוםית בהצעת חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה החרדית ברשויות ובתאגידים ציבוריים (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה גפני ואחרים (פ/1542) כפוף לכך שהמשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרד החינוך, העבודה והפנים ובתיאום עם משרד המשפטים, משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי.

הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
 יצחק קרויזר
 אופיר כץ
 ינון אזולאי
 פנינה תמנו
 יצחק פינדרוס
 שמחה רוטמן
 עודד פורר
 זאב אלקין
 אפרת רייטן מרום

מצטרפים : חברי הכנסת	דני דנון	מתן כהנא
דוד ביטן	אורית פרקש הכהן	
יולי יואל אדלשטיין	אלון שוסטר	
אליהו רביבו	משה גפני	
ניסים ואטורי	יעקב אשר	
שלום דנינו	ישראל אייכלר	
טלי גוטליב	אליהו ברוכי	
גלית דיסטל אטבריאן	משה רוט	
חנוך דב מלביצקי	מיכל מרים וולדיגר	
בועז ביסמוט	אוהד טל	
משה סעדה	משה סולומון	
אלי דלל	צבי ידידיה סוכות	
דן אילוז	יבגני סובה	
ששון ששי גואטה	שרון ניר	
צגה מלקו	יוליה מלינובסקי	
חיה אתי עטייה	חמד עמאר	
משה פסל	גדעון סער	
אריאל קלנר	יפעת שאשא ביטון	
קטי קטרין שטרית	שרן מרים השכל	
אושר שקלים	מרב מיכאלי	
יוסף טייב	נעמה לזימי	
אברהם בצלאל	גלעד קריב	
סימון מושיאשוילי	אלמוג כהן	
יונתן מישרקי	צביקה פוגל	
ארז מלול	לימור סון הר מלך	
מיכאל מרדכי ביטון		

4597/25/פ

הצעת חוק זיכרון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי (ה-7 באוקטובר) ומלחמת תרבות ברזל,

התשפ"ד-2024

רשות זיכרון 1. (א) מוקמת בזאת רשות זיכרון לאירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – הרשות) והיא תוקם באזור חבל תקומה; בסעיף זה, "אזור חבל תקומה" – אופקים, המועצה האזורית שדות נגב, היישובים אשר בתיהם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, היישובים הנוספים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון,

ושער הנגב אשר בהמלצת מערכת הביטחון ובאישור הממשלה פונו במלואם בעקבות מתקפת הטרור שהחלה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), וכן כל יישוב מזכה שנקבע בהחלטת ממשלה כיישוב שמנהלת תקומה תפעל לשיקומו בשל מתקפת הטרור.

(ב) הרשות תפעל להנצחת –

(1) כ-1400 מאזרחי מדינת ישראל שנטבחו באכזריות על ידי ארגוני הטרור ועוזריהם;

(2) קהילות שנחרבו ונהרסו במהלך ועקב אירועי הטרור;

(3) גבורתם של האזרחים, החיילים, השוטרים, חברי כיתות הכוננות וכלל כוחות הביטחון שחרפו נפשם במערכות הקרב נגד ארגוני הטרור ועוזריהם;

(4) מסכת הגבורה של 252 חטופים ושבוים בשבי ארגוני הטרור ועוזריהם, להתמודדותם הקשה בשבי ולחזקם הנפשי והפיזי, ולמחויבות המדינה לפעול כל העת להשבתם של כלל החטופים והשבוים.

2. תפקיד הרשות וסמכויותיה
תפקיד הרשות הוא להנציח את זכרם ואת גבורתם של הנרצחים, השורדים והלוחמים ולספר את סיפורם של החטופים והשבוים ושל הקהילות שנפגעו באירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023); לשם כך תהיה הרשות מוסמכת –

(1) לחקים מפעלי זיכרון ביוזמתה ובהנהלתה, להדריך ולפעול בשיתוף פעולה עם גופים העוסקים בהנצחת אירועי הטרור כאמור;

(2) לאסוף, לחקור ולפרסם עדויות על אירועי הטרור;

(3) לקדם את המודעות בארץ ובעולם לאירועי הטרור, לזכרם וגבורתם של הנרצחים, השורדים, הלוחמים, החטופים והשבוים;

(4) לעשות כל פעולה אחרת שתידרש לשם ביצוע תפקידה.

3. יום הזיכרון
(א) כ"ד בתשרי יהיה יום זיכרון ממלכתי לציון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ומלחמת "תרבות ברזל" (להלן – יום הזיכרון), להתייחדות עם זכר הנרצחים והנופלים, לזיכרון גבורתם ולציון המחויבות של מדינת ישראל להשבת כל אזרחיה שנשבו או שנחטפו במהלך אירועי הטרור; ביום הזיכרון –

(1) משרד ראש הממשלה יקיים טקס אזכרה ממלכתי;

(2) במחנות צה"ל ובבתי הספר יוקדש זמן ללימוד אירועי הטרור של ה-7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", סיפוריהם של הנרצחים, הנופלים והקהילות שנפגעו, מחויבותה של מדינת ישראל לאזרחיה וחשיבותה של מצוות "פדיון שבויים" ביהדות;

(3) הדגלים במוסדות ציבור ובמחנות צה"ל יורדו לחצי התורן;

(4) תוכניות השידורים ברדיו ובטלוויזיה יבטאו את אופיו וייחודו של יום הזיכרון.

(ב) הכנסת תקיית דיון מיוחד לציון יום הזיכרון במועדו או במועד סמוך לו; הדיון יתקיים במליאת הכנסת ובוועדות בכנסת כפי שתקבע ועדת הכנסת.

(ג) חל כ"ד בתשרי ביום חג, מנוחה או שבתון, או ביום ציון ממלכתי, או ביום שלפני אחד הימים כאמור, יקוימו הפעילויות לציון יום הזיכרון ביום ראשון בשבוע שלאחר מכן.

4. הרשות – תאגיד הרשות היא תאגיד.

5. תקציב הרשות ייקבע בתחום פעולה נפרד בסעיף תקציב משרד התרבות והספורט בחוק התקציב השנתי; בסעיף זה, "תחום פעולה" ו"חוק תקציב שנתי" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

6. ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

בבוקר חג שמחת תורה, כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), החלה מתקפת טרור רצחנית ואכזרית בהיקף ובעוצמה שלא ראינו כמותה מאז השואה הנוראית שעברה על העם היהודי לפני 79 שנים.

במהלך אירועי הטרור אלפי מחבלים חדרו משטח רצועת עזה לישראל, טבח, אנסו וחטפו מבתיהם מבוגרים, נשים, ילדים ותינוקות, צעירים וצעירות שחגגו ורקדו בפסטיבל של אור ומודעות, אנשי רפואה, אנשי כוחות הצלה, כוחות ביטחון וחיילים. פשעים אלו נעשו ללא אבחנה, באכזריות שטנית מתוכננת מראש, ותוך תיעוד על ידי המחבלים עצמם של תמונות מזוועות וסרטונים מצמררים, שאף בן אנוש לא מסוגל לצפות ולהכיל את הרוע והכאב הטמונים בהם.

באירועים אכזריים אלה, נרצחו כ-1400 אזרחים, אנשי כוחות הביטחון וחיילים, נחטפו כ-252 אזרחים וחיילים לרצועת עזה וקהילות שלמות נמחקו ונפגעו באופן אנוש. מבין הנחטפים, ישנם מי שנרצחו באכזריות, ישנם מי שחזרו לאחר עינויי שבי קשים ו-132 עודם מוחזקים בידי האויב האכזר ולא ברור לתלוטין מה עולה בגורלם.

לצד החושך שבא עם האכזריות הנוראה, התגלו גם ניצוצות של אור לנוכח מעשי גבורה וחסד שרבים

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

מהם נעשו על ידי אזרחים וחיילים תוך סיכון חיים אישי. חלק מגיבורי המעשים הללו שרדו לספרם וזכינו להיחשף למסירותם ולהקרבתם, ואולם ייתכן שלעולם לא ניחשף לסיפורי הגבורה של אלו שלא שרדו. בדומה, גם החטופים ששבו מן התופת, סיפרו על גילויי חמלה ואנושיות בין החטופים, אשר תמכו זה בזה בימי השבי הנוראים מכל. עדויות אלה משקפות כי ערכים של מסירות, רעות, קדושת החיים ועזרה הדדית, ברוח "כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם ומלואו" מאפיינים את העם היהודי משחר ימיו ועד היום.

אירועי ה-7 באוקטובר ייחרטו לנצח בלב העם היהודי וחובתנו המוסרית והערכית להעלות על נס ולהנציח את זכרם וגבורתם של הנרצחים, הנופלים, הגיבורים והחטופים.

לפיכך, בהצעת חוק זו מוצע להקים רשות זיכרון לאירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – הרשות), שתוקם בחבל תקומה. הרשות תפעל להנצחת אלו שהוכרעו בקדושת מעונים לטבח, הקהילות שנחרבו ונהרסו, עוז הרוח של אזרחים שמסרו את נפשם כדי להציל אחרים, גבורתם של חיילים, שוטרים, חברי כיתות כוננות וכלל כוחות הביטחון שחירפו את נפשם במערכות הקרב, מסכת הגבורה של החטופים והשבויים, לרבות התמודדותם הקשה בשבי וחוקם הנפשי והפיזי. כמו כן, רשות הזיכרון תפעל להנצחת מחויבותה של מדינת ישראל להשבת כלל החטופים והשבויים מבין בניה ובנותיה משבי ארגון הטרור.

תפקיד הרשות יהיה להעלות על נס את זכרם ואת גבורתם של הנופלים והלוחמים ולספר את סיפורם של השורדים, החטופים והשבויים והקהילות שנפגעו. לשם כך הרשות תהיה מוסמכת להקים ולנהל מפעלי זיכרון, וכן להדריך ולשתף פעולה עם מפעלי זיכרון אחרים שלא הוקמו ביוזמתה, לאסוף, לחקור ולפרסם את העדויות על אירועי ה-7 באוקטובר ולקדם את המודעות בארץ ובעולם לאירועים אלה. מוצע כי תקציב הרשות ייקבע כתחום פעולה נפרד בחוק התקציב השנתי תחת תקציב משרד התרבות והספורט.

בנוסף, בהצעת החוק מוצע לאמץ את החלטת הממשלה מספר 1525 מיום 17.03.2024, לפיה ביום כ"ד בתשרי יקום יום הזיכרון הלאומי לציון אירועי 7 באוקטובר 2023 ו"מלחמת חרבות ברזל". יום זה יוקדש להתייחדות עם זכר הנרצחים והנופלים ולציון מעשי הגבורה ומחויבותה של מדינת ישראל להשבת כל אזרחיה שנשבו או שנחטפו.

מוצע שיום הזיכרון יצוין בדרכים אלה; משרד ראש הממשלה יקיים טקס אזכרה ממלכתי לנרצחים והנופלים, שתקציבו ייקבע בחוק התקציב השנתי תחת תקציב המשרד האמור; במחנות צה"ל ובבתי הספר יוקדש זמן ללימוד על אירועי הטרור ועל חשיבות מצוות פדיון השבויים; הדגלים בבניינים ציבוריים ומחנות צה"ל יורדו לחצי התורן; תוכניות השידורים יבטאו את אופיו וייחודו של יום זה; הכנסת תקיים דיון מיוחד במליאת הכנסת ובוועדותיה.

לבסוף, מוצע לקבוע כי ראש הממשלה יהיה הממונה על ביצוע חוק זה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יצחק קרויזר וקבוצת חברי הכנסת (פ/4570) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/4596). הצעת החוק זהה לפ/4570 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט באייר התשפ"ד (27.05.2024)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר תק/1192 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024 .

תק/1192. הצעת חוק זיכרון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי (ה-7 באוקטובר) ומלחמת חרבות ברזל, התשפ"ד-2024 של חה"כ יצחק קרויזר ואחרים (פ/4597)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

יום תמישי כ"ח סיון תשפ"ד
04 יולי 2024

לכבוד:
מר מיקי מכלוף זוהר, שר התרבות והספורט, כאן
שלום רב,

הנדון:
פ 25/4597 הצעת חוק זיכרון אירועי הטרור של כ"ב בתשרי (ה-7 באוקטובר) ומלחמת חרבות ברזל, התשפ"ד-2024

1. הצעת החוק שבנדון מוגשת ע"י ח"כ קרויזר ואחי.
 2. מוצע להקים רשות זיכרון באזור חבל תקומה, תפקיד הרשות הוא להנציח את זכרם ואת גבורתם של הנרצחים, השורדים והלוחמים ולספר את סיפורם של החטופים והשבויים ושל הקהילות שנפגעו באירועי הטרור של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023); לשם כך תהיה הרשות מוסמכת –
 - (1) לתקים מפעלי זיכרון ביוזמתה ובהנהלתה, להדריך ולפעול בשיתוף פעולה עם גופים העוסקים בהנצחת אירועי הטרור כאמור;
 - (2) לאסוף, לחקור ולפרסם עדויות על אירועי הטרור;
 - (3) לקדם את המודעות בארץ ובעולם לאירועי הטרור, לזכרם וגבורתם של הנרצחים, השורדים, הלוחמים, החטופים והשבויים;
 - (4) לעשות כל פעולה אחרת שתידרש לשם ביצוע תפקידה.
3. עוד מוצע לקבוע את כ"ד בתשרי כיום זיכרון ממלכתי לציון אירועי הטרור ומלחמת "חרבות ברזל" של כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ומלחמת "חרבות ברזל" (להלן – יום הזיכרון), להתייחדות עם זכר הנרצחים והנופלים, לזיכרון גבורתם ולציון המחויבות של מדינת ישראל להשבת כל אזרחיה שנשבו או שנחטפו במהלך אירועי הטרור ובמסגרתו, יתקיימו הפעילויות הבאות:
 - (1) משרד ראש הממשלה יקיים טקס אזכרה ממלכתי;
 - (2) במחנות צה"ל ובבתי הספר יוקדש זמן ללימוד אירועי הטרור של ה-7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", סיפוריהם של הנרצחים, הנופלים והקהילות שנפגעו, מחויבותה של מדינת ישראל לאזרחיה וחשיבותה של מצוות "פדיון שבויים" ביהדות;
 - (3) הדגלים במוסדות ציבור ובמחנות צה"ל יורדו לחצי התורן;

הלשכה המשפטית

(4) תוכניות השידורים ברדיו ובטלוויזיה יבטאו את אופיו וייחודו של יום הזיכרון.

בנוסף, הכנסת תקיים דיון מיוחד לציון יום הזיכרון.

4. לפי דברי ההסבר, הרשות תפעל להנצחת אלו שהוכרעו בטבח, הקהילות שנחרבו ונהרסו, עוז הרוח של אזרחים שמסרו את נפשם כדי להציל אחרים, גבורתם של חיילים, שוטרים, חברי כיתות כוננות וכלל כוחות הביטחון שחירפו את נפשם במערכות הקרב, מסכת הגבורה של החטופים והשבויים. כמו כן, רשות הזיכרון תפעל להנצחת מחויבותה של מדינת ישראל להשבת כלל החטופים והשבויים מבין בניה ובנותיה משבי ארגון הטרור.
5. תפקיד הרשות יהיה להעלות על נס את זכרם ואת גבורתם של הנופלים והלוחמים ולספר את סיפורם של השורדים, החטופים והשבויים והקהילות שנפגעו. לשם כך הרשות תהיה מוסמכת להקים ולנהל מפעלי זיכרון, וכן להדריך ולשתף פעולה עם מפעלי זיכרון אחרים שלא הוקמו ביוזמתה, לאסוף, לחקור ולפרסם את העדויות על אירועי ה-7 באוקטובר ולקדם את המודעות בארץ ובעולם לאירועים אלה.
6. בהחלטה מספר 1699 של הממשלה מיום 17.04.2024 נקבע, בין היתר, כי משרד ראש הממשלה יפעל, בתיאום עם מנהלת תקומה לקידום הקמת אתר הנצחה לאומי להנצחת הנופלים והנרצחים (לשם כך תקצה המנהלת 15 מלש"ח בשנת 2024) וצוין בה "הקמת תאגיד הנצחה לאומי ומימוש פעילות ההנצחה לרבות בהקמת מרכז הנצחה".
- אולם, נוסח הצעת החוק אינו מציג התייחסות למינהלת תקומה ולתפקידיה בהיבט זה ובה בעת אינו מציג מנגנון חלופי או הצעה להרכב בעלי תפקידים לניהול פעילות רשות הזיכרון, גיבוש תכנית העבודה שלה, והיבטים נוספים הנדרשים להקמת תאגיד מכוח חוק.
7. בנוסף, בסעיף 5 לנוסח מוצע שתקציב הרשות ייקבע בתחום פעולה נפרד בסעיף תקציב משרד התרבות והספורט ובה בעת, ראש הממשלה הוא האמון על ביצוע חוק זה. ניסוח כזה אינו מוכר ומקובל בחקיקה ולכל הפחות מעורר קושי יישומי. ככל שתחליט הממשלה לקדם את הצעת החוק, יש להתייחס להבהרה הנדרשת.

ככלל, הקמת תאגידים על פי חוק הוא עניין שבמדיניות ממשלה ובמקרה שלפנינו, לנוכח הסמכויות הנרחבות של מינהלת תקומה והפעילויות הייחודיות שמבצעים המשרדים השונים ביחד איתה תוך חתירה להקלת חסמים בירוקרטיים לשם ייעול וזירוז הטיפול הממשלתי בחיזוק ושיקום חבל תקומה, יש מקום לשקול אם נדרשת הקמת רשות ייעודית נוספת.

ככל שעמדת הממשלה היא לקדם את הצעת החוק, הרי שהנוסח חסר את גורמי הניהול והמקצוע שיתוו את קווי הפעילות של הרשות לשם קידום מטרותיה.

כמו כן, יש לתקן את סעיף 5 ולקבוע כי תקציב הרשות יתנהל במשרד רה"מ בהתאם לסמכות הביצוע בנוסח הצעה.

בברכה,
מירב כהן, עו"ד

העתק: מר כפיר כהן, מנכ"ל
עו"ד דני חורין, יועמ"ש המשרד.
מר חיים כהן, משנה למנכ"ל המשרד.
גב' דבורה גינזברג-עקביה, יועצת השר.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

מאיר כהן
יאיר לפיד
שלי טל מירון
דבי ביטון
יוראי להב הרצנו
סימון דוידסון
מטי צרפתי הרכבי
מירב כהן
רם בן ברק
אלעזר שטרן
מיקי לוי
עידן רול
יסמין פרידמן
נאור שירי
מיכל שיר סגמן
ירון לוי
ולדימיר בליאק
טטיאנה מזרסקי
משה טור פז
בועז טופורובסקי
מירב בן ארי

4618/25/פ

הצעת חוק הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאירועי 7 באוקטובר, התשפ"ד–2024

1. הקמת ועדת חקירה
מוקמת בזאת ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת אירועי כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), פרוץ מלחמת חרבות ברזל, והנסיבות שהובילו אליהם.
2. הרכב הוועדה
נשיא בית המשפט העליון ימנה את יושב-ראש הוועדה ואת שאר חבריה.
3. מנדט הוועדה
הוועדה תבדוק את כל העובדות והגורמים שקדמו והובילו למתקפת הפתע הרצחנית על מדינת ישראל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ובימים שלאחר מכן.
3. פעולת הוועדה
הוועדה תפעל על פי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט–1968¹, בשינויים המחוייבים והמפורטים בחוק זה.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

מועדת תחילת פעילות הוועדה תחל פעילותה בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה. 4. הוועדה תחל פעילותה בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה. פעילות הוועדה

דברי הסבר

בבוקר כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), החלה מתקפת פתע רצחנית על מדינת ישראל (להלן – אירועי 7 באוקטובר), אשר כתוצאה ממנה יצאה מדינת ישראל למלחמה מול ארגון החמאס ברצועת עזה (להלן – מלחמת חרבות ברזל). זוהי המתקפה הקטלנית ביותר של ארגון טרור בהיסטוריה של מדינת ישראל. כמו כן, המתקפה נחשבת לאסון הקטלני ביותר שקרה לעם היהודי מאז השואה. עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל ומתוך הכרה בחשיבות אחדות העם, עת חיילי צבא הגנה לישראל נלחמים בחזיתות השונות, סברה הממשלה המכהנת כי נכון לדחות את העיסוק בשאלות ובבדיקת האירועים שקדמו והובילו לאירועי 7 באוקטובר. אלא שעם הימשכה של המלחמה ימים ארוכים, ובעוד היא צפויה להימשך ללא מועד סיום משוער בטווח הקרוב, וכן לנוכח העיסוק הבלתי נמנע בשאלות הרות גורל שעולות בחקשר זה, נראה כי בשלה העת להקים ועדת חקירה לבדיקת האירועים שהובילו לפרוץ מלחמת חרבות ברזל. לפיכך מוצע כי תוקם ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת האירועים שקדמו והובילו לאירועי 7 באוקטובר. לאור ניסיון העבר, מוצע למנות ועדת חקירה ממלכתית ולא ועדת חקירה פרלמנטרית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו באייר התשפ"ד (03.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת אורית פרקש הכהן

4620/25/פ

- הצעת חוק הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאירועי 7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל, התשפ"ד–2024**
1. הקמת ועדת חקירה
מוקמת בזאת ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת אירועי כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (בחוק זה – אירועי 7 באוקטובר), פרוץ מלחמת חרבות ברזל והנסיבות שהובילו אליהם.
 2. הרכב הוועדה
ועדת החקירה הממלכתית תהיה בת חמישה חברים, ונשיא בית המשפט העליון ימנה את יושב-ראש הוועדה ואת שאר חבריה, תוך 30 יום מפרסום חוק זה; בהרכב הוועדה יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים.
 3. מנדט הוועדה
במסגרת פעולתה, הוועדה תחקור בין השאר:
 - (א) את קבלת ההחלטות במישור המדיני ובמישור הביטחוני, שקדמו לפרוץ המלחמה במבט רב זירתי, לרבות המבצעים הצבאיים השונים שנערכו ברצועת עזה, מול ארגוני הטרור ככלל וארגון החמאס בפרט, וכן בנוגע לאיומים הביטחוניים בגבול לבנון וסוריה, הן מהבחינה המהותית והן מהבחינה התהליכית, לרבות בחיבטי בניין הכוח, והן בכל בחינה אחרת לפי הנדרש.
 - (ב) את המדיניות וקבלת ההחלטות של הדרג המדיני ושל הדרג הביטחוני באשר לחגנה ולשמירה על אזורי הגבול של מדינת ישראל בתקופה שקדמה לפרוץ המלחמה.
 - (ג) את ההיערכות, הכוננות והמוכנות של גופי הביטחון והמודיעין, כלל משרדי הממשלה, המערכות האזרחיות וכל גורם רלוונטי אחר, וכן התמודדותם והתנהלותם עם אירועי 7 באוקטובר ובמהלך מלחמת חרבות ברזל, הן בהקשרים הביטחוניים והן בהקשרי התפקוד המדיני הכללי הנגזר מהם בתחומים השונים, והגורמים שהשפיעו עליהם.
 - (ד) את התמודדות כלל המערכות של אירועי 7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל ובכלל זה, הפעולות והמהלכים בכל מערכי הדרג המדיני והביטחוני, לרבות ביחס לעמידה במחויבויות שמטיל המשפט הבינלאומי על מדינת ישראל בניהול המלחמה.

- דין וחשבון 4. הוועדה תערוך דין וחשבון על תוצאות חקירתה ועל המלצותיה, ותגיש אותו לממשלה בהקדם האפשרי.
- פעולת הוועדה 5. הוועדה תפעל על פי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968¹, בשינויים המחוייבים והשינויים המפורטים בחוק זה.
- תקצוב ותקינה 6. הממשלה תקצה להנהלת בתי המשפט סכום של 5 מיליון שקלים חדשים באופן חד פעמי ו-15 תקני כוח אדם שישמשו להוצאות ועדת החקירה, בתוך 14 יום מיום פרסום חוק זה.
- מועדת תחילת פעילות הוועדה 7. הוועדה תחל פעולתה בתוך 7 ימים ממועד קבלת חוק זה.

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה, שבמסגרתה חדרו אלפי מחבלים ליישובים בדרום הארץ מהיבשה, מהאוויר ומהים, וכן התבצע ירי מסיבי של אלפי רקטות לעבר שטח מדינת ישראל. במתקפת טרור זו בוצעו מעשי זוועה, נרצחו כ-1200 ישראלים, לרבות אזרחים, ובכללם זקנים, נשים וטף ואנשי כוחות הביטחון השונים, ונפצעו אלפים. בנוסף, מאות אזרחים וחיילים נחטפו על ידי ארגון הטרור חמאס והועברו לרצועת עזה, 124 מהם נמצאים שם עד היום.

נוכח האירועים האמורים, נפתחה מלחמת "חרבות ברזל". במסגרת זאת גם הכריז שר הביטחון, ביום 7 באוקטובר 2023 על מצב מיוחד בעורף ברדיוס של 0-80 ק"מ מרצועת עזה בהתאם לסמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן – חוק ההתגוננות האזרחית). עוד באותו יום, שר הביטחון הרחיב את הכרזתו על מצב מיוחד בעורף לשטח המדינה כולה. בהתאם להוראות חוק ההתגוננות האזרחית, הכרזת שר הביטחון אושרה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. כמו כן, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ה בתשרי התשפ"ד (10 באוקטובר 2023).

האירועים נשוא הצעה זו השפיעו על כל בית בישראל ומעוררים שורה של סוגיות חיוניות במישורים המדיני והצבאי, לצד היבטים אזרחיים הנוגעים להגנת העורף וטיפול במפונים. בחלוף למעלה משבעה חודשים מפרוץ המלחמה, מדינת ישראל מצויה עדיין בלחימה רב זירתית הכוללת גיוס מילואים נרחב ואזרחים רבים מורחקים מבתיהם. בישראל קיימות מערכות עצמאיות ומקצועיות המסוגלות להגיע לחקר האמת בסוגיות השונות הקשורות לניהול המערכה הצבאית בדרג הצבאי והמדיני.

לפיכך מוצע להקים ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת אירועי כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), פרוץ מלחמת חרבות ברזל והנסיבות שהובילו אליהם. הקמת ועדת חקירה ממלכתית תעביר מסר חשוב ומאחד לציבור הישראלי כי כלל מערכות השלטון והביטחון והעומדים בראשן מחוייבים בבחינה מעמיקה, אובייקטיבית ומקצועית, המבקשת להתחיל תהליך ריפוי לאומי, במטרה להשיב את האמון הציבורי ולחזק את החוסן הלאומי.

בתוך כך, מוצע לקבוע את מנדט הוועדה בהתאם להצעת ההחלטה להקמת ועדת חקירה ממלכתית שהוגשה על ידי יו"ר המחנה הממלכתי, חבר הכנסת בני גנץ. כמו כן, מוצע כי הוועדה תפעל על פי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968, בשינויים המחוייבים.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מאיר כהן וקבוצת חברי הכנסת (פ/4618/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו באייר התשפ"ד (03.06.2024)

¹ ע"ח התשכ"ט, עמ' 28.

הכנסת העשרים וחמש

יזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

פ/25/2527

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון – הזכות להיבחר)

1. תיקון סעיף 6 בחוק-יסוד: הכנסת¹, בסעיף 6, בסעיף קטן (א) במקום הסיפה החל במילים "ואם הורשע בעבירות טרור חמורה או עבירות ביטחון חמורה" יבוא "או אם הורשע בעבירת טרור חמורה או עבירת ביטחון חמורה כפי שייקבע בחוק".

דברי הסבר

סעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת קובע את תנאי הכשירות להתמודדות לכנסת ובכך תוחם את גדריה של הזכות להיבחר. זכות זו היא זכות יסוד, ואולם יש מקרים בהם נכון להגבילה. על פי החוק הקיים, אם הורשע אדם בעבירת טרור חמורה או בעבירת ביטחון חמורה ונידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שבע שנות מאסר, וביום הגשת הרשימות טרם עברו 14 שנים מהיום שגמר לרצות את עונשו, לא יוכל האדם להיבחר לכנסת. הגבלה זו אינה חמורה דיה ויש חשיבות רבה בכך שמי שמתמודד לכנסת לא יהיה אדם שהורשע בעבירות מהסוג האמור. זאת ללא תלות בסוג העונש שנגזר עליו או במשך הזמן שחלף מסיום ריצוי העונש. לפיכך, מוצע לקבוע שמי שהורשע בעבירות טרור חמורות או בעבירות ביטחון חמורות לא יוכל להתמודד לכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
בנימין גנץ
גדי איזנקוט
פנינה תמנו
חילי טרופר
מיכאל מרדכי ביטון
מתן כהנא
אורית פרקש הכהן
אלון שוסטר

4718/25/פ

הצעת חוק מועדי כינוס הכנסת בתקופת מלחמת חרבות ברזל וביטול הפגרה (הוראת שעה), התשפ"ד–2024

מועדי כינוס הכנסת 1. על אף האמור בסעיף 9(א)(1) לחוק הכנסת, התשנ"ד–1994¹, ובהחלטה בשנת 2024 שקיבלה ועדת הכנסת מכוחו, בשנת 2024 יתולו הוראות אלה לעניין מועדי כינוס הכנסת:

(1) כנס הקיץ של המושב השני של הכנסת ה-25 יימשך עד תחילת המושב השלישי של הכנסת ביום כ"ה בתשרי התשפ"ה (27 באוקטובר 2024) ותבוטל הפגרה שאחרי כנס הקיץ במושב השני כאמור;

(2) במועדים הבאים של כנס הקיץ האמור משכן הכנסת יהיה סגור אלא אם כן יאשר יושב ראש הכנסת במקרים מיוחדים קיום ישיבה של הכנסת או ישיבה או סיור של ועדה של הכנסת:

(א) בתקופת החופשה המרוכזת של עובדי הכנסת מיום י"א באב התשפ"ד (15 באוגוסט 2024) עד יום כ"ח באב התשפ"ד (1 בספטמבר 2024);

(ב) בתקופת סוכות מיום י"ד בתשרי התשפ"ה (16 באוקטובר 2024)
עד יום כ"ב בתשרי התשפ"ה (24 באוקטובר 2024).

דברי הסבר

ישראל נמצאת במצב מלחמה כבר 9 חודשים, מאז אירועי 7 באוקטובר 2023. 120 חטופים נמצאים בשבי החמאס, אלפים מפונים מבתיהם בשני חבלי ארץ ואנשי המילואים נאלצים לוותר על עבודתם ומשפחתם כדי לשרת ולהגן על המדינה. לא ייתכן שבמצב זה, הכנסת תצא לפגרה שאורכה תודשיים וחצי. לפיכך, מוצע כי כנס הקיץ של המושב השני של הכנסת, שלפי החלטת ועדת הכנסת אמור להסתיים ביום כ"ב בתמוז התשפ"ד (28 ביולי 2024), יימשך ברצף עד תחילת המושב הבא, והכנסת לא תצא לפגרה. בתקופה זו בה יימשך הכנס, משכן הכנסת יהיה סגור לשתי תקופות קצרות, בימי החופשה המרוכזת של העובדים ובחג הסוכות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
בי בתמוז התשפ"ד (08.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
חמד עמאר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי

פ/25/2246

הצעת חוק להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים למי שנבצר ממנו להשלים את שירותו הצבאי ולאמנות צה"ל (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2023

תיקון חוק קליטת חיילים משוחררים 1. בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994,¹ אחרי סעיף 16 יבוא:

16א. על אף הוראות לפי סעיף 4 לחוק חובת המכרזים, להתקשרות להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים עם מי שנבצר ממנו להשלים את שירותו הצבאי

התשנ"ב–1992,² להתקשרות פטורה ממכרז להענקת זכויות במקרקעין ביישובי המיעוטים, למי ששירת בשירות בכוחות הביטחון, לצורך בנייה למגורים, לפי המלצת משרד הביטחון, יהיה זכאי חייל משוחרר משירות כאמור גם אם שוחרר לפני שהשלים שירות של שנתיים, מטעמי בריאות או מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959 [נוסח משולב]³.

2. תיקון חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י–1950,⁴ אחרי סעיף 15 ח יבוא:

חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום)

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 1140.

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

⁴ ס"ח התשי"י, עמ' 162.

”התקשרות להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים
1ח15. על אף הוראות לפי סעיף 4 לחוק חובת המכרזים, התשנ”ב–1992⁵, אלמנה של נספה תהיה זכאית להתקשרות פטורה ממכרז להענקת זכויות במקרקעין ביישובי המיעוטים, לצורך בנייה למגורים, לפי המלצת משרד הביטחון”.

דברי הסבר

נכון לחיום חייל שמשחרר מהצבא בטרם השלים שנתיים של שירות בכוחות הביטחון, עקב פציעה, מחלה או נכות וגם אלמנות צה”ל, המתגוררים באחד מיישובי המיעוטים, עשויים לא להיות זכאים להטבה של התקשרות מכוח ההוראות לפי חוק חובת המכרזים התשנ”ד–1994 להענקת זכויות במקרקעין לפי המלצת משרד הביטחון. מטרת הצעת החוק היא להחיל הסדר אחיד ולא מפלה, בו יתאפשר גם לחייל שנבצר ממנו להשלים את שירותו, עקב פציעה או נכות שנגרמה לו כתוצאה ישירה משירותו הצבאי שבשלה לא השלים שירות של שנתיים, כפי שדורשות התקנות, וגם לאלמנות צה”ל להתקשר בהתקשרות לקבלת זכויות במקרקעין לפי תקנות חובת המכרזים. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים, על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת חמד עמאר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1492/20; פ/1050/22; פ/756/23).

הוגשה ליו”ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט”ו בשבט התשפ”ג (06.02.2023)

⁵ ס”ח התשנ”ב, עמ’ 1140.

מוכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1211 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1211. הצעת חוק להענקת זכויות במקרקעין ביישוב מיעוטים למי שנבצר ממנו לחשלים את שירותו הצבאי ולאמנות צה"ל (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ חמד עמאר ואחרים (פ/2246)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ונציגי משרדי הביטחון, המשפטים, רשות מקרקעי ישראל וגב' אביטל סומפולינסקי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	מיכאל מרדכי ביטון	ניסים ואטורי
		אופיר כץ	יסמין פרידמן
		יעקב אשר	שלי טל מירון
		דני דנון	תמד עמאר
		דוד ביטון	צביקה פוגל
		אליהו רביבו	גלעד קריב
		קטי קטרין שטרית	משה סולומון
		ולדימיר בליאק	אלעזר שטרן
		לימור סון הר מלך	מיכל מרים וולדיגר
		שלום דנינו	ירון לוי
		אריאל קלנר	עודד פורר
		דן אילוז	אפרת רייטן מרום
		מירב כהן	אורית פרקש הכהן
		רון כץ	מיכל שיר סגמן
		צבי ידידיה סוכות	אלון שוסטר
		מאיר כהן	טטיאנה מזרסקי
		יוליה מלינובסקי	צגה מלקו
		מטי צרפתי הרכבי	אלמוג כהן
		חווה אתי עטייה	יצחק פינדרוס
		אושר שקלים	דבי ביטון
		נעמה לזימי	

פ/25/4337

הצעת חוק חכירה הוגנת, התשפ"ד-2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"גוף ציבורי" – משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על-פי דין; "חכירה לדורות" – כהגדרתה בסעיף 3 לחוק המקרקעין;

"חוכר לדורות" – לרבות חוכר משנה ;

"חוק המקרקעין" – חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969¹ ;

"מקרקעין" – מקרקעין, כהגדרתם בחוק המקרקעין, עליהם בנוי לפחות מבנה אחד שנבנה לאחר שהמקרקעין הוחכרו לראשונה ;

"עסקה" – הקניה של בעלות, חכירה לדורות או זכות קדימה במקרקעין, כמשמעותם בחוק המקרקעין.

זכות קדימה לחוכר לדורות	2.	לחוכר לדורות תהיה זכות קדימה, כמשמעותה בחוק המקרקעין, לגבי כל עסקה במקרקעין שאותם הוא חוכר ; זכות זו אינה ניתנת להתניה או לויתור.
הארכת הסכם חכירה	3.	(א) בעל מקרקעין ומחכיר לדורות של מקרקעין יאריך לבקשת חוכר לדורות את תקפו של הסכם החכירה לדורות לתקופת חכירה זהה ובתנאים זהים לחוזה החכירה לדורות שמכוחו הוחכרו לראשונה ; לבקשת חוכר לדורות תוארך תקופת החכירה עוד בטרם סיומה של תקופת החכירה שבתוקף.
מיסוי	4.	(ב) שיעור דמי החכירה עבור תקופת ההארכה כאמור בסעיף קטן (א) יהיה 5.5% מערך המקרקעין כשהם ריקים ופנויים ללא ערך הבנוי עליהם וללא הוצאות פיתוח.
תחולה	5.	לא יראו בהארכת חכירה לדורות, מכירה או רכישה של בעלות במקרקעין במסגרת מימוש זכות קדימה, מכירת או רכישת זכות במקרקעין לעניין חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 ² .
תקנות	6.	תנאי בחוזה חכירה לדורות, לרבות בחוזה חכירה לדורות שנכרת לפני פרסומו של חוק זה, הנוגד את הוראות חוק זה – בטל ; זכותו של חוכר לפי חוק זה אינה ניתנת להתניה או לויתור.
החרגה מהחוק	7.	שר המשפטים יתקין תקנות לביצוע חוק זה.
		שר המשפטים יהיה רשאי להתקין תקנות המחריגות מתחולת החוק במקרקעין שביום פרסום החוק הם בבעלות גופים ציבוריים, וזאת מטעמים של טובת הציבור.

ד ב ר י ה ס ב ר

מאז הקמת המדינה ועד העשור הראשון של שנות ה-2000 לא ניתן היה לרכוש בעלות ברוב

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259.

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

המקרקעין במדינה (93% מהקרקעות במדינה נוהלו על ידי מנהל מקרקעי ישראל שלא אפשר רכישת בעלות בהן). במקום בעלות בקרקע רשויות המדינה נתנו לרוכשים זכות חכירה לדורות בבתיים לתקופות ארוכות של 49 שנים עם זכות להאריך את החכירה בתקופה דומה. רוב בעלי המבנים במדינה היו חוכרים לדורות, והתפיסה שהתקבעה בציבור הייתה שדין החוכרים כדין בעלים. תפיסה זו התבססה לא רק על העדר אפשרות לרכוש בעלות, ועל כך שתקופת החכירה הייתה ארוכה, אלא גם על כך שהמחיר ששולם עבור מקרקעין בחכירה לדורות היה שווה למחיר ששולם למקרקעין שהיו בבעלות פרטית. ביטוי מובהק לתפיסה שיש לראות בחוכר בעליה של הקרקע בא לידי ביטוי ברפורמה ברשות מקרקעי ישראל בעשור הראשון של שנות ה-2000. במסגרת הרפורמה המדינה המירה לחוכרים בקרקעות עירוניות שבבעלותה את זכויות החכירה בזכות בעלות, וזאת ללא גביית תמורה כלשהי. גם בפסיקת בתי המשפט החוכרים לא נתפסו כשוכרים רגילים. בתי המשפט קבעו שזכות החכירה לדורות היא זכות קניינית, שהציפייה של החוכרים היא שגם בתום תקופת החכירה הם יישארו חוכרי הקרקע, שזכות החכירה לדורות היא עבירה ועוד זכויות הנובעות מתפיסה שחכירה לדורות כמוה כבעלות והיא שונה משכירות. לא כל המקרקעין שהוחכרו בחכירה לדורות היו בבעלות המדינה. המדינה החכירה בחכירת משנה גם קרקעות שהיא עצמה חכרה, ובמקביל להחכרה בחכירת משנה היו גם גופים פרטיים שהחכירו קרקעות בבעלותם לחברות בנייה. על הקרקעות שהוחכרו, בנו החוכרים עצמם או חברות בנייה את המבנים שהוקמו. לא המדינה ולא בעלי הקרקעות (הם הממכירים) שילמו עבור פיתוח הקרקע ובניית המבנים. הרפורמה בקרקעות העירוניות של המדינה בעשור הראשון של שנות ה-2000 פסחה על הקרקעות שאינן בבעלות המדינה, והמדינה לא הסדירה את מצב החוכרים בהם. במקרים אלו נכנסו סוחרים קרקעות שרכשו את הבעלות בקרקעות הנייל, ומיד עם רכישת הבעלות באו בדרישות של תשלום סכומי עתק כנגד הארכת החכירה או הקניית הבעלות.

החוק המוצע נועד להשלים את החסר בחוק, ולייצר איזון בין שתי זכויות קניין – זכות הבעלות של בעלי הקרקעות וזכות החכירה של החוכרים. כנגד הטענה של הבעלים לפגיעה בזכות הקניינית שלהם, עומדת טענת החוכרים לפגיעה בפועל בזכות הקניינית שלהם ובציפייה הלגיטימית שהחכירה תוארך. איזון ראוי בין שתי הזכויות הללו יגשים את דרישת ההגנה על הזכות לקניין. בעניין זה יובהר כי חקיקה שנועדה להגן על חוכרים לדורות מפני בעלי המקרקעין קיימת גם במדינות אחרות והוכרה כחוקתית, הן על ידי בית הדין האירופאי לזכויות אדם והן על ידי בית המשפט העליון האמריקאי. שני בתי משפט אלו הכריעו שהגנה על ציבור החוכרים היא מטרה ציבורית לגיטימית שאף מצדיקה הפקעת הבעלות מבעלי המקרקעין לא כל שכן הארכת זכות החכירה.

הסכום שהוצע בהצעת החוק לצורך הארכת החכירה הוא התשלום הקבוע ברשות מקרקעי ישראל, בעת תשלום של חוכרים לצורך הארכת חכירה בקרקעות לא מהוונות. מדובר על אחוזי תשלום על הצד הגבוה, ועל כן הוא ראוי ומהווה איזון נכון בין הצדדים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון וקבוצת חברי הכנסת (פ/3903/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/1516/25) ועל ידי חבר הכנסת משה פסל (פ/3860/25).

הצעת החוק זהה לפ/3860/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר א' התשפ"ד (19.02.2024)

מוכירות הממשלה

סעיף מספר 1085/חק של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 02.06.2024.

חק/1085. הצעת חוק חכירה הוגנת, התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון
ואחרים (פ/4337)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משותפים: השרים יריב לוין ויצחק גולדקנופף וה"ח מניה לייקין,
ברוך משולם, מוטי בבצ'יק ונציגי משרדי המשפטים והאוצר.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש לשם הידברות של חברי הכנסת מגישי הצעת
החוק עם משרד הבינוי והשיכון.

הערה

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 30) (פיצויים שהטיל בית משפט צבאי), התשפ"ד-2024

1. תיקון סעיף 1 בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1 -
- (1) בהגדרה "בית המשפט", אחרי "(להלן - חוק ההוצאה לפועל)", יבוא "וכית משפט צבאי כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967², כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק מעת לעת";
- (2) בהגדרה "חוב", בפסקה (6), אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:
- "(ד) בסעיף 182 לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009³."

ד ב ר י ה ס ב ר

לחוק, על המרכז לשלם לניזוק מעבירת המתה או מעבירת מין המורה או לניזוק קטין את הפיצוי לנפגע עבירה (עד לתקרה של 10,000 שקלים חדשים) על חשבון גבייה עתידית.

מהאמור עולה כי המרכז נדרש לשלם, למשל, פיצויים לנפגעי עבירה בסכום האמור שמי שהויבו בהם הם פלסטינים שהורשעו, ובכלל זה מי שביצעו עבירות טרור (באזור או בישראל), אם הועמדו לדין בבתי המשפט בישראל, ואולם, אם ההרשעה הייתה בבית משפט צבאי באזור, לא יזכו נפגעי העבירה לפיצוי שישלם המרכז כאמור לעמדת יוזמי הצעת החוק יש מקום להשוות בין קורבן עבירה שהוא אורח ישראל שהפוגע בו נשפט בבתי המשפט האזרחיים בישראל ובין קורבן עבירה שהפוגע בו נשפט בבתי משפט צבאי.

סעיף 1 מוצע לתקן את ההגדרה "בית משפט" שבסעיף 1 לחוק ולכלול בה גם בית משפט צבאי. כפועל יוצא מכך, אדם שלא שילם חוב שמקורו בפסק דין של בית משפט צבאי ייכלל בגדר ההגדרה "חייב" בחוק (מי שבמועד שנקבע, על פי דין או על פי פסק דין של בית משפט, לא שילם חוב, כולו או מקצתו). ולמרכז תהיה סמכות לפעול בעניינו. כמו כן, עקב האמור, לפי פסקה (ו) להגדרה "חוב", המרכז יוסמך לגבות קנסות שהטיל בית משפט צבאי לטובת אוצר המדינה.

עוד מוצע לתקן את ההגדרה "חוב", ולקבוע כי המרכז יהיה מוסמך לגבות פיצוי כמשמעותו בסעיף 182 לצו בדבר הוראות ביטחון, קרי - פיצוי לנפגע עבירה המוטל על ידי בית משפט צבאי.

בתי משפט צבאיים פועלים באזור יהודה והשומרון משנת 1967 ואילך, מכוח סמכותו של המפקד הצבאי בשטח ובהתאם לדיני התפיסה הלוחמתית ולמשפט הבין-לאומי ההומניטרי (להלן - בתי המשפט הצבאיים). סעיף 10 לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009 (להלן - הצו בדבר הוראות ביטחון), קובע כי בתי משפט צבאיים מוסמכים לדין בעבירות שנעברו בתחומי יהודה והשומרון למעט שטחי המועצה הפלסטינית (להלן - האזור) וכן בעבירות שנעברו מחוץ לאזור המהוות עבירה לפי דיני האזור, אם המעשים פגעו או היו מיועדים לפגוע בביטחון האזור או בסדר הציבורי. מרבית ההליכים הפליליים המתנהלים בבתי המשפט הצבאיים נוגעים לעבירות טרור, ועל פי הצו בדבר הוראות ביטחון, ובדומה לחוק העונשין הישראלי, בית משפט צבאי המרשיע אדם רשאי להטיל עליו - נוסף על כל עונש אחר - קנס ופיצוי לנפגע העבירה (סעיפים 164 ו-182 לצו בדבר הוראות ביטחון).

במקרה של סמכות מקבילה לבתי המשפט הצבאיים ולבתי המשפט בישראל, לחביעה יש שיקול רצת להחליט בפני איוו ערכאה יועמד הנאשם לדין, וככלל עניינם של נאשמים אורחי ישראל נדון בבתי המשפט בישראל.

כיום, חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן - החוק), מסמיך את המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (להלן - המרכז) לגבות קנסות ופיצויים לנפגעי עבירה שהוטלו על נאשם שהורשע בבית משפט בישראל, אך אינו מסמיך את המרכז לגבות תשלומים כאמור שמקורם בפסקי דין של בתי משפט צבאיים. כמו כן, ובהתאם לסעיף 3א ולתוספת השלישית

¹ הצעת חוק מס' פ/3384/25 (מספר פנימי: 2205266); הועברה לוועדה ביום כ"ה בסיוון התשפ"ג (14 ביוני 2023).

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התשפ"ד, עמ' 883.

³ ק"ת התשכ"ז, עמ' 2741; ס"ח התשכ"ח, עמ' 20; ס"ח התשפ"ג, עמ' 10.

⁴ קובץ המנשרים נוס' 234, התש"ע, עמ' 5902.

"(5) עבירה לפי סעיפים 209 ו-210 לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009:

(6) עבירה לפי סעיפים 285, 292 עד 299, 305, 339(א) ו-343 לחוק הפלילי הירדני (מס' 16), לשנת 1960*."

ד ב ר י ה ס ב ר

באור שבשלהן נשפטים גאשמים בבתי המשפט הצבאיים. יובהר כי בשל החוקה נגד חקיקה אקס-טריטוריאלי, הסמכות המוקנית למרכז בנוסח המוצע היא בשטח ישראל בלבד, כך שהמרכז יוסמך לעקל נכסים וכספים של מורשעים תושבי יהודה והשומרון שהורשעו בבתי משפט צבאיים רק אם אלו נמצאים בשטח ישראל (כפי שהוא מוסמך היום לגבי מורשעים תושבי יהודה והשומרון שנשפטו בבתי המשפט בישראל). בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת באפשרות של הרחבת תחולה זו.

סעיף 2 סעיף 3א לחוק קובע כי המרכז ישלם לנפגע עבירה תשלום על חשבון גבייה עתידית של פיצויים, ובלבד שהנפגע ניוזק מעבירה המנויה בתוספת השלישית לחוק, שבה נכללים ניזוקים קטינים, נפגעי עבירות המתה, עבירות מין מסוימות ועבירות ניסיון לרצח הקבועות בחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן נפגעי עבירת הריגה בנוסחה ערב תחילתו של חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019. כדי להעניק את התשלום גם לנפגעי עבירה, אזרחי ישראל ופלסטינים, שנפסקו לטובתם פיצויים בבתי משפט צבאיים, מוצע לתקן את התוספת האמורה ולהוסיף לה עבירות דומות הקבועות בדין החל

ויוזמים: חברי הכנסת ארז מלול, משה פסל, צבי יזרייה סוכות, קטי קטרין שטרית, שמחה רוטמן, יוסף טייב, יצחק פינדרוס, משה סערה, משה סולומון

* פורסם בעיתון הרשמי הירדני, גיליון מס' 1487, מיום 1.5.1960, עמ' 374.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/403 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 11.06.2023 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 22.06.2023 ומספרה הוא 676(חק/403).

676(חק/403). הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון - פיצויים שהוטלו על ידי בית משפט צבאי), התשפ"ג-2023 של חה"כ אביחי אברהם בוארון ואחרים (פ/3384)

יושב ראש הישיבה, השר עמיחי שיקלי, פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר עמיחי שיקלי, מר עומר רחמים ונציגי משרדי האוצר, הביטחון והמשפטים.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך בקריאה הטורומית בהצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון - פיצויים שהוטלו על ידי בית משפט צבאי), התשפ"ג-2023 של חה"כ אביחי אברהם בוארון ואחרים (פ/3384), בכפוף לקידומה בתיאום עם משרדי האוצר, הביטחון והמשפטים.

הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אליהו ברוכי
משה גפני
יעקב אשר
יצחק פינדרוס

פ/25/4659

הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ד–2024

תיקון חוק ההוצאה 1. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967 – לפועל

(1) בסעיף 43, בסופו יבוא "ואולם, כשמדובר בנכסי החייב המוחזקים בידי צד שלישי, שווי העיקול לא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב";

(2) במקום סעיף 45 א יבוא :

"הודעת עיקול לצד 45. א) הומצא הצו לצד שלישי שהוא תאגיד שלישי שהוא תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981², יגיש התאגיד הבנקאי למנהל לשכת ההוצאה לפועל בתוך עשרה ימים מהמצאת הצו, הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי.

ב) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יורה על עיקול נכס יחיד של החייב בשווי שלא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב; היה שווי הנכס היחיד האמור קטן מסכום החיוב, יורה מנהל לשכת ההוצאה לפועל על עיקול נכסים נוספים באותו הסניף של התאגיד הבנקאי או בסניפים אחרים של אותו תאגיד בנקאי.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.
² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ג) עיקול כאמור בסעיף קטן (ב) יוטל על חשבון העובר ושב של החייב; ואולם, אם היתרה בחשבונו של החייב קטנה מסכום העיקול, יוטל הצו על נכסים אחרים של החייב.

(ד) משהוטל העיקול על ידי התאגיד הבנקאי, ימציא התאגיד לחייב הודעה על העיקול בחשבונו באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות; לעניין סעיף זה, הודעה כאמור תכלול פרטים אלה:

(1) מועד הטלת העיקול;

(2) סכום העיקול;

(3) פרטי הזוכה;

(4) דרך ליצירת קשר עם הזוכה.

(ה) מנהל לשכת ההוצאה לפועל לא יורה על עיקול נכסי החייב הנמצאים בתאגידי בנקאים אחרים, אלא אם כן שווי כלל נכסי החייב הנמצאים בתאגיד הבנקאי קטן מחובו.

(ו) הומצא צו עיקול לאחד מסניפי תאגיד בנקאי כאמור, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף."

תיקון פקודת המסים (גבייה)² .2 בפקודת המסים (גבייה)³ –

(1) בסעיף 7, בסופו יבוא:

"(4) ערך הנכסים שיעוקלו על פי פסקה (1) לא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב."

(2) במקום סעיף 7 יבוא:

² חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

"צו עיקול בידי צד ג.
שלישי שהוא תאגיד
בנקאי

(א) הומצא הצו לצד שלישי שהוא תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, יגיש התאגיד הבנקאי לממונה על הגבייה בתוך עשרה ימים מהמצאת הצו, הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי.

(ב) הממונה על הגבייה יורה על עיקול נכס יחיד של החייב בשווי שלא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב; היה שווי הנכס היחיד האמור קטן מסכום החיוב, יורה הממונה על הגבייה על עיקול נכסים נוספים באותו הסניף של התאגיד הבנקאי או בסניפים אחרים של אותו תאגיד בנקאי.

(ג) עיקול כאמור בסעיף קטן (ב) יוטל על חשבון העובר ושב של החייב; ואולם, אם הסכום בחשבונו של החייב קטן מסכום העיקול, יוטל הצו על נכסים אחרים של החייב.

(ד) משהוטל העיקול על ידי התאגיד הבנקאי, ימציא התאגיד לחייב הודעה על העיקול בחשבונו באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות; לעניין סעיף זה, הודעה כאמור תכלול פרטים אלה:

(1) מועד הטלת העיקול;

(2) סכום העיקול;

(3) פרטי הזוכה;

(4) דרך ליצירת קשר עם המעקל.

(ה) הממונה על הגבייה לא יורה על עיקול נכסי החייב הנמצאים בתאגידי בנקאים אחרים, אלא אם כן שווי כלל נכסי החייב הנמצאים בתאגיד הבנקאי קטן מחובו.

(ו) הומצא צו עיקול לאחד מסניפי תאגיד בנקאי כאמור, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף."

דברי הסבר

נכסי אזרח החייב חוב כספי למדינה ולמוסדותיה או לגופים אחרים בגין רשלנות או פשיעה, מעוקלים כדי לאלץ אותו להסדיר את חובו, ובמידת הצורך לאפשר לרשויות ולבעלי החוב לעקל את נכסיו השונים כחשבונות בנק, מטלטלין או נדל"ן.

פעמים רבות אזרח שחייב סכום נמוך של מאות שקלים לרשות המקומית בגין דוח חניה או חוב אחר מוצא את עצמו מוגבל באופן מוחלט ומלא בכלל נכסיו וחשבונותיו הפיננסיים בעקבות חוב זה עד לפירעונו המלא.

הצעת חוק זו נועדה להגביל את היקף העיקול כך שיהיה מידתי יותר, ולמקדו בעיקול חשבון בנק אחד בלבד ובהיקף המבוסס על סכום החיוב (כולל תוספת ריבית ופיגורים המגולמים בהטלת עיקול עד פי 1.5 מגובה החוב) בלבד. רק אם סכום החיוב גדול משווי הנכסים הכספיים של החייב בחשבון העובר ושב, ניתן יהיה להורות על עיקול נכסים או חשבונות בנק נוספים בסניפים אחרים של אותו הבנק (במידה וקיימים) או בבנקים אחרים עד להשלמת העיקול בהתאם לגובה העיקול המותר לפי דין זה. בנוסף, התאגיד הבנקאי יהיה מחויב להודיע לחייב על הטלת העיקול תוך מתן הפרטים הרלוונטיים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1225 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1225. הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 של חה"כ אליהו ברוכי ואחרים (פ/4659)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת חילי טרופר
שלי טל מירון
מטי הרכבי צרפתי
קטי קטרין שטרית

3735/25/פ

הצעת חוק הבעת עמדת נפגע או נפגעת עבירה בנוגע לשחרור מוקדם (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2023

1. תיקון חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א–2001¹, בסעיף 9, במקום "ואת התנהגותו בכלא" יבוא "את התנהגותו בכלא, ואת השלכות השחרור על תהליך השיקום של נפגע העבירה."
2. תיקון חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001², בסעיף 19, במקום "בכתב" יבוא נפגעי עבירה "בעל פה או בכתב, על פי בחירתו."

דבר הסבר

בבואה לשקול את שחרורו על תנאי של אסיר נדרשת ועדת השחרורים לבחון בכובד ראש את סיכויי שיקום האסיר. דרישה זו מעוגנת במספר סעיפים בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א–2001, מה שמעיד על כך שהוועדה נדרשת לבחון שיקול זה ברצינות יתרה. לעומת זאת, לפי החוק לא נדרשת התייחסות לעמדת הנפגע או לשיקולים הנובעים מתהליך השיקום שלה. לפיכך מוצע לחייב את ועדת השחרורים לשקול את ההשלכות על תהליך השיקום של הנפגע כחלק מהשיקולים המהותיים העומדים בפני הוועדה בבואה להחליט בעניין שחרורו המוקדם של האסיר. משקל השיקול האמור נדרש להיות משמעותי לא פחות, אם לא יותר, משיקולים הקשורים בסיכויי שיקום האסיר. בית המשפט המחוזי בנצרת, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהלים, התייחס בפסק דינו בעניין עבריין המין אלון קסטיאל לחשיבות שיקול עמדת נפגעות העבירה וציין בנוגע לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001 כי "החוק מקנה לנפגעות עבירות מין את הזכות להביע את עמדתן בפני ועדת השחרורים נוכח מאפייניהן הייחודיים של עבירות המין שהצלקות הנפשיות בעקבותיהן עשויות ללוות

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 410.
² ס"ח התשס"א, עמ' 183.

את נפגע העבירה שנים רבות לאחר מכן" (עתא נצ" 45194-05-22 מדינת ישראל נ' ועדת השחרורים, בית סוהר צלמון).

בהקשר זה יצוין גם דוח ועדת ברלינר שקרא לשיפור וייעול תליך קבלת עמדת נפגעי העבירה, ובלשון דוח הוועדה: "בשל החשיבות הרבה שבהבאת עמדת נפגעי העבירה ומימוש זכויותיהם על פי דין, הוועדה קוראת לרשויות לבחון כיצד אפשר לשפר ולייעל את קבלת עמדת נפגעי העבירה החפצים להעביר את עמדתם, במסגרת הוראות הדין, ולהעלות את מודעות נפגעי העבירה לזכותם להעברת עמדה זו." (הוועדה הבין-משרדית לבחינת הטיפול בנפגעי עבירות מין בהליך הפלילי – דין וחשבון, דצמבר 2019). בהמשך להמלצות הוועדה, התקבלה החלטת ממשלה ל"קידום זכויות נפגעי עבירה בהליכים משפטיים ושיפור המענה הממשלתי", אשר אושרה ביום ה-2 לאוקטובר 2022 (סעיף 3 להחלטה מס' 1889).

לפיכך מוצע לתקן את סעיף 9 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 ולחייב את הוועדה לשקול את שיקולי תהליך השיקום של הנפגע.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 19 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 הקובע את זכותה של נפגע עבירה להביע את עמדתה בכתב בנוגע לשחרור מוקדם של אסיר. מוצע להוסיף את האפשרות להבעת עמדה של הנפגע בעל פה בפני ועדת השחרורים. תיקון זה יאפשר לנפגעים הרוצים בכך להשמיע את קולם מול ועדת השחרורים במעמד דומה לזה שמקבל האסיר, וללא פגיעה בנפגעים שמעדיפים להביע את עמדתן בכתב.

הצעת חוק זו נכתבה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח בתמוז התשפ"ג (17.07.2023)

מזכירות הממשלה

החלטת מספר חק/1221 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 07.07.2024.

חק/1221. הצעת חוק הבעת עמדת נפגע או נפגעת עבירה בנוגע לשחרור מוקדם (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ חילי טרופר ואחרים (פ/3735)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאל

2088/25/פ

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון – נפגעי עבירות מין), התשפ"ג–2023

1. תיקון התוספת 1. בחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972¹, בתוספת, בפרט 11, במקום "לפי סעיפים 345, 346(א), 347(א) או (ב) או 351 לחוק העונשין, התשל"ז–1977" יבוא "כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001²", ובמקום "שהוגש בשלה כתב אישום" יבוא "שנפתחה חקירה משטרתית בעניינה".

דברי הסבר

פגיעה מינית היא תופעה רווחת מאד במקומותינו. אולם לפי נתוני מרכזי הסיוע לנפגעות ונפגעי פגיעה מינית רק כ-10% מהנפגעות והנפגעים בוחרים להגיש תלונה נגד הפוגע על הפגיעה. הרוב המכריע של הנפגעים נרתעים מההליך הפלילי משום שהוא מציב בפניהם קשיים רבים מסוגים שונים. התחושות והתופעות שנגרמות לאדם אחרי תקיפה מינית אינן עולות בקנה אחד עם מה שנדרש כדי להתנהל בצורה רציונלית וממוקדת בכלל, ובהליכי חקירה ותביעה של התקיפה בפרט. כך, בין היתר בשל האומץ הרב הנדרש מהם לתאר את הפגיעה שחוו ואת הטראומה הקשה שנגרמה ממנה. הדבר אף עלול לגרום להחמרת המצוקה הקשה שהם שרויים בה בשל העבירה שבוצעה בהם.

באופן טבעי, לרוב נפגעי העבירה אין היכרות קודמת עם ניהול הליך פלילי על שלביו, בכלל זה הם אינם יודעים מהן זכויותיהם במסגרתו, והם מתקשים לפנות אל הרשויות ולאתר מידע הנוגע להליך. לא זו אף זו, הנפגעים נאלצים להתמודד עם מערכת משפטית אשר שמה במרכזה את הנאשם. הם אינם בעלי דין בהליך הפלילי, והזכויות הניתנות להם בהליך, ניתנות בכפוף לזכויות המוקנות לנאשם עצמו – "לקבוע את זכויותיו של נפגע העבירה ולהגן על כבודו כאדם, בלי לפגוע בזכויותיהם על פי דין של חשודים, נאשמים ונדונים". (סעיף 1 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001 (להלן – חוק זכויות נפגעי עבירה)).

על פי חוק זכויות נפגעי עבירה, הנפגעים זכאים לקבל מידע והסברים על ההליך המשפטי, על הצפוי להם במהלכו ועל תוצאותיו האפשריות – בעיקר זכויות לקבלת מידע והבעת עמדה בשלבים שונים

¹ ס"ח התשלי"ב, עמ' 95.
² ס"ח התשס"א, עמ' 183.

בהליך הפלילי, לרבות ביחס להסדר טיעון ולבקשות חנינה, והליכים הנוגעים לריצוי העונש על ידי מי שהורשע בביצוע עבירת המין.

בשנת 2017 חוקק תיקון לחוק לפיו נפגעי עבירה בעבירות מין בלבד שהן עבירת אינוס, מעשה סדום ועבירות מין במשפחה ובידי אחראי על חסר ישע, יקבלו ליווי משפטי מטעם המדינה מרגע הגשת כתב אישום במסגרת ההליך הפלילי המתנהל בעניין עבירת המין שנעברה בהם ובכלל זה יהיו זכאים לקבל ייעוץ וסיוע משפטיים במימוש זכויותיהם לפי כל דין באותו הליך פלילי, כגון הזכויות המוקנות להם מכוח חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.

אלא שהקשיים המתוארים לעיל העומדים בפני נפגעי עבירה בהליכים משפטיים ופליליים אינם מתחילים עם רגע הגשת כתב אישום. יתרה מכך, שלבי החקירה המשטרתית, בחינת החלופות העומדות בפני נפגע העבירה, החלטות הפרקליטות עד להגשת כתב אישום, הם רק חלק מהנקודות המשמעותיות בהם נדרש ליווי וייעוץ טרם הגשת כתב אישום. כמו כן, הקשיים אינם באים לידי ביטוי רק בעבירות המין החמורות המנויות בתוספת לחוק כיום.

זאת ועוד, גם מבין נפגעי העבירה שאוזרים עוז ומגישים תלונה, רק מיעוט קטן מהתלונות מגיע לכדי תביעה. 84 אחוז מהתיקים בעבירות מין נסגרים ואינם מגיעים לכלל בירור, למיצוי הדין עם הפוגע. ליווי וייעוץ משפטי לנפגעות ולנפגעים ישפר את הקשר של גורמי המשטרה והתביעה עם הנפגע ואת יכולתן של הנפגעות למצות את זכויותיהן במקרים אלה. זהו אינטרס חברתי מהמעלה הראשונה שיסייע למיגור תופעת הפגיעה המינית.

לפיכך מוצע להרחיב את העבירות בגינן יינתן סיוע וליווי משפטי לנפגעי עבירה וכן כי מועד תחילת הזכאות לסיוע וליווי יהיה כבר בשלב הקריטי של פתיחת החקירה המשטרתית.

הצעת חוק זו נכתבה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/24/1119) ועל ידי חברת הכנסת מיכל רוזין (פ/24/2370).

הצעת החוק זהה לפ/24/2370 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ג (30.01.2023)

שמטרתן להדיר נשים ממקומות ציבוריים יחשבו כנסיבה מחמירה בחוק. ההסדר המוצע הצעת החוק יחול על עבירות רכוש, איומים או תקיפה שמטרתן למנוע מנשים שימוש במקומות ציבוריים ובכך יתאפשר להחמיר את הענישה בקשר לביטויים נוספים של הדרת נשים. הצעת חוק בנוסח זהה הונחה לקריאה השנייה ולקריאה השלישית בכנסת העשרים וארבע.

הוגשה ליו"ר הכנסת ותסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
יסמין פרידמן
יאיר לפיד
יוראי להב הרצנו
טטיאנה מזרסקי

1939/25/פ

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תיקון – הגדרת מסוכנות של פוגעים בבעלי חיים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 13 בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 13(א)(2), אחרי "בטחונו של אדם" יבוא "את בטחונו של בעל חיים".
2. תיקון סעיף 21 בחוק העיקרי, בסעיף 21(א)(1)(ב) לחוק העיקרי, אחרי "בטחונו של אדם" יבוא "את בטחונו של בעל חיים".

דברי הסבר

עילות המעצר הקבועות בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996, מתוות את מערכת השיקולים אשר בהתחשב בהן צריכה הערכאה השיפוטית לבחון האם להיענות לבקשת רשויות האכיפה לצוות על מעצרו של אדם. בין עילות המעצר הקבועות בחוק מובאת גם עילת ה"מסוכנות", שמטרתה ליתן משקל בבחינת ההחלטה השיפוטית למסוכנות הנשקפת על ידי מי שלגביו נדרש המעצר. עילת המסוכנות מעוגנת בשני מופעים שונים בחוק. המופע הראשון, מעוגן בסעיף 13(א)(2) ונוגע למעצר חשוד (מעצר ימים לצרכי חקירה), והמופע השני מעוגן בסעיף 21(א)(1)(ב) ונוגע לנאשם לגביו הוגש כתב אישום (מעצר עד תום ההליכים).

המשותף לעילת המסוכנות בשני המופעים הוא שבשניהם המסוכנות נבחנת כלפי בטחונו של אדם, בטחון הציבור או בטחון המדינה.

הלכה למעשה, הגדרת ה"מסוכנות" בחוק אינה מתייחסת לביטחונם של בעלי חיים. מכאן, שבמקרים שבהם עיקר המעשים המיוחסים לאדם, חשוד או נאשם, לפי העניין, עולים כדי עבירות שעניינן התעללות

בבעלי חיים – הרי שמבצע המעשים איננו נחשב "מסוכן".

מצב זה אינו מאפשר לרשות השופטת לעצור מי שמסוכן כלפי בעלי חיים ומכאן נדרש שינוי החקיקה המוצע. שינוי החקיקה מוסיף למערכת השיקולים של בית המשפט כי הגדרת המסוכנות יכולה להתייחס גם כמסוכנות כלפי בעל חיים בנוסף לאפשרויות האחרות הקיימות בחוק.

הנושא התחדד לאחרונה בעקבות פרשת ההתעללות בכלב "טיילור" בבת ים שזכתה להד ציבורי נרחב. כאשר השופט הנכבד איתי הרמלין מבית משפט השלום בתל-אביב, דן בהארכת מעצרו של הנאשם בהתעללות, ציין בשולי ההחלטה בהליכי המעצר: "אני מוצא מקום להפנות את תשומת הלב לכך שסעיף 21 לחוק המעצרים מתייחס בעילת המסוכנות לסכנה לביטחון הציבור ולביטחונו של אדם, ויתכן שהגיעה העת שהמחוקק ישקול לקבוע כי העילה חלה גם כאשר הסיכון נשקף לבעלי חיים.

במצב החוקי היום במרבית המקרים מקרה של פגיעה בבעל חיים מקימה את עילת המעצר מתוך מסקנה כי מעשה הפגיעה בבעל החיים מלמד גם על מסוכנות לבני אדם. במקרה הזה למשל נראה כי זהו המצב.

המקרה האמור מלמד כי השופטים שדנים בהארכות מעצר של חשודים בהתעללות בבעלי חיים נדרשים להכריע בהתאם לשיקול דעתם האם הפגיעה בבעל החיים מלמדת גם על מסוכנות לבני אדם, ובהתאם לכך להחליט האם לעצור אותם.

מעבר לעובדה שישנם אין ספור מחקרים ומקרים מצערים שמוכיחים שאנשים שפוגעים בבעלי חיים, בסבירות גבוהה מסוכנים גם לבני אדם, נראה שהגיעה העת לקבוע כי פגיעה בבעלי חיים לכשעצמה היא מספיק חמורה, מסוכנת ופוגעת באינטרס הציבורי על מנת שעילת המסוכנות לצורך הארכת מעצר תיבתן גם כלפי בעלי חיים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת ניצן הורוביץ (פ/10/24), על ידי חברת הכנסת קטי קטרין שטרית וקבוצת חברי הכנסת (פ/849/24) ועל ידי חברת הכנסת יסמין פרידמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/2128/24).

הצעת החוק זהה לפ/2128/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ג (30.01.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/25/4720

הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (סמכות חיפוש על אדם המנסה לחדור לבית הסוהר), התשפ"ד-2024

הוספת סעיף 195.1. בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971¹, אחרי סעיף 95 יבוא:

"חיפוש על גופו של 195.1. היה לסוהר חשד סביר כי אדם או כלי תחבורה אדם או בכלי מנסה להיכנס או לחדור לבית הסוהר ללא רשות תחבורה המנסה כדין, רשאי הוא לערוך חיפוש על גופו של אותו לחדור לבית הסוהר אדם או בכלי התחבורה."

ד ב ר י ה ס ב ר

שירות בתי הסוהר הוא ארגון ביטחוני המשתייך למערכת אכיפת החוק ואשר משרתיו, העומדים בקו ראשון מול אלו המבקשים לפגוע בביטחון המדינה ואזרחיה, מופקדים על שמירת ביטחון הציבור וחי אדם.

מאז יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), עת פתחו ארגוני הטרור במתקפת פתע נגד מדינת ישראל, שירות בתי הסוהר ניצב בחזית העשייה הביטחונית, בשורה אחת לצד יתר ארגוני הביטחון במדינת ישראל, תוך שהוא קולט למתקניו אלפי עצורים כחלק ממאמץ הלחימה ברצועת עזה, והפעילות המבצעית שמתבצעת באיו"ש. יתרה מכך, מהמידע שפורסם, חלק מיעדי מחבלי החמאס במתקפה היה תקיפת בית הסוהר שקמה.

זאת ועוד, שירות בתי הסוהר כארגון הכליאה הלאומי, מחזיק במשמורתו מאות אסירים הנמנים על ארגוני הפשיעה המסוכנים במדינת ישראל, אשר על רקע כניסתו לתפקיד של נציב בתי הסוהר ולנוכח מדיניותו בעניין השמירה על ביטחון הסדר והמשמעת בבתי הסוהר, מנסים להוציא אל הפועל אירועים שליליים וכפועל יוצא מכך לפגוע בביטחון הציבור. בחלוף השנים, התגברו האימים הביטחוניים, על רקע הקשחת המדיניות בנושא תנאי מחיית האסירים הביטחוניים וכן התעצמות התעוזה של ארגוני הפשיעה לפגיעה במתקני ואנשי שבי"ס.

ניתן אף להצביע על קפיצת מדרגה ועלייה מתמדת בפעילות גורמים עוינים כנגד סגל שירות בתי

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

הסוהר ומתקניו. כך למשל, רכבי יחידת הליוויים של שב"ס סובלים לעיתים תכופות ממעשי וונדליזם (הצתות והשחתת הרכבים), בוצע ירי וזריקת רימונים אל עבר מתחמי הכליאה, נזרקו רימונים לעבר בתי בכירים בארגון ונעשה ניסיון לפגיעה בבכירים נוספים.

בנוסף, מעת לעת, נתונים מתקני שב"ס לאיומי חדירה פליליים וביטחוניים, בתווך התת קרקע והאוויר, לרבות אירועי סד"צ בסביבתם, עד כדי סיכון למעגלי האבטחה במתקן. מכאן, שמתקני הכליאה הינם בגדר "מסרת תקיפה לגיטימית" הן עבור ארגוני הטרור והן עבור ארגוני הפשיעה.

במצב החוקי הקיים כיום, קיימת אפשרות לביצוע חיפוש על ידי סוהר כלפי מי שאינו אסיר רק כאשר מדובר בחיפוש אגב מעצר או על מבקר בבית הסוהר, אך אין סמכות מפורשת לביצוע חיפוש ללא מעצר, בסביבת בתי הסוהר כאשר מדובר בפעולה שנועדה למנוע פגיעה אפשרית במתקן כליאה ולצורך אבטחתו.

אשר על כן, מוצע להקנות סמכות לסוהר לבצע חיפוש בסביבת בית הסוהר על גופו של האדם שיש לגביו חשד סביר כי מנסה להיכנס או לחדור לבית הסוהר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בתמוז התשפ"ד (08.07.2024)